

**ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε**

**ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER +
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΧΩΡΑ ΤΟΥ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΕΓΤΠΕ-Π)**

ΑΡΧΑΝΕΣ, ΜΑΪΟΣ 2003

I. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**Άρθρο 1: Αντικείμενο της πρόσκλησης**

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+ της Χώρας μας εγκρίθηκε, με την αριθ. 830/1.8.2002 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, η εφαρμογή τοπικού προγράμματος, φορέας υλοποίησης του οποίου είναι η Εταιρεία μας, η οποία αποτελεί την Ομάδα Τοπικής Δράσης (εφεξής αποκαλούμενη Ο.Τ.Δ.). Για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υπεγράφη η από 11/03/2003 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας – Ειδική Γραμματεία Γ΄ ΚΠΣ και της Ο.Τ.Δ.

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι τελικοί αποδέκτες (υποψήφιοι επενδυτές) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στα πλαίσια του **Άξονα Προτεραιότητας 1: «Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης»**, και στα μέτρα, κατηγορίες πράξεων και δράσεις, με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό, ως εξής:

ΚΩΔ.	ΑΞΟΝΑΣ-ΜΕΤΡΑ-ΠΡΑΞΕΙΣ-ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤ. (ΕΓΤΠΕ-Π)	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤ. .
1	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	6.472.000	3.844.000		
1.2	Ενισχύσεις σε επενδύσεις - Στήριξη στην επιχειρηματικότητα	5.680.000	3.095.000		
1.2.1	Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης	2.760.000	1.512.500		
1.2.1.1	Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής	1.450.000	797.500	35%	20%
1.2.1.2	Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής	600.000	330.000	35%	20%
1.2.1.3	Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης):				
	Για υποδομές διανυκτέρευσης/ εστίασης / βιοτεχνικών εγκαταστάσεων			35%	20%
	Για τυποποίηση / εμπορία γεωργικών προϊόντων στο αγρόκτημα	310.000	165.000	35%	15%
1.2.1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός, κλπ.)	300.000	165.000	35%	20%
1.2.1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών, κλπ.)	100.000	55.000	35%	20%
1.2.2	Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας	2.920.000	1.582.500		
1.2.2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)	830.000	456.500	35%	20%
1.2.2.2	Επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων	70.000	38.500	35%	20%
1.2.2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής	900.000	450.000	35%	15%
1.2.2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής	270.000	135.000	35%	15%
1.2.2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	100.000	50.000	35%	15%

ΚΩΔ.	ΑΞΟΝΑΣ-ΜΕΤΡΑ-ΠΡΑΞΕΙΣ-ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ/ΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤ. (ΕΓΤΠΕ-Π)	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤ. .
1.2.2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση	400.000	220.000	35%	20%
1.2.2.7	Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία)	200.000	150.000	60%	15%
1.2.2.11	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης	150.000	82.500	35%	20%
1.4	Προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	792.000	749.000		
1.4.1	Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος	320.000	320.000		
1.4.1.1	Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000	320.000	320.000	75%	25%
1.4.2	Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	300.000	300.000		
1.4.2.3	Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	300.000	300.000	75%	25%
1.4.3	Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς	172.000	129.000		
1.4.3.1	Τοπικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές-μουσικές εκδηλώσεις)	90.000	67.500	56,25%	18,75%
1.4.3.2	Διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση-προβολή-προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κλπ	82.000	61.500	56,25%	18,75%

Η διαδικασία επιλογής είναι η ανοικτή διαδικασία.

Τα μέτρα, οι κατηγορίες πράξεων και οι δράσεις στα οποία αναφέρεται η πρόσκληση συγχρηματοδοτούνται από το Ελληνικό Δημόσιο (Υπουργείο Γεωργίας) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – Τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Π) με τα αντίστοιχα ποσοστά χρηματοδότησης επί του συνολικού προϋπολογισμού, όπως αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα. Αποστολή του ΕΓΤΠΕ-Π είναι: α) η καθιέρωση της σχέσης μεταξύ πολυλειτουργικής γεωργίας και ιδιαίτερης περιοχής, β) η ενδυνάμωση και στήριξη της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας ως δραστηριότητας – κλειδί αγροτικών περιοχών, γ) η διευκόλυνση της συγκράτησης του πληθυσμού στις αγροτικές ζώνες και δ) η διαφύλαξη και βελτίωση του περιβάλλοντος, του τοπίου και της κληρονομιάς.

Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας πρόσκλησης αποτελεί το Παράρτημα αυτής στο οποίο περιλαμβάνονται:

- ενημερωτικό υλικό σχετικά με το πρόγραμμα, τη διαδικασία υποβολής προτάσεων, τη διαδικασία αξιολόγησης, επιλογής και υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων,
- υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας που πρέπει να συμπληρωθεί από τους ενδιαφερόμενους τελικούς αποδέκτες (υποψήφιους επενδυτές).

Η παρούσα πρόσκληση και το Παράρτημα αυτής διατίθεται, σε έντυπη και μαγνητική μορφή, χωρίς αμοιβή, στα γραφεία της Ο.Τ.Δ. Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΕ, Δ/ση: Αρχάνες 701 00 Ηράκλειο Κρήτης, τηλ. 2810-752111 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Επίσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ.: www.anher.gr.

Περίληψη της πρόσκλησης έχει σταλεί προς δημοσίευση στον τοπικό τύπο και συγκεκριμένα στις εφημερίδες:

Εφημερίδα	Ημερομηνία Δημοσίευσης
Πατρίς	9/5/2003
Τόλμη	10/5/2003
Μεσόγειος	11/5/2003
Νέα Κρήτη	12/5/2003
Αποψη του Νότου (εβδομαδιαία)	13/5/2003
Αντίλαλος της Μεσσαράς (εβδομαδιαία)	13/5/2003

Άρθρο 2: Περιοχή εφαρμογής

Περιοχή εφαρμογής των μέτρων, κατηγοριών πράξεων και δράσεων, στα οποία αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση αποτελεί η περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος LEADER+ της Ομάδας μας, όπως αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο ενημερωτικό υλικό του Παραρτήματος της παρούσας.

Άρθρο 3: Δικαιούχοι συμμετοχής

Στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορούν να υποβληθούν επενδυτικές προτάσεις από:

- Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα για όλες τις δράσεις του **Μέτρου 1.2** «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα»
- ΟΤΑ, Νομικά Πρόσωπα, συλλογικούς φορείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (με σχετικό καταστατικό σκοπό) για τη **δράση 1.4.1.1** «Αξιοποίηση – ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000»
- ΟΤΑ, Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, συλλογικούς φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (με σχετικό καταστατικό σκοπό) για τη **δράση 1.4.2.3** «Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς».
- ΟΤΑ, Επιχειρήσεις των ΟΤΑ, Πολιτιστικοί Σύλλογοι και σωματεία, λοιποί συλλογικοί φορείς για την **Κατηγορία Πράξης 1.4.3** «Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς»

Άρθρο 4: Χρόνος και Τόπος υποβολής επενδυτικών προτάσεων

4.1. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών προτάσεων είναι η **7^η Ιουλίου, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16.00.**

4.2. Οι επενδυτικές προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ. Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ: Αρχάνες 701 00 Ηράκλειο Κρήτης, είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, υπόψη κας Κυριακάκη Άννας.

4.3 Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ο φάκελος της πρότασης θα πρέπει να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

4.4 Σε κάθε υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

4.5 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Ο.Τ.Δ. μπορεί να προβεί σε παράταση της προθεσμίας υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Τυχόν παράταση μπορεί να δοθεί τουλάχιστον **7 ημερολογιακές ημέρες πριν** την ως άνω οριζόμενη καταληκτική ημερομηνία υποβολής και θα γίνει γνωστή εφαρμόζοντας τον ίδιο τρόπο δημοσίευσής της.

Άρθρο 5: Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες

5.1 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., στο τηλέφωνο 2810 – 752111, υπεύθυνοι: κ. Παρασκευάς Μανόλης και κα Μανασάκη Βιργινία κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

5.2 Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

5.3 Μετά την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Άρθρο 6: Περιεχόμενο επενδυτικών προτάσεων

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν συμπληρωμένο «φάκελο υποψηφιότητας», σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος της παρούσας.

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας απορρίπτονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Ο φάκελος υποβάλλεται σε ενιαίο **ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ** φάκελο ο οποίος περιέχει:

- τον πρωτότυπο φάκελο με όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο κεφάλαιο 5.2 του ενημερωτικού οδηγού (και σε **μαγνητική μορφή (cd)**, εκτός των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των δικαιολογητικών)
- αντίγραφο του πρωτότυπου φακέλου

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος φέρει την πλήρη επωνυμία και διεύθυνση του υποψήφιου τελικού αποδέκτη και αναγράφει τα εξής:

«Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας στα πλαίσια της προκήρυξης του Τοπικού προγράμματος LEADER +».

Ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου

Να μην ανοιχθεί από ταχυδρομική υπηρεσία.

Εκτός του φακέλου, η πρόταση συνοδεύεται και από την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (Υπόδειγμα Ι του φακέλου υποψηφιότητας).

Οι υποφάκελοι φέρουν επίσης την ένδειξη του κυρίως φακέλου, καθώς επίσης και την ένδειξη «**Πρωτότυπος φάκελος**» και «**Αντίγραφο**» αντίστοιχα.

Τα περιεχόμενα του φακέλου υποβάλλονται δακτυλογραφημένα σε μέγεθος Α4 και σε μορφή έγχρωμου ντοσιέ (κλασέρ) ανάλογα με το μέτρο, ως εξής:

- **Μπλε** για τον αγροτικό τουρισμό (1.2.1)
- **Κόκκινο** για τις μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας (1.2.2)
- **Πράσινο** για το μέτρο 1.4 (1.4.1, 1.4.2, 1.4.3).

Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Δ. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίησή του περιεχομένου του.

Άρθρο 7: Αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων – Αποτέλεσμα επιλογής

7.1 Η αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων θα γίνει από Επιτροπή/-ες Αξιολόγησης, η οποία συστήνεται με απόφαση του οργάνου που αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων της Ο.Τ.Δ..

Η/οι Επιτροπή/ες αποτελείται από: στελεχιακό δυναμικό της Ο.Τ.Δ. κατάλληλων ειδικοτήτων ή και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίοι επιλέγονται μετά από σχετικό διαγωνισμό και δεν έχουν καμία σχέση με το Διοικητικό Συμβούλιο και το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων.

7.2 Η/οι Επιτροπή/ες Αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σύμφωνα με συγκεκριμένη διαδικασία και κριτήρια επιλογής και τις κατατάσσει κατά μέτρο, κατηγορία πράξης και δράση σε πίνακες προτεραιότητας.

Η διαδικασία αξιολόγησης, τα κριτήρια επιλογής και η βαρύτητα αυτών περιγράφονται αναλυτικά στο ενημερωτικό υλικό του Παραρτήματος της παρούσας.

7.3 Μετά την ολοκλήρωση του έργου της/των Επιτροπών Αξιολόγησης, η Ο.Τ.Δ. κοινοποιεί στους ενδιαφερόμενους τα αποτελέσματα με συστημένη επί αποδείξει ταχυδρομική επιστολή στο όνομα και τη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στο φάκελο υποψηφιότητας ή με πρόσκληση για παραλαβή της απόφασης από τα γραφεία της ΟΤΔ, με απόδειξη παραλαβής κατά την παράδοση της απόφασης. Η απόφαση περιλαμβάνει τη βαθμολογία ανά κριτήριο, καθώς και πλήρη τεκμηρίωση στις περιπτώσεις απόρριψης και την προθεσμία υποβολής ενστάσεων.

Άρθρο 8: Αντιρρήσεις-Ενστάσεις

8.1 Τυχόν ενστάσεις των υποψηφίων επιτρέπεται να υποβληθούν εγγράφως μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.2 Οι ενστάσεις εξετάζονται από Επιτροπή Ενστάσεων που συγκροτείται με απόφαση του οργάνου που αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων. Τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων δεν μπορεί να έχουν καμία σχέση με το Δ.Σ. και το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων της Ο.Τ.Δ. και επιπλέον δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

8.3 Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων, η Ο.Τ.Δ. εκδίδει σχετική απόφαση, στην οποία τεκμηριώνονται πλήρως οι θέσεις της και η οποία κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους με συστημένη επί αποδείξει ταχυδρομική επιστολή στο όνομα και τη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στο φάκελο υποψηφιότητας ή με πρόσκληση για παραλαβή της απόφασης από τα γραφεία της ΟΤΔ, με απόδειξη παραλαβής κατά την παράδοση της απόφασης.

Άρθρο 9: Κατάρτιση Σύμβασης

9.1 Η οριστική έγκριση των επενδυτικών προτάσεων, πραγματοποιείται από την Ο.Τ.Δ. μετά τη σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+, αφού εξετάσει την πληρότητα των κριτηρίων ένταξης πράξεων του αντίστοιχου Τεχνικού Δελτίου Έργου, στο οποίο περιλαμβάνεται η επενδυτική πρόταση.

9.2 Οι τελικοί αποδέκτες των οποίων οι προτάσεις θα εγκριθούν, καλούνται για την υπογραφή Σύμβασης με την Ο.Τ.Δ., στην οποία καθορίζονται ρητώς οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των δύο μερών (εγκεκριμένα χρηματοδοτικά στοιχεία, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, διαδικασία καταβολής ενίσχυσης, παρακολούθηση του έργου, έλεγχοι κλπ.).

Εγκρίνεται με την αριθ. 2/22-4-2003 απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος Leader+ της Ομάδας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ε.Α.Π. LEADER+

ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

II. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Ε.Π ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER+**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (ΟΤΔ)****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER +**

- 3.1 Γενικά Στοιχεία
- 3.2 Αξονες – Μέτρα Τοπικού Προγράμματος
- 3.3 Συγκεντρωτικός χρηματοδοτικός πίνακας Τοπικού Προγράμματος
- 3.4 Περιοχή Παρέμβασης Leader+

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ**4.1 ΜΕΤΡΟ 1.2: «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ».**

1. Γενικοί στόχοι
2. Δείκτες Μέτρου
3. **Κατηγορία πράξεων 1.2.1 «Αγροτικός τουρισμός»**
  - Στόχοι
  - Τελικοί αποδέκτες
  - Δράσεις
  - Περιοχή εφαρμογής
  - Περιγραφή δράσεων
  - Επιλέξιμες δαπάνες – περιορισμοί
  - Ποσοστά επιχορήγησης
4. **Κατηγορία πράξεων 1.2.2 «Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας»**
  - Στόχοι
  - Τελικοί αποδέκτες
  - Δράσεις
  - Περιοχή εφαρμογής
  - Περιγραφή δράσεων
  - Επιλέξιμες δαπάνες – περιορισμοί
  - Ποσοστά επιχορήγησης

4.2 ΜΕΤΡΟ 1.4: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ».

1. Εισαγωγή
2. Γενικοί στόχοι
3. Δείκτες Μέτρου
4. **Κατηγορία πράξεων 1.4.1 «Προστασία – ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος»**
  - Στόχοι
  - Τελικοί αποδέκτες
  - Δράσεις
  - Περιοχή εφαρμογής
  - Περιγραφή δράσης
  - Επιλέξιμες δαπάνες – περιορισμοί
  - Ποσοστά επιχορήγησης
5. **Κατηγορία πράξεων 1.4.2 «Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου»**

- Στόχοι
  - Τελικοί αποδέκτες
  - Δράσεις
  - Περιοχή εφαρμογής
  - Περιγραφή δράσης
  - Επιλέξιμες δαπάνες – περιορισμοί
  - Ποσοστά επιχορήγησης
- 6. Κατηγορία πράξεων 1.4.3** «Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς».
- Στόχοι
  - Τελικοί αποδέκτες
  - Δράσεις
  - Περιοχή εφαρμογής
  - Περιγραφή δράσεων
  - Επιλέξιμες δαπάνες – περιορισμοί
  - Ποσοστά επιχορήγησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

- 5.1 Υποβολή προτάσεων
- 5.2 Δικαιολογητικά
- 5.3 Γενικοί Περιορισμοί
- 5.4 Επιλεξιμότητα Δαπανών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

- 6.1 Διαδικασίες ένταξης επενδυτικών σχεδίων
- 6.2 Κριτήρια Αποκλεισμού
- 6.3 Κριτήρια Αξιολόγησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ -

- 7.1 Διαδικασία υπογραφής σύμβασης ΟΤΔ – Τελικού Αποδέκτη
- 7.2 Διαδικασία υλοποίησης του έργου
- 7.3 Βασικές υποχρεώσεις Τελικού Αποδέκτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- 1. ΚΥΑ 471/10-07-2002** «Προσδιορισμός λειτουργικών μορφών και τάξεων των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων».
- 2. ΚΥΑ 450/29-08-2001** «Καθορισμός διαδικασίας υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων σε προγράμματα ενίσχυσης για την περίοδο 2000-2006, καθώς και της διαδικασίας καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους»
- 3. Υπόδειγμα Σύμβασης ΟΤΔ – Τελικού Αποδέκτη**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Ε.Π ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER +**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER + ακολουθεί την επιτυχημένη υλοποίηση της LEADER II, η οποία έδωσε τη δυνατότητα ανάληψης σε τοπικό επίπεδο δράσεων, που είχαν στόχο την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Αγροτικού Χώρου, είχαν σχεδιαστεί και υλοποιηθεί από την Ομάδα Τοπικής Δράσης και αποτελούσαν το πειραματικό πεδίο εφαρμογής της αντίληψης του «από τα κάτω» σχεδιασμού και παρακολούθησης των σχεδίων τοπικής ανάπτυξης. Επιδίωξη ήταν η εξομάλυνση των προβλημάτων που προκαλούνται στον αγροτικό χώρο από την εφαρμογή της αναθεωρημένης Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δίνοντας όμως στις τοπικές κοινωνίες τα εργαλεία παρέμβασης.

Είναι η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως βασικό σκοπό την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από μια συνεχή ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα αυτό εξυπηρετεί τους γενικούς στόχους τους οποίους έχει αναλάβει η Κοινότητα και ιδιαίτερα την προώθηση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών.

Συμβάλλει στην προσπάθεια της Κοινότητας για οικονομική και κοινωνική συνοχή μέσω της ισόρροπης αειφόρου ανάπτυξης, της αύξησης της απασχόλησης, της εξασφάλισης ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος.

Εξυπηρετεί, επίσης, τους γενικούς στόχους που έχουν υιοθετηθεί στα πλαίσια του 3^{ου} ΚΠΣ, για τον αγροτικό τομέα και ιδιαίτερα «τη βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και την αποκατάσταση της διαταραγμένης κοινωνικής και περιβαλλοντικής ισορροπίας».

ΣΤΟΧΟΙ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Η Κ.Π LEADER + υιοθετεί δύο γενικούς αναπτυξιακούς στόχους:

- Την ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών.
- Την ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Οι στόχοι του προγράμματος θα επιτευχθούν με την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής για κάθε περιοχή παρέμβασης, που θα αναπτύσσεται γύρω από ένα σημαντικό θέμα, το «**Θέμα Συσπείρωσης**».

Η ανάδειξη του θέματος συσπείρωσης εξαρτάται από το χαρακτήρα και τις ανάγκες κάθε περιοχής, ενώ παράλληλα θα πρέπει να εξυπηρετείται η αρχή της συμπληρωματικότητας και της συνέργιας όλων των παρεμβάσεων στην περιοχή.

Για το λόγο αυτό, το θέμα συσπείρωσης θα πρέπει να είναι απόρροια συνεργασιών με τους Φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή και διαχείριση των άλλων προγραμμάτων που υλοποιούνται στην κάθε περιοχή.

Το Πρόγραμμα LEADER+ χρηματοδοτείται, στο σύνολό του, από το **ΕΓΤΠΕ, Τμήμα Προσανατολισμού**, στα πλαίσια της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του Ταμείου, ώστε να εξασφαλισθεί η ολοκληρωμένη διάσταση.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ.

Τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Εθνικού Προγράμματος έχουν ως εξής:

Συνολικό Κόστος	392.614.443 euro
Δημόσια Δαπάνη	251.182.221 euro
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ – Π)	182.900.000 euro
Εθνική Συμμετοχή (Υπουργείο Γεωργίας)	68.282.221 euro
Ίδια Συμμετοχή	141.432.222 euro

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται γύρω από 4 άξονες προτεραιότητας:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: «Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης».

Αφορά στο βασικό άξονα προτεραιότητας, που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο πρόγραμμα (**90%** της κοινοτικής συνδρομής) και περιλαμβάνεται απαραίτητα σε όλα τα τοπικά αναπτυξιακά σχέδια που υλοποιούνται στα πλαίσια της πρωτοβουλίας (συνολικά σαράντα τοπικά αναπτυξιακά σχέδια σε Πανελλαδικό επίπεδο).

Οι δράσεις που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του άξονα εντάσσονται σε 4 μέτρα:

ΜΕΤΡΟ 1: «Τεχνική Στήριξη των Φορέων Υλοποίησης (των Ομάδων Τοπικής Δράσης)».

ΜΕΤΡΟ 2: «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα».

ΜΕΤΡΟ 3: «Υποστηρικτικές ενέργειες».

ΜΕΤΡΟ 4: «Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς».

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: «Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών».

Ο άξονας αυτός συμβάλλει στην άρση της απομόνωσης μεταξύ των περιοχών εφαρμογής.

Ένα σχέδιο τοπικού προγράμματος LEADER+ μπορεί να περιλαμβάνει προτάσεις συνεργασιών, με στόχο είτε την επίτευξη της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα ενός σχεδίου συνεργασίας, είτε την αναζήτηση συμπληρωματικότητας, πάντοτε όμως με βάση συγκεκριμένο, σαφές και πλήρες σχέδιο δράσης, το οποίο εντάσσεται στη γενική στρατηγική του τοπικού προγράμματος.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του άξονα στο πρόγραμμα ανέρχεται στο **4%** της κοινοτικής συνδρομής.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: «Δικτύωση».

Αφορά στη στήριξη της λειτουργίας του Ελληνικού Δικτύου LEADER και στη στήριξη του σχεδίου δράσης της Μονάδας Εμπύχωσης Δικτύου LEADER (Μ.Ε.Δ.).

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του άξονα στο πρόγραμμα ανέρχεται στο **1%** της κοινοτικής συνδρομής.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: «Διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση του Προγράμματος».

Ο άξονας αυτός έχει στόχο την υποστήριξη υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος, ώστε η Υπηρεσία Διαχείρισης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τους Κανονισμούς, όπως on-going και ex-post αξιολόγηση, συντονισμός προγραμμάτων, Φορέων και πράξεων, συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης κ.λ.π.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του άξονα στο πρόγραμμα ανέρχεται στο **5%** της κοινοτικής συνδρομής.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER+

Τα τοπικά προγράμματα LEADER+ μπορούν να εφαρμοσθούν στις ορεινές περιοχές της Χώρας (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατάλογο των ορεινών περιοχών της Χώρας), καθώς και σε νησιωτικές περιοχές.

Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις είναι δυνατή η επέκταση των περιοχών εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων σε μειονεκτικές περιοχές (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατάλογο των μειονεκτικών περιοχών της Χώρας μας), εφόσον αυτές συγκεντρώνουν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- είναι γεωγραφικά επαπτόμενες με τις ορεινές περιοχές,
- αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα,
- παρουσιάζουν αναπτυξιακή προοπτική και
- συμβάλλουν στην αναπτυξιακή προοπτική της ορεινής περιοχής, αποτελώντας πόλο έλξης και ανάπτυξης αυτής.

Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η υλοποίηση δράσεων σε κομβικά σημεία εκτός περιοχής εφαρμογής, εφόσον αυτές συμβάλλουν στη στήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας της περιοχής εφαρμογής (π.χ. δράσεις προβολής – προώθησης, συνεργασίες, δικτύωσεις, αξιοποίηση περιοχών Natura 2000).

Επιπλέον η περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος LEADER+ θα πρέπει να πληροί τις ακόλουθες επιμέρους προϋποθέσεις:

- Να έχει αγροτικό χαρακτήρα (όπως προκύπτει από την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα και την πληθυσμιακή πυκνότητα).
- Να περιορίζεται η έκταση της σε ένα ομοιογενές σύνολο από φυσικοοικονομική και κοινωνική άποψη.
- Να έχει συνοχή και επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, στα πλαίσια της προϋπόθεσης αυτής, ο πληθυσμός της περιοχής εφαρμογής κατά κανόνα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10.000 και 100.000 κατοίκων. Ωστόσο, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτές προτάσεις για περιοχές κάτω των 10.000 κατοίκων (π.χ. νησιωτικές περιοχές), εφόσον εξασφαλίζεται κρίσιμη μάζα όχι μόνο ως προς τον αριθμό των κατοίκων.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ.**1. Υπουργείο Γεωργίας**

Είναι ο φορέας εκείνος, που για λογαριασμό ολόκληρης της χώρας σχεδίασε το Πρόγραμμα και αναλαμβάνει την ευθύνη να διαχειριστεί το συνολικό πρόγραμμα LEADER +. Για το σκοπό αυτό συνεργάζονται δύο υπηρεσίες του και συγκεκριμένα:

- **Η Γενική Δ/ση Εγχειοβελτιωτικών Έργων & Γ.Δ**
Συνεργάζεται με την Αρχή Διαχείρισης για το σχεδιασμό του Προγράμματος και,
- **Η Αρχή Διαχείρισης Ε.Π της Κ.Π Leader +.**
Για τη διαχείριση του προγράμματος συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER +. Η υπηρεσία αυτή είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

2. Αρχή Πληρωμής – Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Για τη χρηματοδοτική εξυπηρέτηση του προγράμματος έχει δημιουργηθεί στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, η Αρχή Πληρωμής, η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 και για όλες τις κοινοτικές πρωτοβουλίες.

3. Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π της Κ.Π Leader +.

Για την παρακολούθηση του Επιχειρησιακού προγράμματος συγκροτήθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι: Υπουργείων, Υπηρεσιών Διαχείρισης άλλων προγραμμάτων Υπουργείων και Περιφερειών, Οργανισμών, Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ο.Τ.Δ, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4. Ελεγκτικά Όργανα

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής θα διενεργούνται έλεγχοι από την Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος, από την Αρχή Πληρωμής, από ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών/ Γενικό λογιστήριο του Κράτους, καθώς και από αρμόδιες κοινοτικές υπηρεσίες. **Οι έλεγχοι** που θα πραγματοποιούνται από όλα τα ελεγκτικά όργανα (Εθνικά και Κοινοτικά) κατά τη τρίτη προγραμματική περίοδο **θα είναι αυξημένοι σε σχέση με το παρελθόν και ιδιαίτερα αυστηροί** όσον αφορά στη σωστή χρήση των πόρων και στην τήρηση της Εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας.

5. Φορέας Υλοποίησης – Τελικός Δικαιούχος :

Είναι ο αναπτυξιακός φορέας που παίζει το ρόλο του ενδιάμεσου φορέα σε τοπικό επίπεδο για την εφαρμογή της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER +. Για την Ενδοχώρα του Ν. Ηρακλείου είναι η Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε (ΑΝ.Η) και είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος.

6. Τελικός αποδέκτης (Ωφελούμενος)

Είναι ο τοπικός φορέας που συμμετέχει ως δικαιούχος στην πρωτοβουλία LEADER +, π.χ. Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., τα φυσικά πρόσωπα, συλλογικοί φορείς (συνεταιρισμοί, επιμελητήρια, κλπ.)

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ.

Το Θεσμικό πλαίσιο, που διέπει την εφαρμογή της Leader + και στο οποίο στηριχθήκαμε, για την έκδοση του παρόντος ενημερωτικού οδηγού αναφέρεται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ Κ.Π LEADER +

A/A	ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	ΚΥΑ 518/2002	Πλαίσιο εφαρμογής της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader + στην Ελλάδα
2	ΚΥΑ 505/2002	Καθεστώτα ενισχύσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 για τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου.
3	ΚΥΑ 450/2001	Για τον καθορισμό διαδικασίας υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων σε προγράμματα ενίσχυσης για την περίοδο 2000-2006, καθώς και της διαδικασίας καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους
4	ΚΥΑ 471/2002	Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων .....
5	ΚΥΑ 448/2001	Καθεστώτα ενισχύσεων του ΚΠΣ 2000--2006 για τη βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης του αγροτικού πληθυσμού
6	ΚΥΑ 451/2001	Για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
7	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	Οδηγός Κριτηρίων και Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών και Λογιστικής Παρακολούθησης Πράξεων
8	Ν. 2860/2000	Περί διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του ΚΠΣ και άλλες διατάξεις
9	ΦΕΚ 758/2001	Τύπος και περιεχόμενο απόφασης ένταξης πράξης σε επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΚΠΣ 2000-2006, σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 3 του Ν.2860/2000
10	ΦΕΚ 1002/2001	Προσδιορισμός στοιχείων που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ και χρόνος υποβολής τους σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.4 του Ν.2860/2000
11	Οδηγός	Οδηγός για την Πληροφόρηση και Δημοσιότητα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006
12	ΚΑΝ (ΕΚ) 1260/99	Περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία
13	ΚΑΝ (ΕΚ) 1685/00	Σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία
14	ΚΑΝ (ΕΚ) 438/01	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του ΚΑΝ 1260/99, όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων
15	ΚΑΝ (ΕΚ) 448/01	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του ΚΑΝ 1260/99, όσον αφορά τη διαδικασία διενέργειας δημοσιονομικών διορθώσεων στην παρέμβαση που χορηγείται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων
16	ΚΑΝ 1159/00	Για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη, σχετικά με τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων
17	ΚΑΝ (ΕΚ) 445/2002	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του ΚΑΝ 1257/99 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ
18	ΚΑΝ (ΕΚ) 1750/99	Για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του ΚΑΝ (ΕΚ) 1257/99
19	ΚΑΝ (ΕΚ) 1261/99	Σχετικά με το ΕΤΠΑ
20	ΚΑΝ (ΕΚ) 1262/99	Σχετικά με το ΕΚΤ
21	ΚΑΝ (ΕΚ) 1257/99	Σχετικά με το ΕΓΤΠΕ
22	ΚΑΝ (ΕΚ) 1783/99	Σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
23	ΚΑΝ (ΕΚ) 1784/99	Σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
24	2001/С 37/03	Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος
25	98/С 74/06	Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

Α/Α	ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
26	KAN (ΕΚ) 994/98	Για την εφαρμογή των άρθρων 92 & 93 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων
27	KAN (ΕΚ) 659/99	Για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ
28	KAN (ΕΚ) 69/2001	Για την εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis)
29	KAN (ΕΚ) 68/2001	Σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση
30	KAN (ΕΚ) 70/2001	Για την εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
31	Άρθρα 87 και 88	(πρώην 92 και 93) της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
32	KAN (ΕΚ) 1750/2001	Πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για την απασχόληση
33	Κατευθυντήριες γραμμές	Κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις ενισχύσεις στην απασχόληση
34	N. 372/2001	Κρατική ενίσχυση - Ελλάδα: Ενίσχυση για την απασχόληση
35	2001/C 235/03	Κρατικές ενισχύσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια
36	KAN (ΕΚ) 1258/99	Περί χρηματοδότησεως της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής
37	2000/C 28/02	Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της Γεωργίας
38	N. 2520/1997	Μέτρα για τους νέους αγρότες, σύσταση οργανισμού γεωργικής επαγγελματικής εκπαίδευση, κατάρτισης και απασχόληση και άλλες διατάξεις
39	KAN (ΕΚ) 2092/91	Περί βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής
40	KAN (ΕΚ) 1804/99	Για συμπλήρωση για τα κτηνοτροφικά προϊόντα του ΚΑΝ (ΕΚ) 2092/91 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής
41	KAN (ΕΚ) 2081/92	Για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και της ονομασίας προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων
42	KAN (ΕΚ) 2082/92	Για τις βεβαιώσεις ιδιοτυπίας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
43	KAN (ΕΚ) 1262/99	Αναφορικά με δράσεις του Υπουργείου Γεωργίας στους τομείς γεωργικής εκπαίδευσης - κατάρτισης
44	ΦΕΚ 1768/99	Περί εγκρίσεως του συστήματος οργανώσεως των οικιστικών περιοχών του Πολεοδομικού Συγκροτήματος του Ηρακλείου και της ευρύτερης περιοχής του
45	ΦΕΚ 281/2000 (Π.Δ. 337)	Κατάταξη των ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων σε κατηγορίες με το σύστημα των κλειδιών
46	ΦΕΚ 1022/2002	Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/2002 "Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.α"

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (ΟΤΔ)**

Η Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε (ΑΝ.Η), είναι μία αναπτυξιακή εταιρεία που δραστηριοποιείται κύρια στο Νομό Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης. Διέπεται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 - Π.Δ 409/86 – Ν2339/95 περί ΑΕ και από το άρθρο 46 παρ. 1β του Ν.1416/84 όπως αναφέρεται στο άρθρο 291 παρ. 1β της κωδικοποίησης του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα κατά το Π.Δ. 410/1995.

1. Επωνυμία - Διεύθυνση

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.
 ΑΡΧΑΝΕΣ 701 00 ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
 ΤΗΛ. 2810-752111
 FAX 2810 - 752431
 e-mail: info@anher.gr
 web-site: www.anher.gr

2. Γενικά στοιχεία

Έδρα: Αρχάνες
Ίδρυση: 1989
Μετοχικό Κεφάλαιο: 360.000 €. (120.000.000 δρχ)
Μέτοχοι: ΟΤΑ, ΤΕΔΚ, Συνεταιρισμοί και Ενώσεις, Τράπεζες Νομού Ηρακλείου
Απασχολούμενοι: 96 με σύμβαση εργασίας ορισμένου και αορίστου χρόνου

3. Σκοποί – Στόχοι:

- στήριξη των Ο.Τ.Α. στον αναπτυξιακό τους ρόλο
- συμμετοχή στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της ευρύτερης περιοχής
- αξιοποίηση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των διαθέσιμων εθνικών και κοινοτικών πόρων μέσα από τη διαχείριση σχετικών προγραμμάτων
- τεχνική στήριξη των κατοίκων και των φορέων της περιοχής στους τομείς επιμόρφωσης, βελτίωσης ποιότητας ζωής και γενικότερα κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης
- ανάληψη πρωτοβουλιών σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος, διατήρησης πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάπτυξης της εσωτερικής συνοχής της περιοχής

4. Δραστηριότητες - Προγράμματα:

Τα βασικά προγράμματα που θα υλοποιήσει η Αναπτυξιακή Ηρακλείου κατά τη τρίτη προγραμματική περίοδο είναι τα εξής:

- Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader +.
- Δομή στήριξης, Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου στην Περιφέρεια Κρήτης.
- Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL, Ολοκληρωμένο σχέδιο – Ανοικτοί Δρόμοι στην Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας.
- Σχέδιο Δράσης για την παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, με τίτλο «Ίσες ευκαιρίες».
- Ε.Π «Απασχόληση και επαγγελματική κατάρτιση» (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας).
- ΠΕΠ Κρήτης «Βοήθεια στο σπίτι – Βρεφικοί/βρεφονηπιακοί/παιδικοί σταθμοί», συνολικού προϋπολογισμού.

5. Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου ΑΝ.Η.

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Αρναουτάκης Σταύρος	Πρόεδρος
Ματθαϊάκης Γεώργιος	Αντιπρόεδρος
Ροδιτάκης Χάρης	Μέλος
Χαλκιαδάκης Σταύρος	Μέλος
Γιαννόπουλος Χαράλαμπος	Μέλος
Κυπριωτάκης Ρούσος	Μέλος
Κασαπάκης Κων/νος	Μέλος
Μαρκογιαννάκης Γεώργιος	Μέλος
Περβολαράκης Λάμπρος	Μέλος
Χατζάκης Ιωάννης	Μέλος
Γαβαλάς Θωμάς	Μέλος

6. Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π), Leader + για την Ενδοχώρα του Ν. Ηρακλείου. Σκοπός – Σύνθεση της Ε.Δ.Π

1. Σκοπός της «Ε.Δ.Π.» είναι η εν γένει διαχείριση, υλοποίηση και εφαρμογή του εγκεκριμένου προγράμματος LEADER+ σύμφωνα με τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία, μέσω της εκχώρησης - μεταβίβασης αρμοδιοτήτων από το Διοικητικό Συμβούλιο
2. Η «Ε.Δ.Π.» είναι τετραμελής και αποτελείται από τους εκπροσώπους των παρακάτω φορέων, που είναι και μέτοχοι της εταιρείας:

- Δήμο Αρχανών
- Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Ηρακλείου.
- Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πεζών Ηρακλείου.
- Φορέα Βιοτεχνικού Πάρκου Αρκαλοχωρίου Α.Ε

Από τους παραπάνω φορείς ο Δήμος Αρχανών και η ΤΕΔΚ Ηρακλείου αποτελούν φορείς του Δημοσίου και συμμετέχουν στην ΕΔΠ κατά **50%**, ενώ η ΕΑΣ Πεζών και ο Φορέας ΒΙΟΠΑ αποτελούν φορείς του ιδιωτικού τομέα και συμμετέχουν στην ΕΔΠ επίσης με **50%**.

7. Στελεχιακή δομή

Η Αναπτυξιακή Ηρακλείου για τις ανάγκες υλοποίησης της Κ.Π Leader +, θα απασχολήσει οκτώ (8) άτομα πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με συμβάσεις εργασίας, ως εξής:

1. Συντονιστή/ρια
2. Πολ. Μηχανικό – Μηχανικό Περιβάλλοντος
3. Γεωπόνο
4. Τεχν. Γεωπόνο
5. Οικονομολόγο με ειδικότητα στην περιφερειακή ανάπτυξη
6. Οικονομολόγο – Λογιστή
7. Βοηθό – Λογιστή
8. Γραμματεία

Συντονίστρια του προγράμματος είναι η κα Ταβλαδωράκη Αμαλία.

8. Αρμοδιότητες της Ο.Τ.Δ και της ΕΔΠ για την υλοποίηση της Κ.Π Leader +

Η Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε (ΑΝ.Η), είναι ο αναπτυξιακός φορέας που παίζει το ρόλο του ενδιαμέσου φορέα σε τοπικό επίπεδο για την εφαρμογή της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ στην Ενδοχώρα του Ν. Ηρακλείου. Είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος με τις εξής αρμοδιότητες:

- Πραγματοποίηση, καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος LEADER+ και με κάθε πρόσφορο μέσο, ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού.

- Πραγματοποίηση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους εν δυνάμει τελικούς αποδέκτες.
- Αναπαραγωγή και διανομή στους ενδιαφερόμενους αποδέκτες του απαραίτητου ενημερωτικού και λοιπού υλικού για την υποβολή των προτάσεών τους.
- Οργάνωση της αξιολόγησης των προτάσεων των υποψηφίων τελικών αποδεκτών με το καταλληλότερο επιστημονικό δυναμικό και παροχή σε αυτούς κάθε τεχνικής στήριξης.
- Επιλογή των επενδύσεων που θα ενισχυθούν στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Ενημέρωση των υποψηφίων αποδεκτών για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους.
- Δημοσιοποίηση με κάθε πρόσφορο μέσο των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.
- Εξέταση ενστάσεων τελικών αποδεκτών.
- Σύνταξη και υποβολή στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ των τεχνικών δελτίων Έργων/Υποέργων του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Υπογραφή επιμέρους συμβάσεων με τους τελικούς αποδέκτες του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Παρακολούθηση των τελικών αποδεκτών του τοπικού προγράμματος LEADER+ σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του κάθε Έργου/Υποέργου και του χρονοδιαγράμματός του.
- Πραγματοποίηση της πληρωμής της προβλεπόμενης ενίσχυσης προς τους τελικούς αποδέκτες ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των επενδύσεών τους και αφού διενεργήσει όλους τους απαιτούμενους ελέγχους.
- Παροχή τακτικής πληροφόρησης στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ μέσω των μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης του Ο.Π.Σ κ.λπ.
- Εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων – χρηματορροών, όπως αυτές προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις.
- Έλεγχος και παραλαβή των Έργων/Υποέργων του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Οργάνωση των διαγωνισμών και πραγματοποίηση των σχετικών αναθέσεων για την αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος LEADER+ (ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση).
- Μέριμνα για την εγκατάσταση και χρήση κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης (το οποίο θα σχεδιασθεί και θα παραδοθεί από την Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.) και έγκαιρη εισαγωγή όλων των απαιτούμενων στοιχείων για την εξυπηρέτηση του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά τελικό αποδέκτη και παροχή στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ και σε κάθε άλλο αρμόδιο όργανο κάθε απαιτούμενου στοιχείου σχετικά με την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων.
- Ενεργή συμμετοχή στις ενέργειες της Δικτύωσης (Ελληνικό Δίκτυο LEADER και Μονάδα Εμφύχωσης Δικτύου).

Όλες οι προσφερόμενες από την Ο.Τ.Δ. υπηρεσίες στήριξης παρέχονται στους τελικούς αποδέκτες χωρίς καμία επιβάρυνση.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
LEADER +**

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΕ, ακολουθώντας τις υποδείξεις, τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), όσο και του Υπουργείου Γεωργίας, καθώς και την αριθ. 198/15.3.2002 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή σχεδίων τοπικών προγραμμάτων στα πλαίσια του Επιχειρησιακού προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER +, σχεδίασε και συνέταξε το τοπικό πρόγραμμα για την περιοχή παρέμβασης της στην Ενδοχώρα του Ν. Ηρακλείου.

Ο σχεδιασμός και η σύνταξη του σχεδίου αυτού έγινε λαμβάνοντας υπόψη, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της, τις δυνατότητες ανάπτυξης της καθώς και την εμπειρία της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), από την επιτυχημένη εφαρμογή της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader II. Η ΟΤΔ εφάρμοσε την bottom-up (από κάτω προς τα πάνω) προσέγγιση, με διαδικασίες δημοκρατικής διαβούλευσης (συναντήσεις, συζητήσεις, εκδηλώσεις κ.λ.π με τη συμμετοχή φορέων της περιοχής), με σκοπό τη διαμόρφωση προτάσεων για την κατάρτιση του προγράμματος και έχοντας κύριο στόχο την κοινωνικο-οικονομική και αειφόρο ανάπτυξή της. Το πρόγραμμα αυτό κατατέθηκε προς αξιολόγηση στις 17.06.2002 στην αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Γεωργίας.

Με την αριθ. **830/01-08-2002** απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «περί έγκρισης τοπικών προγραμμάτων στα πλαίσια των Αξόνων Προτεραιότητας 1 & 2 του Ε.Π κοινοτική πρωτοβουλία LEADER +», η **ΟΤΔ της Αναπτυξιακής Ηρακλείου Α.Ε, ορίστηκε φορέας υλοποίησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER +, για την Ενδοχώρα του Νομού Ηρακλείου**, μια ενιαία περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από κοινωνικοοικονομική συνέχεια, καθώς και από τη δυνατότητα ένταξής της σε μια στρατηγική ολοκληρωμένης αντιμετώπισης.

Στη συνέχεια, στις **11 Μαρτίου 2003** ακολούθησε η υπογραφή της σχετικής σύμβασης, μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας και της Ομάδας Τοπικής Δράσης για την ανάληψη της διαχείρισης και υλοποίησης του τοπικού προγράμματος από την ΟΤΔ.

Το συνολικό κόστος που εγκρίθηκε για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, ανήλθε στο ποσό των **9.826.000 €**. Η αντίστοιχη επιχορήγηση ανήλθε στο ύψος των **6.800.000 €**, ενώ η ίδια συμμετοχή για τα επενδυτικά σχέδια στο ποσό των **3.026.000 €**

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Δύο είναι τα κεντρικά θέματα συσπείρωσης για την περιοχή παρέμβασης, γύρω από τα οποία διαρθρώνεται η αναπτυξιακή στρατηγική και εξειδικεύονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος Leader+:

- **Η αναπαραγόμενη, βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής**, η οποία θα στηριχθεί στην ορθολογική αξιοποίηση των πόρων και των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, στην ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού και στην ανάδειξη των ποιοτικών και ανταγωνιστικών της στοιχείων.
- **Η βελτίωση της ποιότητας ζωής**, έτσι ώστε να καταστεί η περιοχή ένας ελκυστικός τόπος διαβίωσης.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Με βάση τα δύο θέματα συσπείρωσης εξειδικεύονται και οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος ως εξής:

Στρατηγικός Στόχος 1: Αφορά στην ισόρροπη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, στην αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης και αποσκοπεί στην υπέρβαση των επιπτώσεων πιθανών και αναμενόμενων εξωγενών shocks στη τοπική οικονομική βάση, στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και στην ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας σε τομεακό και χωρικό επίπεδο (εστίες ανάπτυξης).

Στρατηγικός Στόχος 2: Η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του δευτερογενή και τριτογενή τομέα στον τοπικό ΑΕΠ και την απασχόληση αποτελεί τον δεύτερο στρατηγικό αναπτυξιακό στόχο της περιοχής, ο οποίος αποσκοπεί στη δημιουργία σύγχρονων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Στρατηγικός Στόχος 3: Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί τον τρίτο στρατηγικό στόχο για την ανάπτυξη της περιοχής και αποσκοπεί στην αναβάθμιση όλων των παραγόντων που προωθούν την επιχειρηματικότητα σε όλους τους τομείς της οικονομίας της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου και εν τέλει, συντελούν στη δημιουργία καινοτόμων και σύγχρονων επιχειρηματιών.

Στρατηγικός Στόχος 4: Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ανάπτυξη της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου αφορά στην επίτευξη περιβαλλοντικής ισορροπίας, δια μέσου της προστασίας και της ανάδειξης των περιβαλλοντικών - πολιτισμικών στοιχείων της περιοχής και της προώθησης μίας πολυλειτουργικής γεωργίας που θα σέβεται το περιβάλλον.

Στρατηγικός Στόχος 5: Τέλος, ο πέμπτος στρατηγικός στόχος αφορά στην επίτευξη κοινωνικής ισορροπίας και στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής στην περιοχή παρέμβασης, μέσω της ενδυνάμωσης των θεσμών κοινωνικής προστασίας, της άρσης της απομόνωσης τμημάτων του πληθυσμού και περιοχών, της παροχής ίσων ευκαιριών απασχόλησης και κοινωνικο-οικονομικών υποδομών στις κοινωνικά αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες (γυναίκες, μετανάστες, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους, άτομα ηλικίας 45-65 ετών) αλλά και ιδιαίτερα στους νέους της περιοχής.

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Παρά το γεγονός ότι το Leader διατηρεί το περιεχόμενο των προηγούμενων εφαρμογών (Leader I και Leader II), ωστόσο υπάρχει μια διαφοροποίηση που εκφράζεται με την προσθήκη του + (Plus= Επιπλέον). Το Leader + επιδιώκει δηλαδή, κάτι επιπλέον απ' αυτό που πρόσφεραν οι προηγούμενες εφαρμογές και εξακολουθούν να δίνουν σήμερα τα υπόλοιπα προγράμματα του Γ' ΚΠΣ.

Ο πιλοτικός χαρακτήρας του προγράμματος εξασφαλίζεται μέσα από τις δικτυώσεις (clusters) και τις συνεργασίες. Για το λόγο αυτό αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα η δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, η κοινή προβολή και προώθηση, η συνεργασία και η συλλογική στήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που μπορούν να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων.

Κατά συνέπεια η έννοια πιλοτικός επιτυγχάνεται με:

- Την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν τις τοπικές ιδιομορφίες
- Την εφαρμογή νέων μεθόδων που αξιοποιούν τόσο το ανθρώπινο δυναμικό όσο και τους φυσικούς και χρηματοδοτικούς πόρους της περιοχής.
- Τη διασύνδεση έργων και δράσεων ή και επιχειρήσεων όλων των τομέων της οικονομίας, που κατά παράδοση είναι ανεξάρτητοι.

- Την υιοθέτηση πρωτότυπων μορφών οργάνωσης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

	σε €
Συνολικό Κόστος	9.826.000
Δημόσια Δαπάνη	6.800.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ-Π)	4.801.375
Εθνική Συμμετοχή (Υπ. Γεωργίας)	1.998.625
Ίδια Συμμετοχή	3.026.000

3.2 ΑΞΟΝΕΣ – ΜΕΤΡΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:

«ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ».

Ο Άξονας αυτός περιλαμβάνει Μέτρα, Κατηγορίες Πράξεων και Δράσεις, που αφορούν στην ενίσχυση δραστηριοτήτων που συνδυασμένα συγκροτούν σχέδιο, για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και εμφανώς συνδέονται με τη γενικότερη στρατηγική ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης.

Τα μέτρα του Άξονα 1 είναι:

ΜΕΤΡΟ 1: «Τεχνική Στήριξη Φορέων Υλοποίησης (Ομάδων Τοπικής Δράσης)».

ΜΕΤΡΟ 2: «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα».

ΜΕΤΡΟ 3: «Υποστηρικτικές Ενέργειες».

ΜΕΤΡΟ 4: «Προστασία – ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς».

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:

«ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ»

Ο Άξονας αυτός περιλαμβάνει Μέτρα, Κατηγορίες Πράξεων και Δράσεις, που αφορούν στην δικτύωση των ΟΤΔ με στόχο την από κοινού με άλλες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης οργάνωση, προώθηση του αγροτουριστικού προϊόντος και σύνδεσή του με τα τοπικά παραγόμενα προϊόντα.

Τα μέτρα του Άξονα 2 είναι:

ΜΕΤΡΟ 1: «Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: Διατοπική – Διαπεριφερειακή συνεργασία».

ΜΕΤΡΟ 2: «Συνεργασία μεταξύ περιοχών δυο η περισσότερων κρατών: Διακρατική συνεργασία».

3.3 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

ΚΩΔ.	ΑΞΟΝΕΣ – ΜΕΤΡΑ – ΠΡΑΞΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
	ΑΞΟΝΑΣ 1 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	9.576.000	6.600.000
1.1	ΜΕΤΡΟ 1: Τεχνική Στήριξη Φορέων Υλοποίησης (ΟΤΔ)	1.427.500	1.403.500
1.2	ΜΕΤΡΟ 2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα	6.400.000	3.551.000
1.2.1	Αγροτικός τουρισμός	2.910.000	1.595.000
1.2.1.1	Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης, για τη συμπλήρωση τις δυναμικότητας τις περιοχής.	1.450.000	797.500
1.2.1.2	Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης, για τη συμπλήρωση τις δυναμικότητας τις περιοχής.	600.000	330.000
1.2.1.3	Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)	310.000	165.000
1.2.1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κ.λ.π.)	300.000	165.500
1.2.1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κ.λ.π)	100.000	55.000
1.2.1.7	Βελτίωση επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (Clusters).	150.000	82.500
1.2.2	Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων τις οικονομίας	3.160.000	1.708.500
1.2.2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κ.λ.π)	830.000	456.500
1.2.2.2	Επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων.	70.000	38.500
1.2.2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής	900.000	450.000
1.2.2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής	270.000	135.000
1.2.2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	100.000	50.000
1.2.2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση.	400.000	220.000
1.2.2.7	Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία)	200.000	150.000
1.2.2.11	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη τις κοινωνικής οικονομίας και τις κοινωνικής εξυπηρέτησης.	150.000	82.500
1.2.2.12.α.	Βελτίωση επιχειρήσεων (εκτός γεωργικού τομέα) για τις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης.	120.000	66.000
1.2.2.12.β.	Βελτίωση επιχειρήσεων (γεωργικού τομέα) για τις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης.	120.000	60.000
1.2.3	Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών.	330.000	247.500
1.2.3.2.α.	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters) για γεωργικά προϊόντα.	110.000	82.500

ΚΩΔ.	ΑΞΟΝΕΣ – ΜΕΤΡΑ – ΠΡΑΞΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
1.2.3.2.β.	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters) για μη γεωργικά προϊόντα.	220.000	165.000
1.3	ΜΕΤΡΟ 3: Υποστηρικτικές ενέργειες	280.000	220.000
1.3.1	Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού – κατάρτιση	90.000	72.000
1.3.1.α.	Κατάρτιση για τις «ποιοτικές παροχές υπηρεσιών σε παραδοσιακές επιχειρήσεις εστίασης και αγροτουριστικά καταλύματα».	30.000	24.000
1.3.1.β.	Κατάρτιση για το «Κρητικό διατροφικό πρότυπο και γυναικεία επιχειρηματικότητα».	30.000	24.000
1.3.1.γ.	Κατάρτιση παραγωγών για τη «δημιουργία καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής κρασιών περιορισμένης κλίμακας».	30.000	24.000
1.3.2	Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης	50.000	50.000
1.3.2	Μελέτη για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.	50.000	50.000
1.3.3	Τομέας Ενεργειών προώθησης - προβολής	140.000	98.000
1.3.3.α.	Έκδοση έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που εξυπηρετεί τους στόχους της προβολής της περιοχής	60.000	42.000
1.3.3.β.	Λοιπές συναφείς δραστηριότητες	80.000	56.000
1.4	ΜΕΤΡΟ 4: Προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	1.468.500	1.425.500
1.4.1	Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος	396.500	396.500
1.4.1.1	Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000	320.000	320.000
1.4.1.2	Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος	76.500	76.500
1.4.2	Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	900.000	900.000
1.4.2.1	Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης	600.000	600.000
1.4.2.3	Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.	300.000	300.000
1.4.3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς	172.000	129.000
1.4.3.α	Τοπικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές-μουσικές εκδηλώσεις)	90.000	67.500
1.4.3.β	Διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση-προβολή-προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κλπ	82.000	61.500
2	ΑΞΟΝΑΣ 2: ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	250.000	200.000
2.1	Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: διατοπική - διαπεριφερειακή συνεργασία	150.000	120.000
2.1.1	Παγκρήτιο δίκτυο ανάπτυξης πράσινου τουρισμού	130.000	104.000
2.1.2	Οργάνωση διαχείριση και προβολή του ποιοτικού τουρισμού σε αγροτικές περιοχές.	20.000	16.000
2.2	Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών: διακρατική συνεργασία	100.000	80.000
2.2.1	Δίκτυο Med Net για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού	100.000	80.000
	Σύνολο	9.826.000	6.800.000

3.4 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ LEADER +

Το τοπικό πρόγραμμα θα εφαρμοστεί στις παρακάτω περιοχές του Νομού Ηρακλείου, με τις αντίστοιχες δράσεις ανά Δημοτικό Διαμέρισμα (ή οικισμό), βάση του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος και του θεσμικού πλαισίου που διέπει το πρόγραμμα.

ΚΩΔ. ΕΣΥΕ	ΔΗΜΟΙ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ
9102	ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	
91020100	Αγίας Βαρβάρας	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91020200	Αγίου Θωμά	
91020300	Άνω Μουλίων	
91020400	Δουλίου	
91020500	Λαρανίου	
91020600	Μεγάλης Βρύσης	
91020700	Πρινιά	
9103	ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	
91030100	Αρκαλοχωρίου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91030200	Γαρίπας	
91030400	Ινίου	
91030700	Καστελλιανών	
91030800	Λευκοχωρίου	
91031100	Πανοράματος	
91031200	Παρτίρων	
91031300	Πατσίδερου	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91030300	Δεματίου	
91030500	Καραβάδου	
91030600	Κασάνου	
91030900	Νιπιδιτού	
91031000	Παναγιάς	
91031400	Σκινιά	
9104	ΑΡΧΑΝΩΝ	
91040100	Αρχανών	1. ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΝΩΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +. 2. ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91040200	Κάτω Αρχανών	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
9105	ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	
91050200	Αχεντριά	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91050300	Εθιάς	
91050400	Καλυβίων	
91050500	Λιγόρτνου	
91050600	Μεσοχωρίου	
91050700	Παρανύμφων	
91050800	Πρατωρίων	
91050100	Πύργου	
91050900	Τεφελίου	
91051000	Χαρακίου	

ΚΩΔ. ΕΣΥΕ	ΔΗΜΟΙ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ
9106	ΒΙΑΝΝΟΥ	
91060200	Αγίου Βασιλείου	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91060300	Αμυρά	
91060100	Άνω Βιάννου	
91060400	Αφρατίου	
91060500	Βαχού	
91060600	Εμπάρου	
91060700	Καλαμίου	
91060800	Κάτω Βιάννου	
91060900	Κάτω Σύμης	
91061000	Κεφαλοβρυσίου	
91061100	Μάρθας	
91061200	Μιλλιαράδων	
91061300	Ξενιάκου	
91061400	Πεύκου	
91061500	Συκολόγου	
91061600	Χόνδρου	
9107	ΓΑΖΙΟΥ	
91070200	Αγλάδας	ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER + ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΟΤΙ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ, ΑΜΜΟΥΔΙ, ΛΥΓΑΡΙΑ, ΜΑΔΕΣ, ΜΟΝΟΝΑΥΤΗΣ & ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΣ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.6 & 1.2.1.7
91070400	Ροδιάς	ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER + ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΟΤΙ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΛΙΝΟΠΕΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.6 & 1.2.1.7
91070500	Φόδελε	ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER + ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΟΤΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ ΦΟΔΕΛΕ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.6 & 1.2.1.7
9108	ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ	
91080100	Αγίου Μύρωνος	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91080200	Άνω Ασπιτών	
91080300	Κάτω Ασπιτών	
91080400	Πενταμοδίου	
91080500	Πετροκέφαλου	
91080600	Πυργούς	
9109	ΓΟΡΤΥΝΑΣ	
91090200	Αγίου Κυρίλλου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91090600	Βασιλικής	
91091000	Μιαμούς	
9110	ΓΟΥΒΩΝ	
91100400	Επάνω Βάθειας	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91100500	Καλού Χωριού	
91100700	Κόξαρη	
91100800	Χαρασσού	

ΚΩΔ. ΕΣΥΕ	ΔΗΜΟΙ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ
9111	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	
91110200	Αϊτανίων	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91110300	Γαλίφας	
91110100	Επισκοπής	
91110400	Καινούργιου Χωριού	
91110500	Σγουροκεφαλίου	
9101	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
91010200	Βασιλειών	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91010400	Δαφνών	
91010600	Σταυρακίων	
9113	ΘΡΑΨΑΝΟΥ	
91130200	Βόνης	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91130300	Ζωφόρων	
91130100	Θραψανού	
91130400	Σαμπά	
9114	ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ	
91140200	Αμαριανού	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91140300	Αποστόλων	
91140400	Αρχαγγέλου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91140500	Ασκών	
91140600	Γερακίου	
91140700	Ευαγγελισμού	
91140800	Καρουζανών	
91140900	Κασταμονίτσης	
91140100	Καστελλίου	
91141000	Λιλιανού	
91141100	Λύττου (Ξιδά)	
91141200	Μαθιάς	
91141300	Πολυθέας	
91141400	Σμαρίου	
9115	ΚΟΦΙΝΑ	
91150200	Άνω Ακρίων	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91150300 (02)	Οικισμός Παναγιάς (του Δ.Δ Διονυσίου)	
91150600	Σταβίων	
91150700	Στερνών	
91150800 (02)	Οικισμός Ινίων (του Δ.Δ Στόλων)	
9117	ΜΑΛΛΙΩΝ	
91170200	Κρασίου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91170300	Μοχού	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER + ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΟΤΙ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟ ΣΤΑΛΙΔΑ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.6 & 1.2.1.7
9118	ΜΟΙΡΩΝ	
91180300	Αντισκαρίου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91180900	Πηγαϊδακίων	

ΚΩΔ. ΕΣΥΕ	ΔΗΜΟΙ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ
9120	Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	
91200200	Αγ. Βασιλείου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91200100	Αγ. Παρασκιών	
91200300	Αλαγνίου	
91200400	Αστρακών	
91200500	Αστριτσίου	
91200600	Δαμανίων	
91200700	Καλλονής	
91200800	Καταλαγαρίου	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91200900	Κουνάβων	
91201000	Μελεσσών	
91201100	Μεταξοχωρίου	
91201200	Μυρτιάς	
91201400	Χουδετσίου	
9122	ΤΕΜΕΝΟΥΣ	
91220200	Αγίου Σύλλα	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91220300	Κυπαρίσσου	
91220100	Προφήτη Ηλία	
9123	ΤΕΤΡΑΧΩΡΙΟΥ	
91230200	Αυγενικής	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91230100	Βενεράτου	
91230300	Κερασιών	
91230400	Σίβα	
9124	ΤΥΛΙΣΟΥ	
91240500	Δαμάστας	ΜΟΝΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 1.3 ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ 1.2.3
91240600	Καμαρίου	
91240800	Κεραμουτσίου	
91240900	Μαράθου	
91241000	Μονής	
91240100	Τυλίσου	
9126	ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	
91260200	Αβδού	ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ LEADER +
91260300	Γωνιών	
91260400	Κεράς	
91260500	Ποταμιών	

ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ**

4.1 ΜΕΤΡΟ 1.2: «ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ».

1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι γενικοί στόχοι του Μέτρου 2 είναι:

- Η ανάπτυξη ανταγωνιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν στη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στην προσέλκυση επενδυτικής δραστηριότητας στην περιοχή.
- Η βελτίωση και ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών τόσο στο δευτερογενή όσο και στον τριτογενή τομέα.

Οι γενικοί αυτοί στόχοι εξειδικεύονται στους επί μέρους στόχους, που είναι:

- Η δημιουργία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- Η βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας των τοπικών προϊόντων.
- Η προώθηση και προβολή των τοπικών προϊόντων και επιχειρήσεων.
- Η αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.
- Η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού που θα σέβονται το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της περιοχής.

2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.2

Δείκτες εκροών	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Πλήθος επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του αγροτικού τουρισμού	32
Πλήθος επενδυτικών σχεδίων μικρών επιχειρήσεων στον αγροτικό τομέα	16
Πλήθος επενδυτικών σχεδίων μικρών επιχειρήσεων στους λοιπούς τομείς	23
Πλήθος επενδυτικών σχεδίων που ενισχύουν τη συλλογική τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών	3

Δείκτες αποτελεσμάτων	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Αριθμός νέων καταλυμάτων	5
Αριθμός καταλυμάτων που εκσυγχρονίσθηκαν/επεκτάθηκαν	8
Αριθμός νέων κλινών	70
Αριθμός κλινών που εκσυγχρονίσθηκαν	30
Αριθμός νέων κέντρων εστίασης	2
Αριθμός κέντρων εστίασης που εκσυγχρονίσθηκαν/επεκτάθηκαν	7
Αριθμός νέων μονάδων εναλλακτικών μορφών τουρισμού	2
Αριθμός μονάδων εναλλακτικών μορφών τουρισμού που εκσυγχρονίσθηκαν /επεκτάθηκαν	2
Αριθμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού	6
Νέες επιχειρήσεις μεταποίησης – τυποποίησης προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής	6
Επιχειρήσεις μεταποίησης – τυποποίησης προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής που εκσυγχρονίσθηκαν / επεκτάθηκαν	10
Νέες επιχειρήσεις / βιοτεχνίες λοιπών τομέων της οικονομίας	12
Επιχειρήσεις / βιοτεχνίες λοιπών τομέων της οικονομίας που εκσυγχρονίσθηκαν / επεκτάθηκαν	11

Αριθμός Clusters	3
Αριθμός επιχειρήσεων που πιστοποιήθηκαν κατά ISO	-
Αριθμός επιχειρήσεων που εγκατέστησαν συστήματα HACCP	-
Αριθμός ΜΜΕ που ανέπτυξαν Website	-
Συστήματα τηλεεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου	-
Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη)	86

Δείκτες επιπτώσεων	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Γυναίκες δικαιούχοι επενδυτικών σχεδίων	20
Νέοι (<40 ετών) δικαιούχοι επενδυτικών σχεδίων	55
Νέες μόνιμες θέσεις εργασίας:	100
Γυναικών:	50
Ανδρών:	50
Νέων (< 40 ετών):	80
Νέες εποχικές θέσεις εργασίας (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη):	20
Γυναικών:	15
Ανδρών:	5
Νέων (< 40 ετών):	10
Διατήρηση θέσεων εργασίας:	60
Γυναικών:	20
Ανδρών:	40
Νέων (< 40 ετών):	30
Μεταβολή (%) διανυκτερεύσεων (αύξηση ή μείωση)	+25%
Μεταβολή (%) αριθμού επισκεπτών που οφείλονται στη δημιουργία μονάδων εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού	+30%
Μεταβολή τουριστικής περιόδου (π.χ. ημέρες επιμήκυνσης)	-
Μεταβολή (%) του όγκου του προϊόντος της πρωτογενούς παραγωγής που μεταποιήθηκε ή βελτιώθηκε η μεταποίηση / τυποποίησή του	5%
Αριθμός νέων προϊόντων / νέων μεθόδων παραγωγής	2
Αριθμός επισκεπτών σε websites που δημιουργήθηκαν	-

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1.2.1: «ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»**Στόχοι Κατηγορίας Πράξεων**

Η προσπάθεια της ΟΤΔ επικεντρώνεται κυρίως, στο να αξιοποιήσει στο μέγιστο βαθμό περιοχές, που παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και κοινό ενδιαφέρον, με στόχο:

- Την αξιοποίηση των φυσικών, πολιτιστικών, οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, για την βελτίωση του επιπέδου ζωής και την αναστροφή της τάσης εγκατάλειψης της υπαίθρου,
- τη δημιουργία ήπιων μορφών τουρισμού που θα σέβονται το περιβάλλον, το πολιτισμό και τις παραδόσεις της περιοχής
- τη διαμόρφωση μιας νέας δυναμικής συνδυασμού και ενσωμάτωσης διαφορετικών δραστηριοτήτων
- την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν στη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στη προσέλκυση επενδυτικής δραστηριότητας στην περιοχή και,
- τη δημιουργία υποδομών ιδιαίτερα επωφελών για τον τοπικό πληθυσμό.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η ΟΤΔ, σχεδίασε τη στρατηγική ανάπτυξης της Ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου, στηριζόμενη στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που υπάρχουν σε κάθε περιοχή, μέσα από επεμβάσεις συνδεδεμένες μεταξύ τους, που επιδρούν πολλαπλασιαστικά στις υπόλοιπες δραστηριότητες στην περιοχή.

Τελικοί Αποδέκτες της Κατηγορίας Πράξεων

Δικαίωμα για να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα έχουν :

- ◆ Φυσικά ή Νομικά πρόσωπα.

Δράσεις – Ενδεικτικός αριθμός επενδύσεων που προβλέπεται να δημιουργηθούν ή να εκσυγχρονιστούν από το Πρόγραμμα.

Συνολικό κόστος δράσης που προκηρύσσεται: **2.760.000 €**

Δημόσια Δαπάνη: **1.512.500 €**

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
			ΝΕΕΣ	ΕΚΣΥΓΧΡ.
1.2.1.1	Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής	1.450.000	5	8
1.2.1.2	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής	600.000	2	7
1.2.1.3	Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)	310.000	1	
1.2.1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, εκπαιδευτικός κατασκηνωτικός κ.λ.π).	300.000	2	2
1.2.1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κ.λ.π)	100.000		6

Περιοχή εφαρμογής της Κατηγορίας Πράξεων

Όλη η περιοχή Leader +, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 3.4.

Περιγραφή δράσεων

1.2.1.1. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής

Αφορά στη δημιουργία και επέκταση (με αύξηση της δυναμικότητας) μονάδων αγροτικού τουρισμού, στις οποίες θα παρέχεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να συμμετέχει και σε άλλες δραστηριότητες εκτός από τη διαμονή του. Οι δραστηριότητες αυτές θα αποτελούν τμήμα της επένδυσης ή/και θα είναι συνδεδεμένες με άλλες επενδύσεις και μορφές οικονομικής δραστηριότητας στην ίδια περιοχή, προκειμένου να διαμορφώνονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες διαμονής-αναψυχής.

Ταυτόχρονα οι επενδυτές θα πρέπει να τεκμηριώνουν τις δραστηριότητες που θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τη διαμονή και τον τρόπο αξιοποίησης αυτών. Τέτοια παραδείγματα είναι, η εκμάθηση της κρητικής κουζίνας, ο αθλητικός τουρισμός, η ενασχόληση με αγροτικές εργασίες, κλπ.

Η κατασκευή των μονάδων αυτών θα βασίζεται σε παραδοσιακά υλικά (ξύλο, πέτρα, κεραμίδι κλπ) και θα σέβεται την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής εφαρμογής της επένδυσης. Επίσης, οι μονάδες θα πρέπει να προωθούν μέσα από τη λειτουργία τους τα τοπικά προϊόντα και την παραδοσιακή κρητική διατροφή.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον (πόλους έλξης επισκεπτών, ιδιαίτερο φυσικό και δομημένο περιβάλλον κλπ) και διαθέτουν υποδομές εξυπηρέτησης επισκεπτών.

1.2.1.2. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής

Η ενέργεια αυτή αφορά στη δημιουργία μονάδων εστίασης σε περιοχές όπου υπάρχει σοβαρή έλλειψη ή στη βελτίωση τέτοιων μονάδων (περίπου 200 καθίσματα σε εσωτερικό χώρο και 200 σε εξωτερικό).

Προτεραιότητα δίνεται:

- σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς ή οικισμούς με παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία ή σε περιοχές με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον και όπου υπάρχουν πόλοι έλξης επισκεπτών (επισκέψιμοι χώροι, εκθετήρια, μουσεία κλπ) και
- σε επενδύσεις που αποδεδειγμένα προωθούν την Κρητική κουζίνα και τα τοπικά προϊόντα γενικότερα, καθώς και την προσαρμογή των υποδομών και της διακόσμησής τους στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

1.2.1.3. Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)

Αφορά στη δημιουργία υποδομών διανυκτέρευσης σε αγροκτήματα, όπου εκτός από τη διαμονή θα αναπτύσσονται και άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται, είτε με τη μεταποίηση προϊόντων του αγροκτήματος, είτε με άλλες βιοτεχνικές – χειροτεχνικές δραστηριότητες, είτε με επισκέψιμους χώρους (μικρό μουσείο, χώρος εκτροφής ζώων, χώρος προβολής προϊόντων κλπ).

1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού

Περιλαμβάνει τη δημιουργία ή εκσυγχρονισμό μονάδων εναλλακτικού τουρισμού που υποστηρίζουν και προωθούν ενέργειες, όπως: Ανεμοπτερισμό, Ποδηλασία, Ορειβασία, Θαλάσσιο και λιμναίο Κανόε – Καγιάκ, Εξερεύνηση σπηλαίων, Πεζοπορία, Αναρρίχηση, Τοξοβολία, Ιπποτουρισμό, Καταδύσεις, Αερομοντελισμό κλπ.

1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ).

Αφορά στον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων παραδοσιακών καφενείων σε μικρές πλατείες με ικανοποιητική επισκεψιμότητα. Σκοπός είναι η αλλαγή αισθητικής των καφενείων, η αντικατάσταση της πλαστικής καρέκλας με παραδοσιακή ξύλινη και η γενικότερη διαμόρφωση τους, προσδίδοντας τους τον Κρητικό χαρακτήρα.

Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς ή οικισμούς με παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία και σε περιοχές με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον και όπου υπάρχουν πόλοι έλξης επισκεπτών (επισκέψιμοι χώροι, εκθετήρια, μουσεία κλπ).

Επιλέξιμες δαπάνες – Περιορισμοί της Κατηγορίας Πράξεων.

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Την αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού συμπεριλαμβανόμενων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων κ.λπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά κ.λπ). Η δαπάνη βελτίωσης προσπελασιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει το **10%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Την εκπόνηση μελετών και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, οι δαπάνες για την έκδοση οικοδομικής άδειας, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λπ. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **12%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Την αγορά ειδικού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού, όπως κατασκηνωτικού, αθλητικού, ορειβατικού, φυσιολατρικού (π.χ. εκτροφείου αρπακτικών πουλιών), ιαματικού, ορεινής ποδηλασίας, rafting, κανώ καγιάκ, καταδυτικού, ιππασίας (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς των ίππων), τοξοβολίας, πλωτής περιήγησης (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς ειδικών προδιαγραφών επαγγελματικού πλωτού μέσου και εξοπλισμού ασφαλούς πλοήγησης, δυναμικότητας μεταφοράς κατ' ελάχιστο 15 και κατά μέγιστο 30 επιβατών), καθώς και την αγορά εξοπλισμού ομάδων διάσωσης.
- Την αγορά επαγγελματικών οχημάτων παντός εδάφους και ειδικών προδιαγραφών, τα οποία θα διαθέτουν κατ' ελάχιστον 7 θέσεις επιβατών για μεταφορά επισκεπτών μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητα του εξοπλισμού αυτού (δυσκολία προσπελασιμότητας σε αγροτουριστικό κατάλυμα, οργανωμένες περιηγήσεις σε δύσβατες περιοχές κ.λπ). Οι προδιαγραφές των οχημάτων, καθώς και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των δαπανών καθορίζονται στην απόφαση λεπτομερειών του Προγράμματος.
- Τη δημιουργία χώρου προβολής τοπικών προϊόντων (εκτός γεωργικών) σε εγκαταστάσεις καταλυμάτων, χώρων εστίασης κ.λπ.

- Το σχεδιασμό και εκτύπωση διαφημιστικών και πληροφοριακών εντύπων και αφισών, καθώς και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού (cd κ.λπ).
- Τη δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας

Για τα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης, εκτός των ανωτέρω, επιλέξιμες είναι και οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών που αφορούν:

- Την περιορισμένης έκτασης συμπλήρωση και βελτίωση του φυτικού κεφαλαίου.
- Την πρώτη αγορά ζώων .
- Έγχειρες βελτιώσεις και εξασφάλιση αρδευτικού ύδατος για τις ανάγκες του αγροκτήματος (γεώτρηση σε απόλυτα αιτιολογημένες περιπτώσεις, μικρές λιμνοδεξαμενές, συστήματα άρδευσης κ.λπ).
- Εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την καθετοποίηση της παραγωγής του αγροκτήματος (σύμφωνα με όσα αναφέρονται παρακάτω στην αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.2.)
- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός του αγροκτήματος (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ) στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη.
- Επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων
- Τη δημιουργία χώρου προβολής των προϊόντων του αγροκτήματος.
- Τη δημιουργία μουσειακού χώρου για έκθεση μηχανημάτων, εργαλείων και τεχνικών με στόχο την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης κατ' εξαίρεση της αγοράς παλαιού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου στόχου.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

- Οι επιλέξιμες λειτουργικές μορφές και τάξεις καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων είναι αυτές που καθορίζονται στην αριθ. 471/2002 Κοινή Υπουργική Απόφαση.
- Η ελάχιστη απαιτούμενη έκταση για τα επισκεψίμα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των **20 παραγωγικών στρεμμάτων**, ενώ αν περιλαμβάνονται και δραστηριότητες ιπποτουρισμού η απαιτούμενη έκταση ανέρχεται σε 50 στρέμματα.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, εκτός της περίπτωσης δημιουργίας μουσειακού χώρου στο αγρόκτημα.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού κ.λπ)
- Ο φόρος προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

Για τα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης, εκτός των ανωτέρω, μη επιλέξιμες είναι και οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών που αφορούν:

Εξομοιούμενες προς λειτουργικές δαπάνες, όπως συντήρηση, αντικατάσταση φυτικού και ζωικού κεφαλαίου μετά την εκδήλωση ασθeneιών.

Ποσοστά επιχορήγησης της Κατηγορίας Πράξεων

Το ύψος ενίσχυσης επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης ανέρχεται στο **55%** ενώ η ίδια συμμετοχή στο **45%**.

Ειδικότερα **στα αγροκτήματα** με υποδομή διανυκτέρευσης:

- το ποσοστό επιχορήγησης ανέρχεται στο **55%**, σε περιπτώσεις διανυκτέρευσης / εστίασης / βιοτεχνικών εγκαταστάσεων ενώ,
- σε περιπτώσεις τυποποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων στο αγρόκτημα ανέρχεται στο **50%**.

*Η ίδια συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί από δάνειο και ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το **60%** της συνολικής ίδιας συμμετοχής (ίδιοι πόροι και δάνειο).*

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1.2.2: «ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ».

Στόχος Κατηγορίας Πράξεων

Ο γενικός στόχος της κατηγορίας πράξεων, σχετίζεται με την κατάλληλη αξιοποίηση των ανθρώπινων και φυσικών πόρων της χωρικής ενότητας της Ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου, μέσω της περαιτέρω ενεργοποίησης του ενδογενούς δυναμικού και του επενδυτικού ενδιαφέροντος στις περιοχές παρέμβασης. Ειδικότερα δε, αφορά στην ανάπτυξη σύγχρονων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων Δευτερογενή και Τριτογενή τομέα, οι οποίες θα αξιοποιούν τους ενδογενείς πόρους της χωρικής ενότητας εφαρμόζοντας παράγοντας ποιοτικά προϊόντα.

Ειδικότερα οι στόχοι της κατηγορίας πράξεων είναι:

- Η συμβολή στην ισόρροπη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, στην αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης, μέσω της προώθησης ανταγωνιστικών μορφών οικονομικής δραστηριότητας που στηρίζονται στην αξιοποίηση των ενδογενών πόρων.
- Η συμβολή στο στρατηγικό στόχο αύξησης του ποσοστού συμμετοχής του δευτερογενή και του τριτογενή τομέα στο τοπικό ΑΕΠ και την απασχόληση, αφού προωθούν την ενίσχυση επιχειρήσεων που θα παράγουν ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αφού, προωθούν ανταγωνιστικές μορφές οικονομικής δραστηριότητας πιλοτικού χαρακτήρα με εύκολες δυνατότητες διάχυσης.
- Η συμβολή στην επίτευξη περιβαλλοντικής ισορροπίας, περιορίζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγικής διαδικασίας στο περιβάλλον.
- Η συμβολή στο στόχο της κοινωνικής ισορροπίας, προσφέροντας απαραίτητες βασικές υπηρεσίες σε απομονωμένες χωρικές ενότητες και πληθυσμιακές ομάδες.

Τελικοί Αποδέκτες της Κατηγορίας Πράξεων

Δικαίωμα για να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα έχουν :

- Φυσικά ή Νομικά πρόσωπα.

Δράσεις – Ενδεικτικός αριθμός επενδύσεων που προβλέπεται να δημιουργηθούν ή να εκσυγχρονιστούν από το Πρόγραμμα.

Συνολικό κόστος δράσης που προκηρύσσεται: **2.920.000 €**

Δημόσια Δαπάνη: **1.582.500 €**

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

			ΝΕΕΣ	ΕΚΣΥΓΧΡ.
1.2.2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης κ.λ.π).	830.000	5	2
1.2.2.2	Επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων	70.000	1	
1.2.2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής	900.000	4	2
1.2.2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής	270.000	1	2
1.2.2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	100.000	1	
1.2.2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση	400.000	2	3
1.2.2.7	Επιχειρήσεις αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, ρακοκάζανα, επισκέψιμα οινοποιεία)	200.000	2	-
1.2.2.11	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης.	150.000	2	-

Περιοχή εφαρμογής της Κατηγορίας Πράξεων

Όλη η περιοχή LEADER +, όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3.4.

Περιγραφή δράσεων

1.2.2.1 Μονάδες οικοτεχνίας, χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό μικρών επιχειρήσεων που σχετίζονται με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής. Έτσι προτεραιότητα θα δοθεί σε επιχειρήσεις που σχετίζονται με την αγγειοπλαστική, ξυλογλυπτική, αγιογραφία, αργυροχρυσοχοΐα, υφαντική, κεντητική, μεταλλικές κατασκευές, γλυπτική, χαρακτική, ζωγραφική σε ξύλο, πηλό, γυαλί κλπ, κατασκευές γυαλιού κλπ, με την κατασκευή γεωργικών εργαλείων και εξαρτημάτων που καλύπτουν ανάγκες της τοπικής αγοράς και έχουν αναπτύξει καινοτομίες στην παραγωγή κ.λ.π.

1.2.2.2 Επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό βιοτεχνιών και μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των παραδοσιακών επαγγελμάτων της περιοχής και κυρίως στην επεξεργασία της πέτρας σε εξειδικευμένες μορφές, όπως κολωνάκια, φουρούσια, κορνίζες, τζάκια κ.α ή στην επεξεργασία χόματος για τη δημιουργία πηλού ως πρώτη ύλη στα αγγειοπλαστικά κ.λ.π.

1.2.2.3 Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της μεταποίησης και τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής όπως, συσκευαστήρια αγροτικών προϊόντων (σταφύλι, κηπευτικά, βρώσιμες ελιές, κλπ), εμφιαλωτήρια (κρασιού, λαδιού, αναψυκτικών κλπ), τυποποίηση αμπελόφυλλων, μανιταριών, ντοματοπολτού, κάπαρης, τουρσιού, γλυκών κουταλιού (σταφύλι, σύκο, νεράντζι, περγαμόντο κ.ά), μαρμελάδων, αλευριού κ.λ.π.

1.2.2.4 Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της μεταποίησης και τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής όπως τυροκομεία, τυποποίηση μελιού, σαλιγκαριών κ.ά.

1.2.2.5 Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές.

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών. Προτεραιότητα δίνεται σε πρωτότυπες εφαρμογές όπως, αρωματικά σε λάδι - ξύδι, mix αρωματικών για κρητικές συνταγές, ροφήματα φίλτρου, απόσταξη αιθέριων ελαίων, λάβδανο κ.ά.

1.2.2.6 Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση

Αφορά στη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο τομέα της παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση όπως, πετιμέζι, αρτοσκευάσματα, καλιτσούνια, τσουρέκι παγωτό, ξιινόχοντρος, μουσταλευριά, χυμούς κλπ.

1.2.2.7 Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, ρακοκάζανα, επισκέψιμα οινοποιεία).

Αφορά στην αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων για τη διατήρηση παραγωγικού στοιχείου χωρίς αύξηση της παραγωγικής ικανότητας (πατητήρια, κελάρια, ρακοκάζανα, επισκέψιμα οινοποιεία κ.λ.π).

Στόχος είναι η αγροτουριστική αξιοποίηση υφιστάμενων τέτοιων χώρων και η προβολή της πλούσιας πολιτιστικής παράδοσης της περιοχής, μέσω των ψυχαγωγικών και ενημερωτικών μορφών επίσκεψης των, ενώ παράλληλα θα δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες τους, να δοκιμάζουν τα προϊόντα που θα παράγονται από αυτές τις μονάδες.

1.2.2.11 Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης.

Αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων κοινωνικής εξυπηρέτησης και κοινωνικής οικονομίας, που παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με το περιβάλλον, τον τουρισμό, τον πολιτισμό και τις υπηρεσίες σε ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Επιλέξιμες δαπάνες– Περιορισμοί της Κατηγορίας Πράξεων.

Ως ενδεικτικές δράσεις της κατηγορίας αυτής μπορούν να αναφερθούν:

1. Βιοτεχνικές και λοιπές επιχειρήσεις:

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Την αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού συμπεριλαμβανόμενων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων κ.λπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της συγκεκριμένης βιοτεχνικής δραστηριότητας / επιχείρησης.
- Την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία εγκαταστάσεων προστασίας του περιβάλλοντος.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά κ.λπ). Η δαπάνη βελτίωσης προσπελασιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει το **10%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Τη σύνταξη μελετών και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη της οικονομοτεχνικής μελέτης, η έκδοση των απαιτούμενων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, και οι προβλεπόμενες δαπάνες αμοιβής του επιβλέποντα μηχανικού, καθώς και δαπάνες ασφάλισης μηχανολογικού εξοπλισμού και απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **12%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.

- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ) στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
- Τη δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.
- Το σχεδιασμό και εκτύπωση διαφημιστικών και πληροφοριακών εντύπων, αφισών, καθώς και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού (cd).
- Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD κ.λπ) μόνο για τις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ κ.λπ), καθώς και στις περιπτώσεις που ο εξοπλισμός αυτός συνδέεται άμεσα με ενέργειες που σχετίζονται με την επισκευσιμότητα της μονάδας.
- Αγορά βιβλίων – εντύπων κ.λπ μόνο στις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ κ.λπ).

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- Αγορά εξοπλισμού αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD κ.λπ), εκτός των προβλεπόμενων στην προηγούμενη ενότητα.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού κ.λπ)
- Ο φόρος προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

2. Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης πρωτογενούς παραγωγής

Για τις επενδύσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής ισχύουν τα προβλεπόμενα στην **ΚΥΑ 450/2001**, όπως ισχύει κάθε φορά.

Αποκλείεται η ενίσχυση ως μη επιλέξιμων των επενδύσεων:

- στον τομέα των ζωοτροφών,
- στον τομέα των σφαγείων,
- επενδύσεις που αφορούν λιανικό εμπόριο,
- επενδύσεις που προμηθεύονται πρώτες ύλες από τρίτες χώρες,
- όλων αυτών που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες στις ΚΥΑ, όπως ισχύουν κάθε φορά.

α) Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών αφορούν:

- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την κατασκευή ή τη βελτίωση ακινήτων.
- Την προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.
- Τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και λοιπών συστημάτων προστασίας περιβάλλοντος.
- Αγορά καινούργιων ειδικών οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά του βασικού πρωτογενούς προϊόντος προς το χώρο τυποποίησης – μεταποίησης. Η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το **20%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι συνολικού προϋπολογισμού 10.000 ΕΥΡΩ.

- Απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας λειτουργίας της επιχείρησης από αρμόδιους οργανισμούς (ISO, HACCP κ.λ.π.). Συμπεριλαμβάνεται το κόστος εκπαίδευσης προσωπικού στην περίπτωση του HACCP.
- Την αγορά και εγκατάσταση Telex, Fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών (συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου λογισμικού και telescripteurs) και συστημάτων ασφάλειας των εγκαταστάσεων.
- Την αγορά των απαραίτητων επίπλων οργάνωσης του γραφείου διαχείρισης και εργαστηρίου.
- Τα γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, εδαφοτεχνικές μελέτες, άδεια ανέγερσης κτιρίων, ασφάλιση μηχανολογικού εξοπλισμού, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπές απαιτούμενες άδειες και μέχρι ορίου **12%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας-σύνδεσης της επένδυσης με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, καθώς και τα έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση).

Στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες δαπανών που αφορούν:

- Την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και βελτιώσεις/ αναπαλαιώσεις υφιστάμενων για δημιουργία κελαριών, χώρων γευσιγνωσίας, προβολής κ.λπ.
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την αγορά και εγκατάσταση απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία μουσειακού χώρου για έκθεση μηχανημάτων, εργαλείων και τεχνικών με στόχο την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης κατ' εξαίρεση της αγοράς παλαιού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου στόχου.
- Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεόραση, video, DVD), όπου και στο βαθμό που δικαιολογείται από τις ενέργειες που προβλέπονται στα πλαίσια της επένδυσης.
- Την εκπόνηση σχετικών μελετών, τη χορήγηση απαιτούμενων αδειών, τις δαπάνες επιβλέψεων – επιμετρήσεων κ.λπ, οι οποίες ανέρχονται μέχρι το **12%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ)
- Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση του έργου (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη των υλικών κ.λπ).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Εξοπλισμός αναψυχής (τηλεοράσεις, VIDEO, DVD κ.λ.π.), εκτός αυτού που προβλέπεται παραπάνω στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων.
- Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων, όπως αναφέρονται στην παράγραφο (α) ανωτέρω.
- Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων (εξαιρούνται εκείνες που αφορούν γενικά έξοδα, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο (α) ανωτέρω).
- Αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κ.λπ που πληρώνονται από τους επενδυτές σε τρίτους.
- Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- Λειτουργικά έξοδα (Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης κ.λπ)
- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

Ποσοστά επιχορήγησης της Κατηγορίας Πράξεων

Το ύψος ενίσχυσης επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης έχει ως εξής:

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό ίδιας συμμετοχής
1.2.2.1	Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης κ.λ.π).	55%	45%
1.2.2.2	Επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων	55%	45%
1.2.2.3	Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής	50%	50%
1.2.2.4	Επιχειρήσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής	50%	50%
1.2.2.5	Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	50%	50%
1.2.2.6	Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση	55%	45%
1.2.2.7	Επιχειρήσεις αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, ρακοκάζανα, επισκέψιμα οινοποιεία)	75%	25%
1.2.2.11	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης.	55%	45%

Η ίδια συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί από δάνειο και ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 60% της συνολικής ίδιας συμμετοχής (ίδιοι πόροι και δάνειο).

4.2 ΜΕΤΡΟ 1.4: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»

1. Εισαγωγή

Στο Μέτρο αυτό εντάσσονται παρεμβάσεις που κυρίως θα βρίσκονται κατά μήκος των διαδρομών που έχουν σχεδιαστεί από την ΟΤΔ, ώστε να αναδειχθούν σημεία - πόλοι έλξης με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής. Πρόκειται για περιοχές με έντονο πολιτιστικό, φυσιολατρικό και οικονομικό ενδιαφέρον.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω χαρακτηριστικά η ΟΤΔ, σχεδίασε για την περιοχή δράσεις που αφορούν:

- Στην αποκατάσταση και δημιουργία υποδομών (μονοπάτια, συστήματα προστασίας περιβάλλοντος, κ.λ.π) στα φυσικά οικοσυστήματα (υποβαθμισμένα και μη) της περιοχής όπως δάση και δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους, φαράγγια, σπήλαια, κ.λ.π
- Στην αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και στην ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου με τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε γειτονιές, οικισμούς, μνημεία, μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ
- Στην ενίσχυση διατοπικών πολιτιστικών εκδηλώσεων που σχετίζονται με την ανάδειξη και διατήρηση της τοπικής κληρονομιάς μέσα από την διοργάνωση εκθέσεων, πανηγυριών, διαγωνισμών, θεατρικών ή μουσικών εκδηλώσεων και διαγωνισμών για βράβευση – προβολή – προώθηση των παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων.

2. Στόχοι:

Στόχοι του Μέτρου είναι:

- Η διαφύλαξη των πολύτιμων οικολογικών, αρχιτεκτονικών, πολιτιστικών και πολιτισμικών αξιών και η προβολή της ταυτότητας της περιοχής.
- Η ανάδειξη και προστασία σημαντικών μνημείων, καθώς και χώρων με ιδιαίτερη ιστορική αξία και η ένταξή τους σε ένα οργανωμένο δίκτυο αγροτουριστικών διαδρομών.
- Η ανάδειξη της πολυλειτουργικότητας των φυσικών οικοσυστημάτων σε συνδυασμό με την οικιστική ανάπτυξη.
- Η ανάπτυξη ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού.
- Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης μέσα από την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και η αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας.
- Η ικανοποίηση σημαντικών αναγκών αναψυχής του σύγχρονου ανθρώπου.

3. Δείκτες Μέτρου 1.4

Δείκτες εκροών	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Αριθμός παρεμβάσεων αξιοποίησης, ανάδειξης και προστασίας φυσικού περιβάλλοντος	5
Αριθμός παρεμβάσεων αναβάθμισης οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξης παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	6
Αριθμός παρεμβάσεων ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης τοπικής κληρονομιάς	7

Δείκτες αποτελεσμάτων	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Ποσοστό φυσικών συνόλων που αξιοποιήθηκαν, αναβαθμίσθηκαν και προστατεύθηκαν σε σχέση με τις ανάγκες που προκύπτουν από το σχεδιασμό των αγροτουριστικών διαδρομών του τοπικού προγράμματος	25%

Ποσοστό οικιστικών συνόλων που αξιοποιήθηκαν, αναβαθμίσθηκαν και προστατεύθηκαν σε σχέση με τις ανάγκες που προκύπτουν από το σχεδιασμό των αγροτουριστικών διαδρομών του τοπικού προγράμματος	20%
Αριθμός μουσείων και κέντρων πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων που δημιουργήθηκαν ή αναβαθμίσθηκαν	2
Πολιτιστικές εκδηλώσεις και εκδηλώσεις ανάδειξης και διατήρησης τοπικής κληρονομιάς που διατηρήθηκαν ή αναβίωσαν	7

Δείκτες επιπτώσεων	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη)	28
Μεταβολή (%) επισκεψιμότητας στην περιοχή παρέμβασης	+10%
Νέες μόνιμες θέσεις εργασίας:	5
Γυναικών:	3
Ανδρών:	2
Νέων (< 40 ετών):	5
Νέες εποχικές θέσεις εργασίας (σε ισοδύναμα ανθρωποέτη):	3
Γυναικών:	2
Ανδρών:	1
Νέων (< 40 ετών):	3

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1.4.1: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

Στόχοι Κατηγορίας Πράξεων

Στόχοι της Κατηγορίας πράξεων είναι η:

- Διαφύλαξη των πολύτιμων οικολογικών αξιών μέσω της διασφάλισης της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος
- Ανάδειξη της πολυλειτουργικότητας των φυσικών οικοσυστημάτων
- Δημιουργία υποδομών για την ανάπτυξη ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού
- Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης μέσα από την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας
- Βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου με την ικανοποίηση σημαντικών αναγκών υπαίθριας δασικής αναψυχής τους.

Οι παρεμβάσεις αυτές θα γίνουν σε περιοχές, που παρουσιάζουν:

- Ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον όπως δάση και δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, φαράγγια, σπήλαια, κλπ.
- Περιβαλλοντική υποβάθμιση
- Δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού,

και βρίσκονται κυρίως κατά μήκος διαδρομών – μονοπατιών όπου, σε συνδυασμό με άλλες παρεμβάσεις, θα δημιουργήσουν πόλους έλξης ειδικών κατηγοριών επισκεπτών, ώστε να αναδειχτεί η πολυλειτουργικότητα του φυσικού οικοσυστήματος, με αντίστοιχα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην τοπική οικονομία και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Τελικοί Αποδέκτες της Δράσης που προκηρύσσεται

Δικαίωμα για να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα έχουν :

- ΟΤΑ
- Νομικά πρόσωπα
- Συλλογικοί Φορείς
- Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημόσιου χαρακτήρα].

Δράσεις – Ενδεικτικός αριθμός παρεμβάσεων που προβλέπεται να δημιουργηθούν από το Πρόγραμμα.

Συνολικό κόστος δράσης που προκηρύσσεται: **320.000 €**

Δημόσια Δαπάνη: **320.000 €**

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
			ΝΕΕΣ
1.4.1.1	Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000	320.000	4

Περιοχή εφαρμογής Κατηγορίας Πράξεων

Όλη η περιοχή LEADER +, όπως αυτή περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3.4.

Περιγραφή της δράσης

1.4.1.1. Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000

Περιλαμβάνονται:

- Η προστασία της χλωρίδας, της πανίδας και εδαφών (Περιφράξεις, Αντιτυρική προστασία, Σημειακές βελτιώσεις βλάστησης, περιορισμένη εφαρμογή αναδασώσεων, προστασία ενδημικών φυτών, χώροι ενδιαιτημάτων, παρακολούθηση πληθυσμών κ.λ.π)
- Η ανάδειξη τοπίων για δημιουργία διεξόδου εκτόνωσης και αναψυχής των κατοίκων της περιοχής
- Οι σημειακές παρεμβάσεις ανάδειξης περιβάλλοντος χώρου σπηλαίων, ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων κ.λ.π
- Η δημιουργία υποδομών πρόσβασης του κοινού (παρατηρητήρια, στάσεις θέας περίπτερο ενημέρωσης, υποδομές καθαριότητας, χώροι στάθμευσης κ.λ.π)
- Ο καθαρισμός φαραγγιών και χείμαρρων που ήταν αποδέκτες λυμάτων και απορριμμάτων.

Επιλέξιμες δαπάνες – Περιορισμοί της δράσης.

1. Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

Τεχνικά έργα αξιοποίησης – ανάδειξης:

- Προμήθεια και τοποθέτηση μη μόνιμων κατασκευών από ξύλο (παρατηρητήρια, τραπεζόπαγκοι, καθίσματα, κάδοι κ.λπ), καθώς και του σχετικού εξοπλισμού παρατήρησης.
- Εργασίες διαμόρφωσης θέσεων θέας και παρατήρησης.
- Εργασίες διαμόρφωσης υφιστάμενων μονοπατιών και διαμόρφωση πρόσβασης σε αξιόλογες θέσεις θέας – παρατήρησης της περιοχής ή μνημεία της φύσης (ανακατασκευή λιθόστρωτων και λιθοδομών, βελτίωση βατότητας με κοπή – εκρίζωση ανεπιθύμητης βλάστησης, μικρά χωματουργικά, ξύλινα ή πέτρινα γεφυράκια διάβασης υδατορευμάτων, βρύσες κλπ).

- Προμήθεια και τοποθέτηση πινακίδων (κατεύθυνσης επί των μονοπατιών - διαδρομών, ερμηνείας τοπίου, πληροφόρησης για τα οικοσυστήματα – χλωρίδα – πανίδα της περιοχής).

Αποκατάσταση περιοχών περιβαλλοντικής υποβάθμισης:

- Χειρονακτικοί καθαρισμοί απορριμμάτων και μπαζών σε περιοχές όπως υγροτόπων, κοιτών ρεμάτων, σημείων διαδρομών κλπ).
- Εργασίες αποκατάστασης λατομείων (χωματουργικές εργασίες, φυτοτεχνικά έργα κ.λπ).
- Σε περιοχές Natura εκτός των ανωτέρω: φυτοτεχνικά έργα ανάταξης υποβαθμισμένων οικοτόπων, έργα διαχείρισης οικοτόπων και λοιπά φυτοτεχνικά έργα, όπου αυτά προβλέπονται από τις αντίστοιχες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες ή Διαχειριστικά Σχέδια

Εξοπλισμός ομάδων εθελοντών:

Προμήθεια εργαλείων, οργάνων, ειδικού ρουχισμού κ.λπ.

Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης:

- Μελέτη σχεδιασμού του προγράμματος (στόχοι, μέθοδοι, ομάδες στόχοι κλπ).
- Σχεδιασμός και αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού (φυλλάδια, αφίσες, χάρτες).
- Αμοιβές – έξοδα ατόμων που θα υλοποιήσουν την καμπάνια (επισκέψεις σε σχολεία, διανομή υλικού στις ομάδες στόχους κλπ).
- Ημερίδες – συναντήσεις με φορείς της περιοχής – ομάδες στόχους του προγράμματος.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Στην περίπτωση περιοχών Natura για τις οποίες έχει εκπονηθεί ΕΠΜ ή Διαχειριστικό Σχέδιο θα πρέπει όλες η προτεινόμενες δράσεις να είναι σύμφωνες με τους όρους και περιορισμούς που αυτές θέτουν.

Ποσοστά επιχορήγησης της Κατηγορίας Πράξεων

Το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% του επιλέξιμου κόστους.

5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1.4.2 «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ».

Στόχοι Κατηγορίας Πράξεων

Στόχος της κατηγορίας πράξεων είναι η αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και η ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου, σε επιλεγμένα σημεία κατά μήκος διαδρομών, ώστε να αναδειχτούν πόλοι έλξης με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Στη δράση αυτή εντάσσονται παρεμβάσεις που κυρίως θα βρίσκονται κατά μήκος των διαδρομών που έχουν προσδιοριστεί από την ΟΤΔ. Επιπλέον οι δράσεις αυτές θα αναδεικνύουν ιδιαίτερα στοιχεία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και κληρονομιάς της περιοχής και θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Τελικοί Αποδέκτες της δράσης που προκηρύσσεται

Δικαίωμα για να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα έχουν :

- ΟΤΑ
- Νομικά ή φυσικά πρόσωπα.
- Συλλογικοί Φορείς
- Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (με σχετικό καταστατικό σκοπό).

Δράσεις – Ενδεικτικός αριθμός παρεμβάσεων που προβλέπεται να δημιουργηθούν από το Πρόγραμμα.Συνολικό κόστος δράσης που προκηρύσσεται: **300.000 €**Δημόσια Δαπάνη: **300.000 €**

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
			ΝΕΕΣ
1.4.2.2	Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς – κέντρα πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.	300.000	2

Περιοχή εφαρμογής της Δράσης

Όλη η περιοχή LEADER +, όπως αυτή περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3.4.

Περιγραφή Δράσης**1.4.2.2. Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς – κέντρα πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.**

Η δράση αφορά, κατά προτεραιότητα, στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και ιστορικής αξίας ή στη δημιουργία νέων (εφόσον απαιτείται), με σκοπό τη δημιουργία μουσείων αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ή κέντρων ανάδειξης της ιστορίας, του πολιτισμού, της παράδοσης, των διατροφικών προτύπων της περιοχής κ.λ.π.

Προϋπόθεση αποτελεί η αποδεδειγμένη (και νόμιμη) κατοχή συλλογών – κειμηλίων ιδιαίτερης πολιτιστικής αξίας.

Οι παρεμβάσεις αυτές θα αποτελέσουν πόλους έλξης για εκπαιδευτικό, εκκλησιαστικό και περιηγητικό τουρισμό. Η ΟΤΔ, συνεχίζοντας το σχεδιασμό της Leader II, επιδιώκει να ολοκληρώσει στη Leader + τις παρεμβάσεις της χωροταξικά και θεματικά στον τομέα των μουσείων και εξειδικευμένων κέντρων, ώστε το σύνολο των παρεμβάσεων αυτών, να αποτελέσει ένα ειδικό τουριστικό προϊόν, μέσω του οποίου ο επισκέπτης θα έχει τη δυνατότητα να γνωρίσει την ιστορία, τον πολιτισμό, της παραδόσεις, την καθημερινή ζωή του κατοίκου της υπαίθρου. Η εμπειρία του προηγούμενου προγράμματος έδειξε, ότι τα κέντρα αυτά αποτελούν πόλους έλξης για οργανωμένο τουρισμό (σχολεία, σύλλογοι, τουριστικά γκρουπ κλπ) και μεμονωμένους επισκέπτες. Ταυτόχρονα, συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων γύρω από τα κέντρα αυτά (σημεία πώλησης τοπικών προϊόντων, ταβέρνες κλπ) με αποτέλεσμα να δημιουργείται ικανοποιητικό συμπληρωματικό εισόδημα στους κατοίκους της περιοχής.

Επιλέξιμες Δαπάνες – Περιορισμοί.**α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:**

- Νέες κτιριακές εγκαταστάσεις ή βελτίωση / αναβάθμιση υφισταμένων (κατά προτεραιότητα χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων) για τη δημιουργία μουσείων και κέντρων πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού απαιτούμενων για τη λειτουργία τους.
- Καταγραφή πολιτιστικών και ιστορικών στοιχείων αγροτικής κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.
- Αγορά εκθεμάτων που σχετίζονται με την τοπική αγροτική – πολιτιστική κληρονομιά κάθε περιοχής στα πλαίσια των μουσείων (π.χ. παραδοσιακές ενδυμασίες, κεντήματα, υφαντά, εργαλεία που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα σε αγροτικές εργασίες, παραδοσιακά μουσικά όργανα, γραπτά ιστορικά ή πολιτιστικά ντοκουμέντα κ.λπ).

- Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λπ, το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το **12%** του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών:

- Λειτουργικά έξοδα των Φορέων Υλοποίησης (αμοιβές προσωπικού κ.λπ)
- Ο Φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α) των επιλέξιμων δαπανών, όταν παρέχεται στον τελικό αποδέκτη η δυνατότητα ανάκτησης του.

Ποσοστά επιχορήγησης της Δράσης

- Για μη ανταποδοτικά το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο **100%** του επιλέξιμου κόστους.
- Για ανταποδοτικά το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο **75%** του επιλέξιμου κόστους, ενώ το ύψος της ίδιας συμμετοχής ανέρχεται στο **25%**.

*Η ίδια συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί από δάνειο και ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το **60%** της συνολικής ίδιας συμμετοχής (ίδιοι πόροι και δάνειο).*

6. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ 1.4.3 «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ».

Στόχοι Κατηγορίας Πράξεων

Στόχος της κατηγορίας πράξεων είναι η ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς, ώστε να αναδειχτούν ως σταθερά επαναλαμβανόμενες εκδηλώσεις με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Αναλυτικότερα η δράση αυτή αποσκοπεί:

- στην ενίσχυση τοπικών εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμούς, θεατρικές ή μουσικές εκδηλώσεις κλπ. Οι εκδηλώσεις αυτές θα είναι πιλοτικού χαρακτήρα και θα συνδυάζουν την παράδοση, τα τοπικά προϊόντα και τη λαογραφία ενώ θα έχουν διατοπική εμβέλεια.
- στην διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση – προβολή – προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων. Έμφαση θα δοθεί σε παρεμβάσεις που αφορούν σε διαγωνισμούς για βράβευση τοπικών ή κρητικών κρασιών, λαδιού και παραδοσιακής κρητικής κουζίνας. Μέσα από την ενίσχυση των δράσεων αυτών θα επιδιωχθεί και η προώθηση – διαφήμιση των τοπικών αγροτικών προϊόντων και προϊόντων λαϊκής τέχνης, καθώς και η ανάπτυξη εμπορικών και επαγγελματικών σχέσεων. Οι παρεμβάσεις αυτές θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές στις οποίες πραγματοποιείται ήδη μία γνωστή εκδήλωση, με στόχο την οργάνωσή της σε πιο ολοκληρωμένη βάση, το συνδυασμό της και με άλλες δραστηριότητες της τοπικής ζωής και οικονομίας και την προβολή της για την προσέλευση μεγάλου αριθμού επισκεπτών.

Τελικοί Αποδέκτες της Κατηγορίας Πράξεων

Δικαίωμα για να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα έχουν :

- ΟΤΑ
- Επιχειρήσεις των ΟΤΑ
- Πολιτιστικοί σύλλογοι και σωματεία.
- Λοιποί συλλογικοί φορείς.

Δράσεις – Ενδεικτικός αριθμός παρεμβάσεων που προβλέπεται να δημιουργηθούν από το Πρόγραμμα.

Συνολικό κόστος δράσης που προκηρύσσεται: **172.000 €**

Δημόσια Δαπάνη: **129.000 €**

ΚΩΔ. ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
			ΝΕΕΣ
1.4.3.α	Τοπικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές-μουσικές εκδηλώσεις)	90.000	4-5
1.4.3.β	Διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση – προβολή – προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κλπ	82.000	1-2

Περιοχή εφαρμογής της Κατηγορίας Πράξεων

Όλη η περιοχή LEADER +, όπως αυτή περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3.4.

Περιγραφή Δράσεων

1.4.3.α. Τοπικές εκδηλώσεις (εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές-μουσικές εκδηλώσεις)

Στόχος της ΟΤΔ είναι η ενίσχυση εκδηλώσεων, οι οποίες θα είναι θεματικές, θα προβάλλουν την περιοχή και τα προϊόντα της, θα έχουν εμπλοκή των κατοίκων και των επισκεπτών και θα λειτουργούν συμπληρωματικά με τις άλλες δραστηριότητες που θα ενισχυθούν από το τοπικό πρόγραμμα και κυρίως με αυτές του αγροτουρισμού. Οι εκδηλώσεις αυτές θα είναι πιλοτικού χαρακτήρα και θα συνδυάζουν την παράδοση, τα τοπικά προϊόντα και τη λαογραφία ενώ θα έχουν διατοπική εμβέλεια.

Επίσης θα πρέπει να δημιουργούν παράπλευρες δραστηριότητες και να συνδέονται με υφιστάμενους ή νέους πόλους έλξης (μουσεία, εκθετήρια, κέντρα γευστιγνωσίας κλπ) ή υποδομές διανυκτέρευσης, ώστε σε συνδυασμό μ' αυτούς να αποτελέσουν ένα τουριστικό προϊόν.

1.4.3.β Διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση – προβολή - προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κ.λ.π.

Έμφαση θα δοθεί σε παρεμβάσεις που αφορούν σε διαγωνισμούς για βράβευση τοπικών προϊόντων ή δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής.

Στόχος της ΟΤΔ είναι η ενίσχυση διαγωνισμών, βραβεύσεων, εκδηλώσεων όπως:

- Διαγωνισμός όψεων κτιρίων και κήπων στα πλαίσια ενός δήμου αλλά και μίας περιοχής. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση των κατοίκων στη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής αλλά και η αναβάθμιση της αισθητικής του σπιτιού ή της γειτονιάς στην ύπαιθρο.
- Διαγωνισμός λαϊκής τέχνης (υφαντικής, κεντητικής, καλαθοπλεκτικής, πηλοπλαστικής κλπ). Οι διοργανωτές του διαγωνισμού θα ανακοινώνουν το θέμα το οποίο θα εμπνεύσει τους συμμετέχοντες, για τη δημιουργία των προϊόντων. Ο επισκέπτης θα έχει τη δυνατότητα όχι μόνο να δει τα προϊόντα αυτά και τον τρόπο παραγωγής τους αλλά και να επιλέξει το καλύτερο ανά τομέα. Στόχος είναι η προβολή των προϊόντων λαϊκής τέχνης και η δημιουργία ενός πόλου έλξης στην περιοχή.
- Διαγωνισμός κρασιού, λαδιού και γενικότερα τοπικών προϊόντων, στο οποίο θα μπορούν να συμμετέχουν τόσο επαγγελματίες όσο και ερασιτέχνες παραγωγοί, με στόχο όχι μόνο την προβολή των προϊόντων τους αλλά και τη βελτίωση της ποιότητάς τους.
- Διαγωνισμός κρητικής κουζίνας. Στόχος είναι η κινητοποίηση κυρίως των γυναικείων συνεταιρισμών και η προβολή του κρητικού διατροφικού προτύπου.
- Διαγωνισμός κρητικής μουσικής, μαντινάδας και χορού ερασιτεχνών.

Με την παρέμβαση αυτή, επιτυγχάνεται η προβολή των τοπικών προϊόντων αλλά και η άρση της απομόνωσης των περιοχών και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης.

Επιλέξιμες Δαπάνες – Περιορισμοί της Κατηγορίας Πράξεων.

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Σύνθεση, παραγωγή και διακίνηση υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κλπ).
- Δημιουργία και καταχώριση διαφημίσεων των εκδηλώσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
- Δαπάνες σύστασης φορέα οργάνωσης πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.
- Δαπάνες για τη διαμόρφωση χώρου και τον εξοπλισμό του φορέα οργάνωσης πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.
- Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση εκδηλώσεων.
- Διαμόρφωση των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί κ.λπ).
- Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφίες κλπ).
- Μίσθωση οπτικοακουστικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων. (Video, Οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κ.λπ).
- Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών συγκροτημάτων, χορευτικών συγκροτημάτων, θεατρικών ομάδων και έξοδα οργάνωσης λοιπών πολιτιστικών θεματολογιών (θέατρο, φωτογραφία κλπ) εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 50% της συνολικής δαπάνης της εκδήλωσης.
- Την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και την αγορά – κατασκευή παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων.
- Τη διοργάνωση διαγωνισμών και τη βράβευση πρακτικών για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την ανάδειξη του πολιτισμού.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Όλες οι ενέργειες εντάσσονται στην κατηγορία των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον δεν προκαλούν έσοδα του Φορέα Υλοποίησης.

β) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Λειτουργικά έξοδα των Φορέων Υλοποίησης (αμοιβές προσωπικού κ.λπ)
- Ο Φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α) των επιλέξιμων δαπανών, όταν παρέχεται στον τελικό αποδέκτη η δυνατότητα ανάκτησης του.

Ποσοστά επιχορήγησης της Κατηγορίας Πράξεων

100.000 € ανά τριετία και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών.

Η ίδια συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί από δάνειο και ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 60% της συνολικής ίδιας συμμετοχής (ίδιοι πόροι και δάνειο).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ**

5.1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η Ο.Τ.Δ. απευθύνει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα, κατηγορίες πράξεων και δράσεις που έχουν εγκριθεί και προκηρύσσονται στο τοπικό πρόγραμμα, στην οποία δίδει τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα.

Η πρόσκληση συνοδεύεται από σχέδιο φακέλου υποψηφιότητας, σύμφωνα με το οποίο θα συνταχθεί και θα υποβληθεί η πρότασή του ενδιαφερόμενου τελικού αποδέκτη.

Ο φάκελος υποβάλλεται σε ενιαίο **ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ φάκελο** ο οποίος περιέχει:

- τον πρωτότυπο φάκελο με όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο κεφάλαιο 5.2 (και σε **μαγνητική μορφή (cd)**, εκτός των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των δικαιολογητικών)
- αντίγραφο του πρωτότυπου φακέλου

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος φέρει την πλήρη επωνυμία και διεύθυνση του υποψήφιου τελικού αποδέκτη και αναγράφει τα εξής:

«Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας στα πλαίσια της προκήρυξης του Τοπικού προγράμματος LEADER +».
Ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου
Να μην ανοιχθεί από ταχυδρομική υπηρεσία.

Εκτός του φακέλου, η πρόταση συνοδεύεται και από την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (Υπόδειγμα Ι του φακέλου υποψηφιότητας).

Οι υποφάκελοι φέρουν επίσης την ένδειξη του κυρίως φακέλου, καθώς επίσης και την ένδειξη «Πρωτότυπος φάκελος» και «Αντίγραφο» αντίστοιχα.

Τα περιεχόμενα του φακέλου υποβάλλονται δακτυλογραφημένα σε μέγεθος Α4 και σε μορφή έγχρωμου ντοσιέ (κλασέρ) ανάλογα με το μέτρο, ως εξής:

- **Μπλε** για τον αγροτικό τουρισμό (1.2.1)
- **Κόκκινο** για τις μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας (1.2.2)
- **Πράσινο** για το μέτρο 1.4 (1.4.1, 1.4.2, 1.4.3).

Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Δ. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίησή του περιεχομένου του.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών προτάσεων είναι η 7^η Ιουλίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16.00.

Οι επενδυτικές προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ.: Αρχάνες 701 00 Ηράκλειο Κρήτης, είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, υπόψη κας Κυριακάκη Άννας. Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά θα πρέπει ο φάκελος της πρότασης να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν χωρίς να αποσφραγιστεί.

Σε κάθε υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Ο.Τ.Δ. μπορεί να προβεί σε παράταση της προθεσμίας υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Τυχόν παράταση μπορεί να δοθεί τουλάχιστον **7 ημέρες πριν** την ως άνω οριζόμενη καταληκτική ημερομηνία υποβολής και θα γίνει γνωστή εφαρμόζοντας τον ίδιο τρόπο δημοσίευσής της.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., στο τηλέφωνο 2810 – 752111, υπεύθυνοι: κ. Παρασκευάς Μανόλης και κα Μανασάκη Βιργινία κατά τις εργάσιμες ημέρες και από 09:00 – 14:00.

Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής). Μετά την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας απορρίπτονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Στην αρχή κάθε φακέλου θα υπάρχει πίνακας περιεχομένων, καθώς και πλήρη στοιχεία (τηλέφωνο, φαξ, διεύθυνση) του υπευθύνου εκπροσώπου του φορέα, με τον οποίο θα έρχονται σε επαφή οι αρμόδιοι φορείς και θα αναγράφεται υποχρεωτικά ο Α.Φ.Μ του υποψήφιου.

Τονίζεται ότι:

1. Σε κάθε περίπτωση που η Ο.Τ.Δ. έχει διαθέσιμες πιστώσεις, για τις οποίες δεν έχει συγκεντρώσει αξιολογές προτάσεις από δυνητικούς τελικούς αποδέκτες ή έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την τελευταία πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, θα απευθύνει εκ νέου προσκλήσεις στον τοπικό πληθυσμό.
2. η υποβολή επενδυτικού σχεδίου δεν αποτελεί δέσμευση ένταξης
3. μέχρι την υπογραφή της σύμβασης με την Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε., κανένα επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ενταχθεί στη Κ.Π LEADER +.
4. μετά την παραλαβή του φακέλου υποψηφιότητας δεν γίνονται δεκτές τροποποιήσεις του φακέλου υποψηφιότητας
5. η ΟΤΔ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία, για την επαλήθευση των στοιχείων που θα δηλώνονται στο φάκελο υποψηφιότητας, όπου κριθεί αναγκαίο.

5.2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται ανάλογα με το είδος της πρότασης και τη μορφή του υποψηφίου φορέα, είναι τα εξής:

Ατομικά στοιχεία:

1. Θεωρημένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
2. Πρόσφατη βεβαίωση του δήμου ή κοινότητας για τη δημοτικότητα και πιστοποιητικό του οικείου δήμου ή κοινότητας για τη μόνιμη κατοικία του υποψηφίου βάσει του Ν. 2647/1998 άρθρο 4, παρ.5.
3. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης.
4. Υπεύθυνη δήλωση επενδυτή ότι:
  - Είναι ενήλικας και δεν έχει υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας του (ή το 65^ο για Πρόεδρο, Δ/ντα Σύμβουλο, Διαχειριστή εταιρειών)
  - Έχει ιθαγένεια κράτους μέλους της Ε.Ε.
  - Δεν είναι εν ενεργεία Δημόσιος υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 2683/99, ούτε συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
  - Δεν έχει τελεσίδικα καταδικαστεί για οικονομικό αδίκημα ή αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα ή αδίκημα σχετικό με καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών ή και απάτη εις βάρος του Δημοσίου και δεν έχει παραπεμφθεί αμετάκλητα με βούλευμα για τα παραπάνω αδικήματα.
  - Δεν του έχουν υποβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση κοινοτικών Κανονισμών ή εθνικής νομοθεσίας σχετικές με την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων.
  - Έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή έχω απαλλαγεί νομίμως από αυτές ή δεν έχω υποχρέωση στρατιωτικής θητείας (για άνδρες).
  - Έχει σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο την αρμοδιότητα υλοποίησης της επένδυσης.
  - Δεν είναι μέλος του ΔΣ, του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων, της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ. ή και δεν αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αυτών.

Για υφιστάμενες ή υπό σύσταση εταιρείες υποβάλλονται από κάθε εταίρο / μέλος με ποσοστό συμμετοχής ίσο ή μεγαλύτερο του 20%, καθώς και από τον Πρόεδρο, Δ/ντα Σύμβουλο και Διαχειριστή, ανεξαρτήτως ποσοστού. Στην περίπτωση που έχουμε κυρίους μετόχους με ίσα ποσοστά τα παραπάνω υποβάλλονται από όλους.

Στοιχεία πιστοποίησης του φορέα της επένδυσης:

1. Αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης επαγγέλματος (για υφιστάμενες επιχειρήσεις).
2. Θεωρημένο καταστατικό με τυχόν τροποποιήσεις του.
3. Στοιχεία της εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης (μέτοχοι / εταίροι και ποσοστά). Δεν απαιτείται σε περιπτώσεις συλλογικών φορέων (σύλλογοι, ΜΚΟ κλπ)
4. Σχέδιο καταστατικού για τις υπό σύσταση εταιρείες με υπογραφές των εταίρων.
5. Έγγραφο ορισμού νόμιμου εκπροσώπου.
6. Βεβαίωση μη λύσης και μη πτώχευσης για τα νομικά πρόσωπα.
7. Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Σε περίπτωση υπό σύστασης εταιρείας υποβάλλεται αντίγραφο φορολογικής ενημερότητας από όλους τους μετόχους / εταίρους.
8. Αντίγραφο άδειας λειτουργίας για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένου και του σήματος λειτουργίας ΕΟΤ για υφιστάμενες επιχειρήσεις αγροτικού τουρισμού)

Οικονομικά – φορολογικά στοιχεία επαγγελματιών / επιχειρήσεων:

1. Ισολογισμοί (δημοσιευμένοι ή επικυρωμένα αντίγραφα) των τριών τελευταίων χρήσεων για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας.
2. Αντίγραφα των εντύπων Ε1 και Ε3 των τριών τελευταίων ετών, καθώς και του εντύπου Ε9 για τα έτη όπου αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία και τυχόν μεταβολές τους. Επίσης τα εκκαθαριστικά σημειώματα των τριών τελευταίων ετών. Όλα τα αντίγραφα θα πρέπει να

συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου στην οποία θα δηλώνεται το αληθές του περιεχομένου τους.

3. Αντίγραφο καταστάσεων απασχολούμενου προσωπικού κατά μήνα για τους τελευταίους 4 μήνες πριν την υποβολή της πρότασης, θεωρημένο από την επιθεώρηση εργασίας (για υφιστάμενες επιχειρήσεις).

Στοιχεία κάλυψης ίδιας συμμετοχής:

1. Βεβαίωση Τράπεζας που να δηλώνει το καταρχήν ενδιαφέρον για δανειοδότηση του υποψηφίου, στην περίπτωση που μέρος της πρότασης θα καλυφθεί με δάνειο.
2. Αποδεικτικά στοιχεία ίδιων πόρων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Για ατομικές επιχειρήσεις (υφιστάμενες ή υπό ίδρυση):

Καταθέσεις στο όνομα του φυσικού προσώπου	Θεωρημένο αντίγραφο λογαριασμού από τράπεζα ή βεβαίωση από τράπεζα που να προκύπτει το ύψος των καταθέσεων. Κοινοί λογαριασμοί θεωρούνται αποδεικτικό στοιχείο, εφόσον οι κάτοχοι των λογαριασμών είναι συγγενείς μέχρι β' βαθμού ή σύζυγοι. Σ' αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει υπεύθυνη δήλωση του συγκαταθέτη ότι αποδέχεται τη διάθεση του ποσού για την υλοποίηση της επένδυσης.
Άμεσα ρευστοποιήσιμοι τίτλοι	Αντίγραφα τίτλων που θα προκύπτει και η πραγματική τους αξία.
Δωρεές από άλλα πρόσωπα	Υπεύθυνη δήλωση του δωρητή, ότι προτίθεται να κάνει τη δωρεά πριν την υπογραφή της σύμβασης και τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με την παρούσα, ότι ο δωρητής διαθέτει το ποσό.
Οποιαδήποτε απαίτηση αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επένδυση και είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα, π.χ. απαιτήσεις με δικαστική απόφαση κλπ.	Το αντίστοιχο δημόσιο έγγραφο.
Ιδιόκτητα ακίνητα που μπορούν να πωληθούν (η διαδικασία πρέπει να έχει γίνει πριν την υπογραφή της σύμβασης)	Τίτλος ιδιοκτησίας. Αποδεικτικά στοιχεία της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου (πχ. Πίνακας αντικειμενικών αξιών της περιοχής από την αρμόδια ΔΟΥ). Υπεύθυνη δήλωση ότι θα πωληθεί πριν την υπογραφή της σύμβασης σε περίπτωση ένταξης.
Λοιπά στοιχεία	Οτιδήποτε μπορεί να αποδεικνύει τη δυνατότητα καταβολής της ίδιας συμμετοχής.

Για εταιρείες:

Υφιστάμενα κεφάλαια	Στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα υφιστάμενα κεφάλαια είναι διαθέσιμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επένδυση. Αντίστοιχες τραπεζικές καταθέσεις για το ποσό που προκύπτει ότι είναι διαθέσιμο από τα κεφάλαια.
Αύξηση κεφαλαίου / εισφορές	Για Α.Ε., Συνεταιρισμούς: Απόφαση του οργάνου που απαιτείται από το καταστατικό της εταιρείας για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου / συνεταιριστικής μερίδας (Γ.Σ. ή του Δ.Σ.) και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της αύξησης σε περίπτωση ένταξης στο πρόγραμμα. Για ΕΠΕ:

	Απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Αποδεικτικά στοιχεία των εταίρων για τη δυνατότητα κάλυψης του μεριδίου τους (σύμφωνα με όσα περιγράφονται για τα φυσικά πρόσωπα). Για Ο.Ε., Ε.Ε.: Αποδεικτικά στοιχεία των εταίρων για τη δυνατότητα κάλυψης του μεριδίου τους (σύμφωνα με όσα περιγράφονται για τα φυσικά πρόσωπα). Για Δημοτικές Επιχειρήσεις: Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για χρηματοδότηση και την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Για Συλλογικούς Φορείς (σύλλογοι, ΜΚΟ κλπ):

Ισχύουν τα αναφερόμενα στις ατομικές επιχειρήσεις.

Στοιχεία ιδιοκτησίας ή μίσθωσης ακινήτου εγκατάστασης/λειτουργίας της επιχείρησης:

1. Τίτλος ιδιοκτησίας του οικοπέδου ή του ακινήτου του φορέα της επένδυσης ή των εταίρων, που θα συνοδεύεται από πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή συμβολαιογραφικό έγγραφο μίσθωσης οικοπέδου ή ακινήτου και πιστοποιητικό μεταγραφής για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 20 ετών από την υποβολή της αίτησης
  - Σε όλες τις περιπτώσεις ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού όλων των τύπων καταλυμάτων που προβλέπονται στην ΚΥΑ 471.
  - Σε όλες τις περιπτώσεις ίδρυσης, επέκτασης, μετεγκατάστασης και εκσυγχρονισμού που έχουμε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις και για το χώρο που γίνονται οι κτιριακές εγκαταστάσεις.
2. Συμφωνητικό επαγγελματικής μίσθωσης θεωρημένο από την εφορία διάρκειας τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
  - Στις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων, χωρίς νέες κύριες κτιριακές εγκαταστάσεις
  - Στις περιπτώσεις ολοκληρωμένων παρεμβάσεων εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνουν και διαμόρφωση ή βελτίωση χώρων, καθώς και τη δημιουργία αναγκαίων βοηθητικών χώρων (π.χ. WC κλπ).
3. Προσύμφωνο μίσθωσης χώρου:
  - Στις περιπτώσεις ίδρυσης επιχειρήσεων που αφορά προμήθεια εξοπλισμού ή και βελτίωση χώρων.

Σημείωση:

Ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς του υποψήφιου επενδυτή, θα μπορούσε να μην υπάρχει η πλήρης κυριότητα του οικοπέδου / ακινήτου, στο οποίο θα πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο, αλλά μόνο η ψιλή κυριότητα ή μόνο η επικαρπία αυτού.

Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει:

Α. Κατά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας να υπάρχει **υπεύθυνη δήλωση** του ψιλού κυρίου ή επικαρπωτή αντίστοιχα (θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής) στην οποία θα δηλώνεται ότι, συναινεί για την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας και έχει λάβει γνώση των όρων της προκήρυξης του Προγράμματος.

Β. πριν την υπογραφή της σύμβασης (σε περίπτωση έγκρισης) ο ψιλός κύριος ή ο επικαρπωτής να προσκομίσει **συμβολαιογραφικό έγγραφο** από τον επικαρπωτή ή ψιλό κύριο του ακινήτου, με το

οποίο θα δηλώνεται αφενός η συναίνεσή του και αφετέρου η γνώση των όρων της σύμβασης για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Στοιχεία ετοιμότητας και λοιπά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου:

1. Τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης (κλίμακα 1:200) υπογεγραμμένα από μηχανικό.
2. Σχέδια υπογεγραμμένα από μηχανικό:
  - κατόψεις (πλήρεις και με διάταξη εξοπλισμού)
  - όψεις
  - τομές
3. Φωτογραφικό υλικό της θέσης όπου θα υλοποιηθεί το σχέδιο.
4. Προσφορές (προτιμολόγια) και πληροφοριακά φυλλάδια (prospectus) του εξοπλισμού (τουλάχιστον μία ανά προτεινόμενη δαπάνη).
5. Υπάρχουσες μελέτες, άδειες και εγκρίσεις (π.χ. έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου από ΕΟΤ, έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης από ΕΟΤ, οικοδομική άδεια κ.λπ).
6. Βεβαίωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή ΥΠ. Πολιτισμού σε περίπτωση χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων.
7. Σε περίπτωση ίδρυσης μουσείου, σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την αποδεδειγμένη και νόμιμη κατοχή των συλλογών – κειμηλίων ιδιαίτερης πολιτιστικής αξίας, από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στοιχεία που τεκμηριώνουν την ικανότητα του φορέα

Αποδεικτικά στοιχεία γνώσεων και εμπειρίας (τίτλοι σπουδών ή βεβαιώσεις επαγγελματικής κατάρτισης συναφών με το αντικείμενο της πρότασης, αποδεικτικά προηγούμενης απασχόλησης σχετικής με το αντικείμενο της πρότασης).

Υπεύθυνη Δήλωση του φορέα της επένδυσης ότι:

- Όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φάκελο υποψηφιότητας είναι αληθή.
- Κατά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας για συμμετοχή στο τοπικό πρόγραμμα LEADER+ της Ομάδας σας ελήφθησαν υπόψη και έγιναν αποδεκτοί όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που αναφέρονται στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Η κατάθεση της παρούσας πρότασης είναι αποτέλεσμα της απόφασης του φορέα που εκπροσωπώ (συμπληρώνεται εφόσον απαιτείται).
- Η προτεινόμενη επενδυτική πρόταση δεν έχει ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα.
- Έχει παρέλθει τουλάχιστον 5ετία από προηγούμενη ενίσχυση και ολοκλήρωση (πρωτόκολλο παραλαβής) του φυσικού αντικειμένου της επενδυτικής πρότασης (συμπληρώνεται εφόσον έχει χρηματοδοτηθεί η επιχείρηση).
- Δεν έχω ενισχυθεί για κάποια επένδυσή μου στον παρελθόν ή τηρώ τους χρηματοδοτικούς περιορισμούς που ισχύουν στο πρόγραμμα που έχω ενταχθεί.
- Φορολογικά αποθεματικά που θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των ίδιων πόρων της πρότασής μου διατίθενται αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη επένδυση (συμπληρώνεται εφόσον υπάρχει τέτοια περίπτωση).
- Στην περίπτωση υπαγωγής της πρότασής μου στο τοπικό πρόγραμμα LEADER+ της Ομάδας σας αποδέχομαι να διευκολύνω τους εθνικούς και κοινοτικούς ελέγχους.

Σημειώσεις:

1. Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης προσαρμόζεται ανάλογα με τη μορφή του υποψήφιου (π.χ. άνδρας – γυναίκα, φυσικό, νομικό πρόσωπο κ.λπ) και με στόχο την εξασφάλιση της φερεγγυότητας του επενδυτή και του φακέλου.
2. Στο φάκελο υποψηφιότητας μπορεί να περιληφθεί οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο, κατά την κρίση του υποψήφιου φορέα, τεκμηριώνει την πρότασή του.

5.3 ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

1. Το μέγιστο ύψος επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού ανά επένδυση ανέρχεται, κατά κανόνα, μέχρι 440.000 ΕΥΡΩ. Τυχόν επενδύσεις μεγαλύτερου ύψους εξετάζονται, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος. Είναι δυνατόν το συνολικό κόστος ενός επενδυτικού σχεδίου να υπερβαίνει το όριο των 440.000 euro, αλλά το συνολικό επιλέξιμο κόστος με βάση το οποίο προσδιορίζεται το ποσοστό επιδότησης δεν μπορεί, κατά κανόνα, να υπερβαίνει το ποσό αυτό, χωρίς να επηρεάζεται η λειτουργική και ολοκληρωμένη μορφή του και με την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητα της μονάδας / επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές, ο τελικός αποδέκτης δεσμεύεται για την ολοκλήρωση του συνολικού φυσικού αντικείμενου που προβλέπεται στην πρότασή του και η αναλογούσα ενίσχυση για κάθε φάση υλοποίησης υπολογίζεται σύμφωνα με την αναλογία του συνολικού και του επιλέξιμου κόστους.
2. Ο προϋπολογισμός Δημοσίων Έργων μη ανταποδοτικών (μικρών υποδομών που κρίνονται αναγκαίες στα πλαίσια της ολοκληρωμένης παρέμβασης της περιοχής) που μπορούν να ενταχθούν στο τοπικό πρόγραμμα ανέρχεται μέχρι 15% του συνολικού κόστους του Προγράμματος.
3. Οι εταιρείες της Ο.Τ.Δ. έχουν δυνατότητα ένταξης Έργων στο τοπικό πρόγραμμα σε ποσοστό μέχρι 15% του συνολικού κόστους του τοπικού προγράμματος. Τυχόν υπέρβαση του ποσοστού αυτού μπορεί να εξετασθεί, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος.
4. Τα άτομα, του Διοικητικού Συμβουλίου της Ο.Τ.Δ., της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+ (Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων), της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ., των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων και εξέτασης σχετικών ενστάσεων, δεν μπορούν να συμμετέχουν σε επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος, οι ίδιοι ή μέσω παρένθετων φυσικών ή νομικών προσώπων.
5. Τα πρόσωπα που απασχολεί η Ο.Τ.Δ. στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος δεν αποδέχονται άμεσα ή έμμεσα από τον τελικό αποδέκτη την ανάθεση του συνόλου ή μέρους του επενδυτικού σχεδίου.
6. Για την αποφυγή συσσώρευσης των πόρων δεν είναι δυνατή η ένταξη ενός τελικού αποδέκτη στο πρόγραμμα για περισσότερες της μιας επενδύσεις στα πλαίσια της ίδιας δράσης, τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χώρας.
7. Απαγορεύεται κάθε κατάτμηση επενδυτικού σχεδίου. Ο περιορισμός αυτός αφορά και τις περιπτώσεις ένταξης σε άλλα προγράμματα διαφορετικού ή συμπληρωματικού φυσικού αντικείμενου της ίδιας επένδυσης.
8. Εκσυγχρονισμός επενδυτικών σχεδίων, τα οποία κατά το παρελθόν είχαν χρηματοδοτηθεί για το ίδιο φυσικό αντικείμενο από οποιοδήποτε πρόγραμμα δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, εφόσον δεν έχουν παρέλθει τουλάχιστον 5 έτη από την ολοκλήρωσή τους (πρωτόκολλο παραλαβής).
9. Στις περιπτώσεις δημοπράτησης, ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση του ποσού της έκπτωσης και η αναλογούσα ενίσχυση υπολογίζεται επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού στα πλαίσια του οποίου θα πρέπει να ολοκληρωθεί το προβλεπόμενο φυσικό αντικείμενο.

5.4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εφόσον:

α. Εντάσσονται στις κατηγορίες επιλεγμένων πράξεων

β. Πραγματοποιούνται μέσα στη διάρκεια υλοποίησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ (2000-2006) και οπωσδήποτε μετά την 17.11.2000, ημερομηνία υποβολής του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ στην Επιτροπή Ε.Ε. και μέχρι την 31.12.2008, ημερομηνία που συμπίπτει με την καταληκτική προθεσμία πληρωμών των τελικών αποδεκτών από τις Ο.Τ.Δ.

Ωστόσο, δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα (όπως δαπάνες για την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, την πολεοδομική άδεια κατασκευής και λοιπές απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, καθώς και λοιπές δαπάνες) μπορούν, στην περίπτωση που κριθεί σκόπιμο από την Ο.Τ.Δ., να θεωρηθούν επιλέξιμες εφόσον:

- οι δαπάνες αποδεδειγμένα πραγματοποιήθηκαν μετά την 17.11.2000,
- η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει αρχίσει ή βρίσκεται σε εξέλιξη,
- το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο επιλεγεί από την Ο.Τ.Δ. μετά από αξιολόγησή του στα πλαίσια συγκεκριμένης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος,
- προκύπτει τεκμηριωμένα ότι το επενδυτικό σχέδιο ξεκίνησε ενόψει της έναρξης υλοποίησης του προγράμματος LEADER+,
- το επενδυτικό σχέδιο δεν διέπεται από το καθεστώς του ΚΑΝ. 70/2001. Στο καθεστώς αυτό υπάγονται οι επενδύσεις των εξής δράσεων: 1.2.1 (εκτός από τις δράσεις που αφορούν σε τυποποίηση / εμπορία γεωργικών προϊόντων στο αγρόκτημα), 1.2.2.1, 1.2.2.2, 1.2.2.6, 1.2.2.11.

Σημειώνεται, ότι δαπάνες έργων που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του τοπικού προγράμματος. Τυχόν υπέρβαση του ορίου αυτού απαιτεί σχετική έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. με την προϋπόθεση ότι δεν θα δημιουργηθεί υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Π.

Στο ποσοστό αυτό περιλαμβάνονται και δαπάνες του μέτρου 1.1, καθώς και τυχόν άλλες δαπάνες δράσεων, στις οποίες τελικός αποδέκτης είναι η ίδια η Ο.Τ.Δ. που πραγματοποιούνται πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ Υπ. Γεωργίας και Ο.Τ.Δ.

2. Κάθε επενδυτικό σχέδιο του τοπικού προγράμματος δεν μπορεί να υφίσταται σημαντικές τροποποιήσεις που επηρεάζουν τη φύση και τους όρους πραγματοποίησής του, τη φύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του, τον τόπο εγκατάστασής του ή τροποποιήσεις που θα δίδουν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις ή δημόσιους οργανισμούς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξής του στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και οπωσδήποτε όχι μικρότερο της ολοκλήρωσής του σύμφωνα με το άρθρο 30 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1990. Ωστόσο, κατά περίπτωση, μπορεί να εξετασθεί η έγκριση ενδεχόμενων τροποποιήσεων αυτής της μορφής, που δεν εμπίπτουν στους προηγούμενους περιορισμούς, από την Υ.Π. Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

3. Δαπάνες που αντιστοιχούν σε μη εγκεκριμένο προϋπολογισμό επενδυτικού σχεδίου βαρύνουν αποκλειστικά τον τελικό αποδέκτη.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ**

Μετά την κατάθεση, η ΟΤΔ θα προχωρήσει στην εφαρμογή όλων των διαδικασιών που προβλέπονται από τις σχετικές εγκυκλίους και διατάξεις για την αξιολόγηση και επιλογή των επενδυτικών σχεδίων, που θα ενταχθούν οριστικά στο πρόγραμμα. Τα στάδια των διαδικασιών αυτών είναι:

6.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Επιτροπές Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων των ενδιαφερομένων τελικών αποδεκτών γίνεται από **δύο τριμελείς επιτροπές** για διαφορετικές κατηγορίες πράξεων και θεματικά αντικείμενα, που συγκροτούνται στα πλαίσια της Ο.Τ.Δ. με απόφαση του οργάνου που αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων. Στην ίδια απόφαση ορίζεται και ο επικεφαλής της κάθε επιτροπής. Ο συντονισμός των επιτροπών γίνεται από το Συντονιστή του προγράμματος.

Οι επιτροπές αυτές θα υποστηριχθούν από άτομα με κατάλληλες ειδικότητες για εξειδικευμένα θέματα, έτσι ώστε η επιτροπές να μπορούν να διαμορφώσουν πλήρη άποψη για το εξεταζόμενο σχέδιο (π.χ. νομικός, μηχανολόγος κλπ).

Είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων των δύο επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές κατηγορίες πράξεων και θεματικά αντικείμενα, ανάλογα με τον αριθμό των επενδυτικών σχεδίων που θα υποβληθούν.

Οι επιτροπές θα αποτελούνται από στελεχιακό δυναμικό της Ο.Τ.Δ. κατάλληλων ειδικοτήτων ή και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίοι επιλέγονται μετά από σχετικό διαγωνισμό. Η σύνθεση των επιτροπών αξιολόγησης μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τη φύση των δράσεων.

Δεν μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των επιτροπών, μέλη που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν καταρτίσει ή συμμετέχουν στην κατάρτιση σχεδίων που υπάγονται ή υποβάλλουν αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

Αξιολόγηση Επενδυτικών Σχεδίων

Οι επιτροπές αξιολόγησης εξετάζουν τις υποβληθείσες προτάσεις προβαίνοντας στις παρακάτω ενέργειες:

1. Ταξινόμηση των επενδυτικών σχεδίων κατά Μέτρο, Κατηγορία Πράξεων και Δράση, σύμφωνα με την προκήρυξη του Τοπικού Προγράμματος.
2. Έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και κριτηρίων αποκλεισμού (όπως περιγράφονται στο **Κεφ. 6.2**).
3. Μελέτη των φακέλων υποψηφιότητας και συζήτηση μεταξύ των αξιολογητών για τη διαμόρφωση πλήρους εικόνας για τον κάθε φάκελο υποψηφιότητας αλλά και για το σύνολο της κατηγορίας πράξης.
4. Επισκέψεις στους χώρους των υποψηφίων επενδυτικών σχεδίων εφόσον εκτιμηθεί ότι απαιτείται.
5. Έλεγχος της επιλεξιμότητας των δαπανών και του κόστους των προτεινόμενων προϋπολογισμών.
6. Βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων από κάθε αξιολογητή και έκδοση συγκεντρωτικής βαθμολογίας που θα προκύπτει από το Μέσο Όρο της βαθμολογίας αυτών. Η βαθμολόγηση γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης (όπως έχουν καθορισθεί στον παρόντα οδηγό **Κεφ. 6.3**, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια ένταξης πράξεων στα συγκεκριμένα μέτρα, όπως αυτά εγκρίθηκαν από την 1^η Εθνική Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος).

Σημείωση:

Η βαθμολογία ανά αξιολογητή δεν θα κοινοποιείται ούτε θα παραχωρείται με οποιοδήποτε τρόπο, στον υποψήφιο τελικό αποδέκτη ή σε τρίτο, παρά μόνο εφόσον ζητηθεί σε περιπτώσεις ελέγχου από δημόσια αρχή.

Πίνακας Κατάταξης Επενδυτικών Σχεδίων – Έκθεση Αξιολόγησης

Κατά το τελικό στάδιο κάθε επιτροπή αξιολόγησης με ευθύνη του Συντονιστή του Προγράμματος, προβαίνει στην κατάρτιση πινάκων κατά μέτρο, κατηγορία πράξης και δράση ως εξής:

1. πίνακας κατάταξης υπαγώγιμων επενδυτικών προτάσεων.

Στον πίνακα αυτό συμπεριλαμβάνονται οι προτάσεις με φθίνουσα σειρά, σύμφωνα με την τελική βαθμολογία τους, με τον αντίστοιχο προτεινόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Η εισήγηση για την υπαγωγή επενδυτικών προτάσεων γίνεται με βάση τη σειρά κατάταξής τους και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της δημόσιας επιχορήγησης κατά μέτρο, κατηγορία πράξης και δράση, σύμφωνα με την προκήρυξη.

2. πίνακας κατάταξης μη υπαγώγιμων επενδυτικών προτάσεων.

Στον πίνακα αυτό συμπεριλαμβάνονται οι προτάσεις με φθίνουσα σειρά, σύμφωνα με την τελική βαθμολογία τους, που πληρούν τους όρους συμμετοχής και χρηματοδότησης από το πρόγραμμα αλλά δεν υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις για τη χρηματοδότησή τους.

Σε περίπτωση που προκύψουν διαθέσιμες πιστώσεις στο τοπικό πρόγραμμα σε διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους, από την τελευταία πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η ΟΤΔ μπορεί να εντάξει τις προτάσεις αυτές, σύμφωνα με τη σειρά κατάταξής τους και μέχρι του ποσού των διαθέσιμων πιστώσεων.

4. πίνακας μη παραδεκτών προτάσεων.

Στον πίνακα αυτό συμπεριλαμβάνονται οι προτάσεις που:

- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής (κριτήρια αποκλεισμού, όπως περιγράφονται στο κεφ. 6.2),
- δεν συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 30% σε κάθε κατηγορία κριτηρίων και τουλάχιστον το 50% της μέγιστης βαθμολογίας της Συνολικής Βαθμολογίας Κριτηρίου (δηλαδή τουλάχιστον 50 μονάδες). Στα παραπάνω ποσοστά δεν συνυπολογίζεται η πρόσθετη πριμοδότηση βαθμών.

Με βάση τους παραπάνω πίνακες, κάθε επιτροπή αξιολόγησης, συντάσσει έκθεση αξιολόγησης και εισήγηση προς την Επιτροπή Διαχείρισης του Προγράμματος.

Επιλογή - Ένταξη Επενδυτικών Σχεδίων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος της ΟΤΔ λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις εισηγήσεις των Επιτροπών Αξιολόγησης
2. Την εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη των δράσεων του προγράμματος που προκηρύσσονται.
3. Τους στόχους σε σχέση με τους ποσοτικούς δείκτες του προγράμματος,

προβαίνει στην οριστική κατάρτιση των παραπάνω πινάκων και λαμβάνει αιτιολογημένη απόφαση για τα σχέδια που εντάσσονται στο Τοπικό Πρόγραμμα με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό κάθε σχεδίου.

Δημοσίευση - κοινοποίηση των αποτελεσμάτων

Μετά την απόφαση της Ε.Δ.Π. LEADER+, η ΟΤΔ προβαίνει:

1. Στην κοινοποίηση της απόφασης προς όλους τους υποψηφίους, με συστημένη **επί αποδείξει** ταχυδρομική επιστολή στο όνομα και τη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στο φάκελο υποψηφιότητας ή με πρόσκληση για παραλαβή της απόφασης από τα γραφεία της ΟΤΔ, με απόδειξη παραλαβής κατά την παράδοση της απόφασης. Η απόφαση περιλαμβάνει τη βαθμολογία ανά κριτήριο, καθώς και πλήρη τεκμηρίωση στις περιπτώσεις απόρριψης και την προθεσμία υποβολής ενστάσεων.

2. Στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων στον τοπικό τύπο, σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας
3. Στην ανάρτηση των αποτελεσμάτων στον πίνακα ανακοινώσεων της ΟΤΔ.
4. Στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. Leader+.

Διαδικασία και εξέταση ενστάσεων

Μετά την απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος ακολουθεί έγγραφη ενημέρωση των επενδυτών για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης (σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο) και τους καλεί να υποβάλλουν ένσταση εφόσον το επιθυμούν εντός προθεσμίας 10 εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία παραλαβής της απόφασης αυτής.

Δικαίωμα υποβολής ενστάσεων έχουν όλοι οι υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες (επενδυτές). Η ένσταση πρέπει να αναφέρει τους λόγους, να είναι συγκεκριμένη και τεκμηριωμένη. Σε περίπτωση που η ένσταση είναι γενικού και αόριστου περιεχομένου, δεν θα εξετάζεται.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται στα γραφεία της ΟΤΔ, υπόψη της Επιτροπής Ενστάσεων. Εφόσον αποσταλούν ταχυδρομικά, οι ενστάσεις θα πρέπει να έχουν περιέλθει στα γραφεία της ΟΤΔ, με ευθύνη του υποψήφιου επενδυτή, εντός της παραπάνω προθεσμίας. Εκπρόθεσμες υποβολές ενστάσεων, δεν θα γίνονται δεκτές.

Οι ενστάσεις θα εξεταστούν από την επιτροπή ενστάσεων της ΟΤΔ, θα εισηγηθεί στην Επιτροπή Διαχείρισης του Προγράμματος, η οποία θα αποφασίσει και τα αιτιολογημένα αποτελέσματα, θα κοινοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους.

Απόφαση οριστικής έγκρισης – ένταξης στο πρόγραμμα

Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη επενδυτικών σχεδίων, η ΟΤΔ συντάσσει και αποστέλλει Τεχνικά Δελτία Έργων/Υποέργων, στην Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. Leader+ τα οποία αξιολογούνται απ' αυτή, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή Παρακολούθησης Leader+ κριτήρια ένταξης πράξεων. Η Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. Leader+ με έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ, ενημερώνει την ΟΤΔ για τα έργα / υποέργα που πληρούν τα κριτήρια ένταξης πράξεων, προκειμένου αυτή να εκδώσει τις επιμέρους αποφάσεις ένταξης των επενδυτικών σχεδίων στο πρόγραμμά της και να καλέσει τους τελικούς αποδέκτες να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την υπογραφή της σύμβασης.

Σε περίπτωση που κάποιος τελικός αποδέκτης δεν μπορεί να ανταποκριθεί, θα επιλεγεί ο επόμενος, βάσει του πίνακα κατάταξης και μετά από συνεννόηση με την Υ.Δ. Ε.Π. Κ.Π. Leader+.

6.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Η εκπλήρωση όλων των κριτηρίων αποκλεισμού είναι υποχρεωτική, προκειμένου να συνεχίσει η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου. Αποκλείονται οι επενδυτές / επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

Α. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

- A1. Η νομική μορφή του υποψήφιου επενδυτή (φυσικό πρόσωπο, εταιρεία κ.λπ) δεν είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης.
- A2. Ο υποψήφιος φορέας δεν έχει σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και το καταστατικό του την αρμοδιότητα υλοποίησης της πρότασης (π.χ. σε περιβαλλοντικές δράσεις κ.λπ)
- A3. Ο υποψήφιος επενδυτής δεν έχει κλείσει το 18^ο έτος της ηλικίας του ή έχει υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας του, κατά την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου.
- A4. Προκειμένου για άνδρες, ο υποψήφιος επενδυτής είτε δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις είτε δεν έχει απαλλαγεί νομίμως από αυτές, είτε έχει υποχρέωση στρατιωτικής θητείας.
- A5. Ο υποψήφιος επενδυτής είναι εν ενεργεία Δημόσιος υπάλληλος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.2683/99.
- A6. Ο υποψήφιος επενδυτής είναι συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
- A7. Ο υποψήφιος επενδυτής δεν έχει ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- A8. Ο υποψήφιος επενδυτής έχει τελεσίδικα καταδικαστεί για οικονομικό αδίκημα ή αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα ή αδίκημα σχετικό με καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών ή και απάτη εις βάρος του Δημοσίου ή έχει παραπεμφθεί αμετάκλητα με βούλευμα για τα παραπάνω αδικήματα.
- A9. Στον υποψήφιο επενδυτή έχουν υποβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση κοινοτικών Κανονισμών ή εθνικής νομοθεσίας σχετικές με την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων.
- A10. Ο υποψήφιος είναι μέλος του ΔΣ, του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων, της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ. ή αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αυτών.

Σημείωση: Ως παρένθετα φυσικά ή νομικά πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που δρουν ίδιο ονόματι αλλά για λογαριασμό των ατόμων που εμπίπτουν στο σχετικό αποκλεισμό. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, θεωρείται ότι δρα ως παρένθετο όταν συμμετέχουν σε αυτό πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20% ή έχουν την ιδιότητα του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου ή του Διαχειριστή. Αντίθετα, δεν θεωρείται ότι δρουν ως παρένθετα νομικά πρόσωπα οι φορείς που εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό και εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχία, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές ΟΤΑ, Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι, Επιμελητήρια κ.λπ.

Ο αποκλεισμός των μελών της υπηρεσιακής δομής της Ο.Τ.Δ. ισχύει για όλα τα άτομα που απασχολεί η Αναπτυξιακή Εταιρεία και όχι μόνο για τα στελέχη που απασχολούνται στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος.

- A11. Ο υποψήφιος είναι σύζυγος ή συγγενείς α΄ βαθμού μέλους του Δ.Σ., του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων ή της Υπηρεσιακής Δομής της ΟΤΔ.
- A12. Για υφιστάμενα νομικά πρόσωπα: υπάρχει θέμα λύσης και πτώχευσης του νομικού προσώπου.
- A13. Στις υπό σύσταση εταιρείες δεν έχει υποβληθεί σχέδιο καταστατικού της εταιρείας.

Στην περίπτωση των εταιρειών θα πρέπει τα κριτήρια που αφορούν στον υποψήφιο επενδυτή (εκτός του A1, A2, A12 και A13) να πληρούνται και από κάθε εταίρο / μέλος με ποσοστό συμμετοχής ίσο ή μεγαλύτερο του 20%, καθώς και από τον Πρόεδρο, Δ/ντα Σύμβουλο και Διαχειριστή, ανεξαρτήτως ποσοστού, ενώ στο κριτήριο A3 που αφορά στην ηλικία, να μην ξεπερνούν το 65^ο έτος. Οι όροι αυτοί δεν ισχύουν στις περιπτώσεις των συλλόγων, συνεταιρισμών, ΜΚΟ, εταιρειών ΟΤΑ κλπ.

B. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

- B1. Η επενδυτική πρόταση δεν εντάσσεται στις δράσεις στις οποίες αναφέρεται η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- B2. Η θέση της επενδυτικής πρότασης είναι εκτός της περιοχής παρέμβασης του προγράμματος ή δεν προβλέπεται η συγκεκριμένη δράση στην περιοχή αυτή.
- B3. Η επενδυτική πρόταση δεν πληροί τις προϋποθέσεις διαφοροποίησης στις περιοχές επικάλυψης με ολοκληρωμένα προγράμματα (ΟΠΑΑΧ) του Ε.Π. Α.Α.-Α.Υ και των Π.Ε.Π.
- B4. Η επενδυτική πρόταση δεν αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.
- B5. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης δεν βρίσκεται μέσα στα χρονικά όρια του προγράμματος.
- B6. Η επενδυτική πρόταση έχει ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα.
- B7. Η επενδυτική πρόταση δεν συνοδεύεται από αξιόπιστη μελέτη βιωσιμότητας.
- B8. Στην περίπτωση που από την επενδυτική πρόταση απαιτείται φορέας λειτουργίας, αυτός δεν υφίσταται ή δεν προβλέπεται η δημιουργία του.
- B9. Στην περίπτωση όπου ο υποψήφιος επενδυτής έχει επιχορηγηθεί από άλλο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν τηρούνται οι περιορισμοί στη χρηματοδότηση που ισχύουν για την επένδυση αυτή.
- B10. Δεν αποδεικνύεται η κατοχή ή η δυνατότητα κατοχής ή χρήσης του γηπέδου / οικοπέδου ή ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της επενδυτικής πρότασης
- B11. Δεν υπάρχει τεκμηριωμένη δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής της επενδυτικής πρότασης (δεν τεκμηριώνονται οι ίδιοι πόροι και στην περίπτωση δανείου δεν προσκομίζεται βεβαίωση της τράπεζας για το καταρχήν ενδιαφέρον για δανειοδότηση).
- B12. Στην επενδυτική πρόταση δεν περιλαμβάνονται τα απαιτούμενα αρχιτεκτονικά σχέδια.
- B13. Για επενδύσεις αγροτικού τουρισμού δεν πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της ΚΥΑ 471/2002.

- B14. Για τα επισκέψιμα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης (δράση: 1.2.1.3): η έκταση του οικοπέδου στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της επένδυσης δεν είναι ίση ή μεγαλύτερη των 20 παραγωγικών στρεμμάτων και αν περιλαμβάνονται και δραστηριότητες ιπποτουρισμού η απαιτούμενη έκταση δεν είναι ανέρχεται σε τουλάχιστον 50 στρέμματα.
- B15. Για παρεμβάσεις μεταποίησης, τυποποίησης πρωτογενούς παραγωγής (δράσεις 1.2.2.3 και 1.2.2.4): η προτεινόμενη επένδυση αφορά στον τομέα των ζωοτροφών και των σφαγείων και δεν ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001 και στην ΚΥΑ 518/2002 για το πλαίσιο εφαρμογής της LEADER+ στη Χώρα.
- B16. Για προτάσεις εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων/ μονάδων: δεν έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία (5ετία) από τυχόν προηγούμενη ενίσχυση και ολοκλήρωση του ίδιου φυσικού αντικειμένου (πρωτόκολλο παραλαβής)
- B17. Για παρεμβάσεις σε περιοχές όπου ισχύουν περιβαλλοντικοί περιορισμοί έχει εκπονηθεί ΕΠΜ ή Διαχειριστικό Σχέδιο ή κατά περίπτωση μελέτη και οι προτεινόμενες ενέργειες δεν είναι σύμφωνες με τους όρους και περιορισμούς που θέτουν το ΕΠΜ ή το Διαχειριστικό Σχέδιο ή η μελέτη.
- B18. Για την ίδρυση μουσείων, αν δεν υπάρχει αποδεδειγμένη και νόμιμη κατοχή για τις συλλογές – κειμήλια που έχουν ιδιαίτερη πολιτιστική αξία.

Γ. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

- Γ1. Ο φάκελος υποψηφιότητας υποβλήθηκε εκτός της προθεσμίας που καθορίζεται από την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Γ2. Ο φάκελος υποψηφιότητας δεν περιλαμβάνει τα περιεχόμενα που καθορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης (έλεγχος πληρότητας).

6.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα επενδυτικά σχέδια που θα υποβληθούν στα πλαίσια της παρούσας προκήρυξης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα κεφάλαια 5 και 6.2 του παρόντος οδηγού εφαρμογής, αξιολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται και αναλύονται παρακάτω. Η διαδικασία εξέτασης και έγκρισης της υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων θα γίνει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 6.1 του παρόντος οδηγού.

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα παρακάτω κριτήρια θα εφαρμοστούν στις κατηγορίες πράξεων / δράσεις, όπως αναφέρεται στον πίνακα συντελεστών στάθμισης κριτηρίων.

A: ΑΡΤΙΟΤΗΤΑ ΦΑΚΕΛΟΥ - ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

A1 : Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας

Στο κριτήριο αυτό εξετάζεται η πληρότητα και η ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας, ώστε να είναι δυνατή η διαμόρφωση πλήρους εικόνας του περιεχομένου του επενδυτικού σχεδίου και των στοιχείων που απαιτούνται για την αξιολόγησή του.

A2 : Ετοιμότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Στο κριτήριο αυτό εξετάζεται ο βαθμός ετοιμότητας για την άμεση έναρξη υλοποίησης της επένδυσης. Στοιχεία που θα εξεταστούν είναι η ύπαρξη των αναγκαίων μελετών, αδειών, εγκρίσεων κ.λ.π, σε συνδυασμό με το χρόνο που απαιτείται για την έκδοσή τους.

Ο τρόπος βαθμολογίας του κριτηρίου έχει ως εξής:

<i>Κλίμακα</i>	<i>Βαθμός</i>
<i>Πλήρης ετοιμότητα για άμεση έναρξη εργασιών</i> (Υπάρχουν όλες οι άδειες, εγκρίσεις, προϋποθέσεις κλπ)	3
<i>Μερική ετοιμότητα για έναρξη εργασιών</i> (Υπάρχουν κάποιες από τις απαιτούμενες άδειες, εγκρίσεις, ενώ έχουν υποβληθεί αιτήσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση των υπολοίπων αδειών, εγκρίσεων κλπ. Εξετάζεται και σε σχέση με το χρόνο που απαιτείται για την πλήρη ετοιμότητα έναρξης εργασιών)	2
<i>Ελάχιστη ετοιμότητα για έναρξη εργασιών</i> (Υπάρχουν μόνο οι απαιτούμενες μελέτες, χωρίς καμία υποβολή ή έγκριση)	1

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

B1. Ηλικία Επενδυτή

Στο κριτήριο αυτό εξετάζεται η ηλικία των φυσικών προσώπων του φορέα της επένδυσης κατά το χρόνο υποβολής της πρότασης. Στις περιπτώσεις των ατομικών επιχειρήσεων βαθμολογείται η ηλικία του επιχειρηματία, στις περιπτώσεις Νομικών Προσώπων (εταιριών) βαθμολογείται η ηλικία του μετόχου /εταίρου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό /εταιρικό κεφάλαιο. Στην περίπτωση ίσων ποσοστών θα λαμβάνεται υπόψη ο μικρότερος σε ηλικία μέτοχος / εταίρος.

Στις περιπτώσεις συνεταιρισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Δημοτικές επιχειρήσεις), και γενικότερα επιχειρήσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (σύλλογοι, μη κυβερνητικές οργανώσεις) θεωρείται ότι υπάρχει διάρκεια και φυσική συνέχεια και θα δίνεται η μεγαλύτερη βαθμολογία.

Ο τρόπος βαθμολογίας του κριτηρίου έχει ως εξής:

Κλίμακα ηλικίας	Βαθμός
Μέχρι και 30 ετών	3
Από 31 έως 50	2
Από 51+ έως 60	1

Σημείωση:

Η ηλικία υπολογίζεται από την ημερομηνία γέννησης, μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου.

B2. Επιχειρηματική ικανότητα ή επάρκεια του φορέα της επένδυσης

Στο κριτήριο αυτό θα εξεταστεί ο βαθμός της ικανότητας του φορέα της επένδυσης να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις για την υλοποίηση και τη λειτουργία του επενδυτικού του σχεδίου. Στοιχεία που θα συνεκτιμηθούν είναι η γνώση (ύπαρξη διπλώματος, πτυχίου κλπ), η εμπειρία, η επιχειρηματική δραστηριότητα, η νομική μορφή, καθώς και κάθε στοιχείο που τεκμηριώνει την επιχειρηματική ικανότητα του φορέα της επένδυσης. Στην περίπτωση εταιρειών θα συνεκτιμάται, εκτός των άλλων και η επιχειρηματική ικανότητα του μετόχου / εταίρου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο.

Στοιχεία εμπειρίας, γνώσεων κλπ που δεν αποδεικνύονται, δεν προσμετρούνται.

B3. Εντοπιότητα

Στο κριτήριο αυτό θα εξεταστεί η μόνιμη κατοικία του φορέα της επένδυσης σε σχέση με τον τόπο της επένδυσης. Στην περίπτωση εταιρειών εξετάζεται η έδρα της και η μόνιμη κατοικία του μετόχου / εταίρου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο. Για λοιπούς φορείς εξετάζεται μόνο η έδρα του φορέα.

Κλίμακα κριτηρίου	Βαθμός
Δημότης ή μόνιμος κάτοικος του Δήμου που γίνεται η επένδυση ή όμορου Δημοτικού Διαμερίσματος (άλλου δήμου της περιοχής παρέμβασης) με το Δημοτικό Διαμέρισμα που γίνεται η επένδυση	3
Δημότης ή μόνιμος κάτοικος της περιοχής παρέμβασης	2
Δημότης ή μόνιμος κάτοικος λοιπών δήμων του Ν. Ηρακλείου	1
Λοιποί	0

B4. Τρόπος κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής.

Εξετάζεται ο βαθμός συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια στο χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, καθώς και η τεκμηρίωση της κάλυψης της ίδιας συμμετοχής με την ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων ή χρεογράφων ή τίτλων ή και άλλου είδους περιουσιακών στοιχείων που κρίνονται ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψή της. Στις εταιρίες θα εξετάζεται η δυνατότητα κάλυψης της συμμετοχής από τα διαθέσιμα κεφάλαια της εταιρίας ή από τη δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Ο τρόπος βαθμολογίας του κριτηρίου έχει ως εξής:

Ποσοστό κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής από ίδιους πόρους	Βαθμός
Από 80% ως 100%	3
Από 60% έως 80%	2
Από το ελάχιστο υποχρεωτικό (40% της συνολικής ίδιας συμμετοχής) έως 60%	1

Γ. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**Γ1. Σκοπιμότητα – Πιλοτικός χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου**

Εξετάζεται:

- ο βαθμός κάλυψης των αναγκών της περιοχής από το επενδυτικό σχέδιο,
- το νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται σε σχέση με επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου,
- ο πιλοτικός χαρακτήρας της επένδυσης (νέα προϊόντα - υπηρεσίες, δικτύωση με ομοειδείς ή συμπληρωματικές επιχειρήσεις, εφαρμογή νέων μεθόδων, συμβολή στη δημιουργία συλλογικών σχημάτων και δικτύων κλπ),
- η συμπληρωματικότητα της προτεινόμενης παρέμβασης με άλλες παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται στην περιοχή στα πλαίσια του ίδιου ή άλλου προγράμματος,
- καθώς και κάθε στοιχείο που τεκμηριώνει την αναγκαιότητα της επένδυσης σε σχέση με τις συνθήκες αγοράς στην περιοχή.

Επιπλέον:

- στην κατηγορία πράξης 1.4.1 και 1.4.2 θα εξεταστεί κατά πόσο απαιτούνται συμπληρωματικές ενέργειες ή παρεμβάσεις, ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης λειτουργία / λειτουργικότητα του έργου και
- στην κατηγορία πράξης 1.4.3 θα εξεταστεί κατά πόσο η τοπική εκδήλωση έχει λειτουργικό χαρακτήρα ή απαιτούνται και άλλες συμπληρωματικές ενέργειες, η σημαντικότητα της προτεινόμενης εκδήλωσης για την ευρύτερη περιοχή, η συμβολή στην προβολή της περιοχής και των προϊόντων της, ο πιλοτικός χαρακτήρας της εκδήλωσης κλπ.

Γ2. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας

Εξετάζεται ο βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία, η είσοδος νέας τεχνολογίας στην περιοχή, η αξιοποίηση ευρεσιτεχνιών, η εξοικονόμηση ενέργειας κ.λ.π

Γ3. Συμβατότητα του σχεδίου με την τοπική παράδοση και την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της περιοχής

Εξετάζεται η συμβατότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων με την τοπική αισθητική και αρχιτεκτονική της περιοχής, η ανάδειξη παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, αν ο οικισμός είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός ή διατηρητέος, η ανάδειξη των ιδιαίτερων πολιτισμικών στοιχείων της περιοχής, της παραδοσιακής κουζίνας κ.λ.π

Γ4. Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους του επενδυτικού σχεδίου

Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους της επένδυσης σε σχέση με τις τιμές και τις ποσότητες των επιμέρους στοιχείων του προϋπολογισμού. Επιπλέον θα εξεταστεί η αναγκαιότητα του συνόλου των προτεινόμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, η δυναμικότητα του μηχανολογικού εξοπλισμού σε σχέση με τις πραγματικές παραγωγικές δυνατότητες της επένδυσης, καθώς και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της κ.λ.π

Γ5. Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης

Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης σε σχέση με το κόστος, τους χρονικούς περιορισμούς που τίθενται από το πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της, καθώς και η ορθολογική αλληλουχία των διακριτών τμημάτων των επιμέρους εργασιών.

Γ6. Βιωσιμότητα – Κερδοφορία της επένδυσης

Εξετάζεται η βιωσιμότητα της επένδυσης την επόμενη πενταετία με βάση τα προσδοκώμενα οικονομικά αποτελέσματα και συνεκτιμώνται τα αποτελέσματα των τριών τελευταίων χρήσεων σε υφιστάμενες επιχειρήσεις.

Δ. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δ1. Συμβολή στην επίτευξη των στόχων / δεικτών του μέτρου και του τοπικού προγράμματος

Αξιολογείται ο βαθμός συμβολής της πρότασης στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των δράσεων του τοπικού προγράμματος, καθώς και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της επενδυτικής πρότασης σε σχέση με τους στόχους και τους δείκτες του σχετικού μέτρου και του τοπικού προγράμματος.

Δ2. Επιπτώσεις στην απασχόληση

Εξετάζεται η δημιουργία νέων ή η διατήρηση ετήσιων ισοδύναμων θέσεων απασχόλησης (μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων) που ο φορέας της επένδυσης δεσμεύεται να δημιουργήσει ή να διατηρήσει. Από τον αριθμό των νέων θέσεων απασχόλησης, αφαιρείται ο αριθμός των απολυθέντων από το μόνιμο προσωπικό κατά το τελευταίο τετράμηνο. Ως διατήρηση θέσεων απασχόλησης θεωρούνται οι θέσεις, οι οποίες διατηρούνται από την επιχείρηση και η διατήρησή τους οφείλεται στο επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει.

Η διάρκεια της δέσμευσης για την απασχόληση των νέων θέσεων είναι τρία έτη μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης (πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής).

Ο βαθμός υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο

$$1. \text{ Τελικός Βαθμός Κριτηρίου (TBK)} = [\text{Θέσεις Απασχόλησης} / \text{Αιτούμενο Ποσό Δημόσιας Επιχορήγησης (σε €)}] * 40.000 * \text{συντελεστή στάθμισης}$$

Ως θέσεις απασχόλησης θεωρούνται το άθροισμα των διατηρούμενων και των νέων θέσεων.

2. Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα του τύπου είναι μεγαλύτερο του 10 τίθεται ο βαθμός 10.

3. Ο βαθμός του κριτηρίου στρογγυλοποιείται στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο

Παράδειγμα: Έστω ότι η αιτούμενη Δημόσια Επιχορήγηση είναι 110.000 €, και η δέσμευση του επιχειρηματία είναι ότι θα δημιουργήσει 2 νέες θέσεις εργασίας. Τότε έχουμε $(2/110.000) * 40.000 * 10 = 7,27$

Στην περίπτωση των επενδυτικών προτάσεων για τις οποίες το ποσό της Δημόσιας Επιχορήγησης είναι μικρότερο των 40.000 € και δεν δημιουργείται καμία θέση εργασίας τίθεται ο βαθμός 2,5.

Δ3. Συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας

Εξετάζεται ο βαθμός συμβολής της επένδυσης στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας σε σχέση με την αξιοποίηση τοπικών πόρων, πρώτων υλών, προϊόντων και υπηρεσιών, τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, τη δυνατότητα μεταβιβασιμότητας των αποτελεσμάτων της επένδυσης, και την ενδυνάμωση και αναβίωση παραδοσιακών κλάδων της τοπικής οικονομίας. την αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή κλπ.

Δ4. Συμβολή στην προστασία - ανάδειξη του περιβάλλοντος και στη βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων

Εξετάζεται η συμβολή:

- στην προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος που προκύπτει τόσο από τα στοιχεία της επένδυσης (κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις, έργα προστασίας περιβάλλοντος), όσο και από τις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν μετά την ολοκλήρωσή της,
- στη βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Δ5. Συμβολή στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

Εξετάζεται η συμβολή στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Επίσης στην κατηγορία πράξης 1.4.3, εξετάζεται αν η εκδήλωση διοργανώνονταν κατά το παρελθόν στην περιοχή για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 15 ετών ή η εκδήλωση αποτελεί αναβίωση γιορτών ή δραστηριοτήτων που λάμβαναν χώρα κατά το παρελθόν και γίνονται προσπάθειες αναβίωσής τους σήμερα.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Θα δίνεται πρόσθετη πρωμοδότηση πέντε μονάδων για κάθε κατηγορία στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Ο φορέας της επένδυσης είναι γυναίκα. Η πρωμοδότηση χορηγείται στις περιπτώσεις που φορέας της επένδυσης είναι γυναίκα. Στις εταιρίες και τους συνεταιρισμούς η πρόσθετη βαθμολογία θα δίνεται όταν το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στο μετοχικό /εταιρικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 75% και η διοίκηση / διαχείριση ασκείται από γυναίκα. Στις περιπτώσεις των συλλογικών φορέων, η πρόσθετη πρωμοδότηση θα δίνεται στους γυναικείους συλλόγους ή όταν το αντικείμενο των φορέων αφορά γυναίκες και ο πρόεδρος / διαχειριστής του φορέα είναι γυναίκα.

2. Ο φορέας της επένδυσης είναι αγρότης. Η πρωμοδότηση χορηγείται στις περιπτώσεις που φορέας της επένδυσης είναι αποδεδειγμένα αγρότης ή νέος αγρότης, ή αγροτικός συνεταιρισμός ή ομάδες παραγωγών, σύμφωνα με την ΚΥΑ 451, όπως ισχύει κάθε φορά.

3. Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε επενδυτικό σχέδιο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων.

Η πρωμοδότηση χορηγείται στις περιπτώσεις που ο υποψήφιος επενδυτής χρηματοδοτείται για πρώτη φορά στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων. Στις περιπτώσεις εταιριών που κάποιος από τους εταίρους ασκεί παρεμφερή δραστηριότητα και έχει χρηματοδοτηθεί για την δραστηριότητα αυτή στο παρελθόν δεν δίνεται η πρωμοδότηση.

4. Η επενδυτική πρόταση αφορά σε μετατροπή σε κατάλυμα χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου κτιρίου (μόνο στις προτάσεις για καταλύματα). Η πρωμοδότηση χορηγείται στις περιπτώσεις που η πρόταση αφορά μετατροπή χαρακτηρισμένου (από το ΥΠΕΧΩΔΕ ή το ΥΠ.ΠΟ) παραδοσιακού ή διατηρητέου κτιρίου σε κατάλυμα.

2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ						
Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ				
		1.2.1	1.2.2	1.4.1	1.4.2	1.4.3
A.	ΑΡΤΙΟΤΗΤΑ ΦΑΚΕΛΟΥ - ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	20	20	20	20	20
1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας	5	5	5	5	5
2	Ετοιμότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15	15	15	15	15
B.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	30	30	15	25	20
1	Ηλικία επενδυτή	5	5	0	5	0
2	Επιχειρηματική ικανότητα ή επάρκεια του φορέα της επένδυσης (γνώση, εμπειρία κ.λ.π.)	10	10	10	10	10
3	Εντοπιότητα	5	5	5	5	5
4	Τρόπος κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής	10	10	0	5	5
Γ.	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	32	30	30	35	30
1	Σκοπιμότητα - Πιλοτικός χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου (δικτύώσεις κλπ)	14	12	20	15	20
2	Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας	0	5	0	0	0
3	Συμβατότητα του επενδυτικού σχεδίου με την τοπική παράδοση και την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της περιοχής	5	0	0	5	0
4	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους του επενδυτικού σχεδίου	5	5	5	5	5
5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	3	3	5	5	5
6	Βιωσιμότητα - Κερδοφορία της επένδυσης	5	5	0	5	0
Δ.	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	18	20	35	20	30
1	Συμβολή στην επίτευξη των στόχων / δεικτών του μέτρου και του τοπικού προγράμματος	5	5	10	5	5
2	Επιπτώσεις στην απασχόληση	5	5	0	5	0
3	Συμβολή και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας	5	5	5	5	5
4	Συμβολή στη προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων	3	5	15	0	5
5	Συμβολή στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής	0	0	5	5	15
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΙΜΟΛΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		ΒΑΘΜΟΙ				
1	Φορέας της επένδυσης να είναι γυναίκα	3	3	0	0	0
2	Φορέας της επένδυσης να είναι αγρότης	3	3	0	0	0
3	Ο υποψήφιος επενδυτής δεν έχει επιχορηγηθεί για άλλο επενδυτικό σχέδιο κατά τη τελευταία πενταετία στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	2	2	0	0	0
4	Η επενδυτική πρόταση αφορά σε μετατροπή σε κατάλυμα χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου κτιρίου (μόνο στις προτάσεις για καταλύματα)	2	0	0	0	0

3. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1. Βαθμολόγηση κριτηρίων

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο 6.1 (Ανάλυση Κριτηρίων) ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τα στοιχεία της επενδυτικής πρότασης.

2. Κλίμακα βαθμολογίας

Όλα τα κριτήρια βαθμολογούνται με την κλίμακα από 0-3 και ο βαθμός μπαίνει σε ακέραια μονάδα εκτός από το κριτήριο Δ2. «Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης» το οποίο υπολογίζεται με μαθηματικό τύπο

3. Υπολογισμός τελικού βαθμού κριτηρίου (TBK)

Ο τελικός βαθμός του κάθε κριτηρίου (TBK) προκύπτει από τον μαθηματικό τύπο $TBK = (\text{Βαθμός κριτηρίου} * \text{συντελεστή στάθμισης}) / 3$

Παράδειγμα: εάν στο κριτήριο Α2 ο βαθμός είναι δύο (2) με συντελεστή στάθμισης 15, ο $TBK = (2 * 15) / 3 = 10$.

4. Υπολογισμός Συνολικής βαθμολογίας Κριτηρίων (ΣBK)

Η συνολική βαθμολογία κριτηρίων (ΣBK) προκύπτει με το άθροισμα των τελικών βαθμών των κριτηρίων δηλαδή $\Sigma BK = TBK(A1 + A2 + \dots + \Delta 3 + \Delta 4)$.

5. Υπολογισμός Τελικής βαθμολογίας πρότασης (TBΠ)

Ο τελικός βαθμός του κάθε επενδυτικού σχεδίου (TBΠ) προκύπτει από το άθροισμα της Συνολικής Βαθμολογίας Κριτηρίων (ΣBK) και της πριμοδότησης.

Δηλαδή $TBΠ = \Sigma BK + \text{πριμοδότηση}$.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**

7.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΟΤΔ – ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

Μετά την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου, οι τελικοί αποδέκτες θα κληθούν από την ΟΤΔ να προσκομίσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά για την υπογραφή της σύμβασης (ανάλογα με τη φύση του επενδυτικού σχεδίου και τη μορφή του τελικού αποδέκτη):

1. Εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ίση με **το 5% της δημόσιας δαπάνης**.
2. Θεωρημένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
3. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης.
4. Θεωρημένο καταστατικό με τυχόν τροποποιήσεις του και τα σχετικά ΦΕΚ δημοσίευσης (σε περίπτωση εταιρειών – συλλογικών φορέων).
5. Στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης.
6. Έγγραφα ορισμού νόμιμου εκπροσώπου για τις Ανώνυμες Εταιρείες (ΦΕΚ δημοσίευσης και συγκρότησης του ΔΣ σε σώμα).
7. Απόφαση του αρμόδιου οργάνου (για εταιρείες – συλλογικούς φορείς) για την αποδοχή της χρηματοδότησης και των όρων της σύμβασης.
8. Πιστοποιητικό μη λύσης και μη πτώχευσης για τα νομικά πρόσωπα.
9. Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.
10. Άδεια λειτουργίας για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις.
11. Αποδεικτικά στοιχεία για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, καθώς και την κάλυψη της τυχόν διαφοράς μεταξύ συνολικού και επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
12. Στοιχεία ιδιοκτησίας ή μίσθωσης ακινήτου εγκατάστασης / λειτουργίας της επιχείρησης. Τα στοιχεία αυτά θα είναι σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο αντίστοιχο σημείο του φακέλου υποψηφιότητας.
13. Εγκεκριμένη από την ΟΤΔ μελέτη του επενδυτικού σχεδίου (περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα απαιτούμενα σχέδια: τοπογραφικό, διάγραμμα κάλυψης κατόψεις, όψεις τομές, αναλυτικό προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου: συνολικό και επιλέξιμο, εφόσον υπάρχει απόκλιση, τα χαρακτηριστικά και προδιαγραφές του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, τις δημιουργούμενες θέσεις εργασίας).
14. Βεβαίωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή ΥΠ. Πολιτισμού σε περίπτωση χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων.
15. Βεβαίωση της ΔΟΥ έναρξης εργασιών του τελικού αποδέκτη με τις τυχόν τροποποιήσεις, από την οποία προκύπτει το καθεστώς ΦΠΑ.
16. Έγγραφα, βεβαιώσεις κ.λπ που απαιτούνται για την επαλήθευση στοιχείων που αναφέρονται στην υπεύθυνη δήλωση του φακέλου υποψηφιότητας (π.χ. βεβαίωση στρατολογίας κλπ)
17. Απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες (αρχιτεκτονική μελέτη, ειδικές δασοτεχνικές μελέτες εγκεκριμένες από την αρμόδια δασική υπηρεσία, εγκεκριμένες ειδικές τεχνικές μελέτες, εγκεκριμένες ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες ή διαχειριστικά σχέδια περιβάλλοντος, εγκεκριμένες οικονομοτεχνικές μελέτες κ.λπ).
18. Απαιτούμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις και βεβαιώσεις (έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου και έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης από ΕΟΤ, έγκριση της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας για τις παρεμβάσεις σε δάση / δασικές εκτάσεις ή για παρεμβάσεις που χρησιμοποιούν φυσικούς πόρους, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, προέγκριση της άδειας διάθεσης αποβλήτων, προέγκριση χωροθέτησης, πολεοδομική άδεια, άδεια ίδρυσης, άδεια εγκατάστασης βιοτεχνίας κ.λπ).
19. Για ιδιόκτητη έκταση χαρακτηρισμένη μερικώς ή ολικώς από την αρμόδια δασική υπηρεσία ως δάσος /δασική έκταση ή για ιδιόκτητη έκταση που είναι δάσος/δασική μη χαρακτηρισμένη, ο τελικός αποδέκτης υποβάλλει την προβλεπόμενη πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης από την αρμόδια δασική υπηρεσία, πρόσφατης επικύρωσης από αυτή, από την οποία, μεταξύ των άλλων, προκύπτει ότι μέρος ή όλη η έκταση δεν διεκδικείται από το Δημόσιο.
20. Τα δικαιολογητικά της διαδικασίας δημοπράτησης και σύναψης της σχετικής σύμβασης εκτέλεσης του επενδυτικού σχεδίου, όπου απαιτείται.

7.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

α. Δήλωση έναρξης υλοποίησης εργασιών.

Ο τελικός αποδέκτης, 10 ημέρες πριν την έναρξη των εργασιών, είναι υποχρεωμένος να κοινοποιήσει στην ΟΤΔ, την ημερομηνία που θα αρχίσει τις εργασίες, ώστε να υπάρχει το χρονικό περιθώριο ελέγχου της υφιστάμενης κατάστασης.

β. Τήρηση νομοθεσίας κατά την εκτέλεση των έργων

Τα έργα που εντάσσονται στα Τοπικά Προγράμματα LEADER+ υλοποιούνται από τους επενδυτές, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη, τους όρους της σύμβασης με την Ο.Τ.Δ., τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και εγκρίσεις που χορηγούν οι αρμόδιες υπηρεσίες, και γενικότερα τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

γ. Διαδικασία παρακολούθησης, ελέγχου και πιστοποίησης εργασιών

Η ΟΤΔ θα ορίσει Επιτροπή Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Ε.Δ.Π. Leader+ της ΟΤΔ. Η Επιτροπή θα αποτελείται από στελέχη της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης και τουλάχιστον από Γεωπόνο, Οικονομολόγο και Μηχανικό. Προκειμένου για έργα, ο έλεγχος και η παραλαβή των οποίων απαιτεί και γνώσεις άλλων ειδικοτήτων, η σύνθεση της Επιτροπής μπορεί να διευρύνεται με τη συμμετοχή στελεχών με τις αντίστοιχες ειδικότητες ή εμπειρία (π.χ. μηχανολόγο κλπ)

Ο μέγιστος αριθμός των πιστοποιήσεων των εργασιών κάθε έργου θα είναι **τρεις** και θα πραγματοποιούνται σταδιακά και σύμφωνα με τα ποσοστά υλοποίησης που αναφέρονται παρακάτω.

Ο τελικός αποδέκτης με την πρόοδο των εργασιών θα καταθέτει αίτημα για πιστοποίηση των εργασιών (βάσει υποδείγματος της ΟΤΔ) στις εξής φάσεις:

- Με την ολοκλήρωση του 25% του έργου
- Με την ολοκλήρωση του 60% του έργου
- Με την ολοκλήρωση του 100% του έργου

Η ΟΤΔ μετά από αίτημα του τελικού αποδέκτη, μπορεί να προχωρήσει σε παραπάνω αριθμό πιστοποιήσεων, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Ειδικά για τυχόν δαπάνες που έγιναν πριν την υποβολή της αίτησης για χρηματοδότηση και με βάση τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 5.4, μπορεί να γίνει πιστοποίηση δαπανών μετά την υπογραφή της σύμβασης και μετά από αίτημα του τελικού αποδέκτη.

Επίσης μπορεί να γίνει πιστοποίηση δαπανών μετά από αίτημα του τελικού αποδέκτη και για τις δαπάνες που έγιναν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και μέχρι την υπογραφή της σύμβασης για τις περιπτώσεις που εντάσσονται στον ΚΑΝ 70/2001 (όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 5.4).

Για την καταβολή των δόσεων της αναλογούσας ενίσχυσης, ο τελικός αποδέκτης υποβάλλει στην Ο.Τ.Δ. αίτηση (βάσει υποδείγματος), προκειμένου να επιβεβαιωθούν οι σχετικές δαπάνες και να ελεγχθεί το επενδυτικό σχέδιο στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής Έργων LEADER+ της Ο.Τ.Δ.

Η αίτηση του τελικού αποδέκτη συνοδεύεται από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών,
- επιμετρήσεις εργασιών υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών.
- εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο.

Για τη χορήγηση της πρώτης δόσης, εκτός των ανωτέρω, υποβάλλονται:

- τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
- οι απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

Κατά την τελευταία αίτηση του τελικού αποδέκτη για τη χορήγηση της αποπληρωμής του επενδυτικού σχεδίου υποβάλλονται, εκτός των άλλων, οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, άδειες λειτουργίας κ.λπ.

Μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών και εφ' όσον αυτά είναι πλήρη, η Επιτροπή γνωστοποιεί στον τελικό αποδέκτη την ημερομηνία και ώρα που θα προβεί στον έλεγχο και πιστοποίηση της προόδου των εργασιών.

Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται πριν από την πρώτη πιστοποίηση εργασιών και πριν την πρώτη πληρωμή, να έχει αναρτήσει σε εμφανές σημείο του εργοταξίου την πινακίδα δημοσιοποίησης του έργου. Στην πινακίδα αυτή θα αναφέρονται η φύση του έργου, χρηματοοικονομικά στοιχεία, η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λ.π. και θα έχει ενιαία μορφή για όλα τα έργα. (βάσει υποδείγματος που θα δοθεί από την ΟΤΔ)

δ. Διαδικασία πληρωμής

Μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών και του έργου, από την Επιτροπή και την υπογραφή των σχετικών εντύπων απ' αυτή, η ΟΤΔ καταβάλλει στον τελικό αποδέκτη χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση, την αναλογούσα, στο υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, ενίσχυση, εφόσον υπάρχουν οι διαθέσιμες πιστώσεις και εφόσον έχουν προσκομιστεί τα απαραίτητα για την πληρωμή δικαιολογητικά.

Η τελευταία δόση της ενίσχυσης στον τελικό αποδέκτη (αποπληρωμή), η οποία σε κάθε περίπτωση είναι τουλάχιστον ίση με το **20%** της συνολικής αναλογούσας ενίσχυσης, καταβάλλεται **μετά την παραλαβή** του επενδυτικού σχεδίου από την Ο.Τ.Δ. (σύμφωνα με το σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής των Έργων της Ο.Τ.Δ.), με την επιφύλαξη των σημείων 2 και 5 του άρθρου 8 της αριθ. 518/350/12.2.03 ΚΥΑ.

Τονίζεται ότι καμία πληρωμή δεν θα πραγματοποιηθεί, αν κατά τον πρώτο έλεγχο διαπιστωθεί η έλλειψη της πινακίδας δημοσιοποίησης του έργου, ή υπάρχει και δεν έχει αναρτηθεί σε εμφανές σημείο.

ε. Διαδικασία οριστικής παραλαβής έργου

Μετά την ολοκλήρωση του έργου και μετά από αίτημα του τελικού αποδέκτη, η Επιτροπή Παραλαβής προχωρεί στην οριστική παραλαβή του έργου. Κατά τη φάση αυτή κατ' ελάχιστον ελέγχονται:

- Η άδεια λειτουργίας (από τον ΕΟΤ για καταλύματα, από Δ/ση Βιομηχανίας για σχετικές με την αρμοδιότητά της επιχειρήσεις κλπ).
- Η καταχώρηση της επιδότησης και των παραστατικών στοιχείων των δαπανών στα βιβλία της επιχείρησης

➤ Η ολοκληρωμένη μορφή και η λειτουργία της επιχείρησης.

Εφόσον διαπιστωθεί ότι ο τελικός αποδέκτης δεν έχει καμία εκκρεμότητα, ούτε στο φυσικό αντικείμενο, ούτε στα δικαιολογητικά που απαιτούνται, η ΟΤΔ εκδίδει τη σχετική απόφαση οριστικής παραλαβής του έργου.

7.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

1. Τα έργα που εντάσσονται στα Τοπικά Προγράμματα LEADER+ υλοποιούνται από τους επενδυτές, σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη, τους όρους της σύμβασης με την Ο.Τ.Δ., τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και εγκρίσεις που χορηγούν οι αρμόδιες υπηρεσίες, και γενικότερα τις σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Στην περίπτωση, που κατά την υλοποίηση, υπάρξει η αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης θα πρέπει, προκειμένου να συνεχίσει η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την Ο.Τ.Δ. η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, την αποτελεσματικότητα του επενδυτικού σχεδίου, τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής, καθώς και ότι αυτή θα είναι σύμφωνη με τις σχετικές ρυθμίσεις που θα καθορισθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.Κ.Π. LEADER+.

Τροποποιήσεις που οδηγούν σε αύξηση του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού δεν γίνονται αποδεκτές.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αναλογική μείωση των ποσών ενίσχυσης, ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.

2. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ Ο.Τ.Δ. και τελικού αποδέκτη και με την επιφύλαξη του σημείου 1 ανωτέρω, δεν είναι δυνατή η τροποποίηση της χρήσης, του σκοπού, του τόπου εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου. Σε διαφορετική περίπτωση, η Ο.Τ.Δ. απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη την επιστροφή του συνολικού ποσού της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί ως αχρεωστήτως καταβληθείσας, προκειμένου να αποδοθεί στις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές.
3. Η εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου από τον τελικό αποδέκτη πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του επενδυτικού σχεδίου και τη φύση του τελικού αποδέκτη νομοθεσία.

Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Συνεταιριστικές Εταιρείες ισχύουν οι διαδικασίες προμηθειών και εκτέλεσης των έργων που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 283/89. Για τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ είναι υποχρεωτική η τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας που διέπει την ανάθεση έργου.

4. Η μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που έχουν επιχορηγηθεί δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μέχρι τη **συμπλήρωση πενταετίας** από την ολοκλήρωση και παραλαβή του, εκτός εάν αυτά έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου.
5. Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον **3 ετών** από την ημερομηνία του πρωτοκόλλου παραλαβής του επενδυτικού σχεδίου **να διατηρήσει τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης**, όπως αυτές προβλέπονται στο σχετικό εγκεκριμένο σχέδιο. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης.

6. Η επιχορήγηση που καταβάλλεται στον τελικό αποδέκτη δεν επιτρέπεται να εκχωρείται σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση σε πιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση της επένδυσης.
7. Ο τελικός αποδέκτης, κατά την έναρξη υλοποίησης των εργασιών και οπωσδήποτε πριν την επιβεβαίωση από την Ομάδα της α' φάσης υλοποίησης, μεριμνά για την **ανάρτηση πινακίδας** σε εμφανές σημείο του επενδυτικού σχεδίου. Το κόστος της πινακίδας θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη, ενώ η μορφή της (διαστάσεις, αναφερόμενα στοιχεία κ.λπ) θα είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις και οδηγίες της Ομάδας.
8. Ο τελικός αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να δέχεται και να διευκολύνει τους ελέγχους από την Ομάδα και τα εντεταλμένα εθνικά και κοινοτικά όργανα και να παρέχει σε αυτούς ακριβή φωτοαντίγραφα εγγράφων, δικαιολογητικών, λογιστικών καταχωρήσεων και λοιπά έγγραφα, εφόσον αυτά ζητηθούν.
9. Η παράβαση των υποχρεώσεων που ο τελικός αποδέκτης αναλαμβάνει με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, κάθε παράβαση κοινοτικής ή εθνικής διάταξης σε βάρος του εθνικού και του κοινοτικού προϋπολογισμού, κάθε απόκλιση που επηρεάζει τη φύση, τα χαρακτηριστικά, το σκοπό, τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η ύπαρξη κεκρυμμένων ή μη ελαττωμάτων συνεπάγεται την καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους της Ομάδας, τη διακοπή των επόμενων πληρωμών, εφόσον υπάρχουν και την έντοκη επιστροφή των καταβληθέντων ποσών επιχορήγησης. Έλεγχος σε σχέση με τα παραπάνω μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις υπεύθυνες αρχές και τα εντεταλμένα όργανα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.
10. Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης δεν περατώσει από υπαιτιότητά του το επενδυτικό σχέδιο στον συμφωνημένο χρόνο, η Ομάδα, κατά την κρίση της, μπορεί να δώσει παράταση χρόνου περάτωσης του επενδυτικού σχεδίου μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του τελικού αποδέκτη, η οποία οπωσδήποτε είναι μέσα στα χρονικά περιθώρια υλοποίησης του τοπικού προγράμματος. Εάν το επενδυτικό σχέδιο δεν περατωθεί στην ταχθείσα τελική προθεσμία, η Ομάδα απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη την επιστροφή της τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθείσας και ακυρώνει την παρούσα σύμβαση.

Σημείωση:

Αναλυτικότερα οι υποχρεώσεις του τελικού αποδέκτη αναφέρονται στο υπόδειγμα σύμβασης του παραρτήματος του ενημερωτικού οδηγού.

ΙΙΙ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. **ΚΥΑ 471/10-07-2002** *«Προσδιορισμός λειτουργικών μορφών και τάξεων των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων».*
2. **ΚΥΑ 450/29-08-2001** *«Καθορισμός διαδικασίας υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων σε προγράμματα ενίσχυσης για την περίοδο 2000-2006, καθώς και της διαδικασίας καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους»*
3. **Υπόδειγμα Σύμβασης ΟΤΔ – Τελικού Αποδέκτη**

1. ΚΥΑ 471/2002

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΓΓ. ΕΡΓΩΝ & Γ.Δ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & Γ.Δ.
ΤΜΗΜΑ Δ'
ΠΛΗΡ.: ΤΑΤΣΗ Ε.
ΤΗΛ.: 010 2124135

Αθήνα, 10/07/02
Αριθ. Πρωτ: 272331/4816

Αριθ. Απόφασης: 471

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ Α' ΕΡΕΥΝΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και τάξεων των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που είναι δυνατό να εντάσσονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) κατά την Γ' Προγραμματική Περίοδο, ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης Αγροτικού Τουρισμού».

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. τις διατάξεις:

α) του ν.δ. 131/74 «περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή» (Α' 320), όπως τροποποιήθηκε με τους ν. 1409/83 (Α' 199), 2538/97 (Α' 242) και 2512/97 (Α' 138).

β) του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α' 137), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α' 154) και τροποποιήθηκε με την παρ. 2α του άρθρου 1 του ν. 2469/1997 «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

γ) του άρθρου 39 παρ. 10 του ν. 2065/92 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (Α' 113).

δ) του ν. 2601/1998 «Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις» (Α' 81).

ε) του άρθρου 21 παρ. 8 του ν. 2741/99 «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων και άλλες ρυθμίσεις του ΥΠ. Ανάπτυξης» (Α' 199).

στ) του Π.Δ/τος με αριθ. 43/02 «για την κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε κατηγορίες με σύστημα αστέρων και τεχνικές προδιαγραφές αυτών» (Α' 43).

ζ) του Π.Δ/τος με αριθ. 337/00 «για την κατάταξη ενοικιαζομένων δωματίων και ενοικιαζομένων διαμερισμάτων σε κατηγορίες με το σύστημα των κλειδιών» (Α' 281).

η) του Π.Δ/τος με αριθ. 33/79 «περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων» (Α' 10)

2. τους κανονισμούς:

α) καν. (ΕΚ) 1260/99 του Συμβουλίου «περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία».

β) καν. (ΕΚ) 1257/99 του Συμβουλίου «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών».

γ) καν. 69/01 και 70/01 της Επιτροπής της Ε.Κ για την εφαρμογή των άρθρων 87, 88 της συνθήκης της ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

3. την οδηγία με αριθ. 75/268

4. την αριθ. 56616/2000 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων και Ανάπτυξης «Καθορισμός τμημάτων της Επικράτειας στα οποία δεν έχουν εφαρμογή τα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης τόκων καθώς και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 2601/98, για τις επενδύσεις ίδρυσης και επέκτασης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων»

5. την αριθ. 451/2001 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας για τα καθεστώτα ενισχύσεων του κοινοτικού πλαισίου στήριξης 2000-2006 για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
6. την αριθ. Ε(2001)845/06.04.01 απόφαση της Ε.Ε. για την έγκριση του Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου.
7. την αριθ. Ε(2001)3562/19-11-2001 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε το Ε.Π. Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.
8. τα εγκεκριμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.).
9. την αριθ. 2647/ΥΠΕΘΟ/538866/ΕΙΔ135/ΕΟΤ19.11.86 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας. Καθορισμός περιοχών ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε και σήμερα ισχύει.
10. την αριθ. 485/2001 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης, Αλέξανδρο Καλαφάτη, Χρήστο Θεοδώρου και Δημήτριο Γεωργακόπουλο».
11. το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού .

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Παρεμβάσεις Αγροτικού Τουρισμού μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο των ακόλουθων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων:

- Α. Ε.Π. « Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» και ειδικότερα στα μέτρα 7.6 «Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη γεωργία, για να παρασχεθεί η δυνατότητα δημιουργίας πολλαπλών δραστηριοτήτων και η απόκτηση εναλλακτικών εισοδημάτων» και 7.9 «Ενθάρρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων».
- Β. Ε.Π. Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ και ειδικότερα στο πλαίσιο του μέτρου 1.2 «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα».
- Γ. Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και ειδικότερα στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου» και στο Πρόγραμμα «Πολυαπασχόλησης στη γεωργική εκμετάλλευση» σε εφαρμογή του κεφ. ΣΤ' της αριθ. 451/01 ΚΥΑ, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 2

Ίδρυση νέων κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Οι λειτουργικές μορφές και τάξεις νέων τουριστικών καταλυμάτων, που ενισχύονται στα πλαίσια των μέτρων και δράσεων ανάπτυξης Αγροτικού Τουρισμού των προγραμμάτων του Κεφαλαίου Α είναι δυνατόν να είναι οι ακόλουθες:

Α. Παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια

Πρόκειται για επισκευή, αποκατάσταση παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων και μετατροπή τους σε τουριστικά καταλύματα, σε εφαρμογή αρχιτεκτονικής μελέτης, που συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 33/79 (ΦΕΚ 10/Α/24.01.79) και την αρ. 532249/27.07.94 (ΦΕΚ 616Β/09.08.94) απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ..

Τα ανωτέρω κτίσματα πρέπει να είναι χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακά ή διατηρητέα, από τις αρμόδιες κατά τόπους Υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ή του ΥΠ.ΠΟ.

Β. Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, 5, 4 και 3 αστέρων

Πρόκειται για μορφή ξενοδοχείου που περιλαμβάνει κοινόχρηστους χώρους υποδοχής, παραμονής, εστίασης και αναψυχής πελατών, υπνοδωμάτια, λουτρά και βοηθητικούς χώρους.

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές που προβλέπονται στο Π.Δ. 43/02 (ΦΕΚ 43/Α/02).

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δωματίων είναι 10.

Γ. Ξενοδοχεία τύπου MOTEL 4 και 3 αστέρων

Πρόκειται για ξενοδοχεία που περιλαμβάνουν κοινόχρηστους χώρους υποδοχής, παραμονής, εστίασης και αναψυχής πελατών, υπνοδωμάτια με ιδιαίτερα λουτρά και βοηθητικούς χώρους. Τα ξενοδοχεία τύπου MOTEL ιδρύονται, εφόσον η σχετική χρήση επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις, είτε εκτός σχεδίου αλλά εντός ΖΟΕ είτε εκτός σχεδίου, εκτός οικισμών και γενικά εκτός κατοικημένων περιοχών ή στις παρυφές τέτοιων περιοχών, αλλά απαραίτητως επί οδικών αρτηριών μεγάλης κυκλοφορίας που ενώνουν μεγάλα αστικά ή τουριστικά κέντρα και εμφανίζουν σημαντική κίνηση αυτοκινήτων (εθνικό και επαρχιακό δίκτυο). Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στο Π.Δ. 43/02 (ΦΕΚ 43/Α/02).

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δωματίων είναι 10.

Δ. Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 5, 4 και 3 αστέρων

Πρόκειται για ξενοδοχεία, που διαθέτουν κοινόχρηστους χώρους υποδοχής και παραμονής πελατών, βοηθητικούς χώρους και περιλαμβάνουν διαμερίσματα ενός, δύο ή περισσότερων κύριων χώρων με πλήρες λουτρό και μικρό μαγειρείο. Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες, που προβλέπονται στο Π.Δ. 43/02 (ΦΕΚ 43/Α/02).

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δωματίων ανέρχεται σε 10.

Ε. Τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις και τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες

Οι Τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις είναι μονόροφες ή δύοροφες μονοκατοικίες ενδιαφέρουσας αρχιτεκτονικής μορφής που έχουν ανεξάρτητη και άμεση εξωτερική προσπέλαση, ιδιωτικότητα και παρουσιάζουν αυτοτέλεια οικοπέδου και κτίσματος, όπου ανήκει αποκλειστικά και ο διαμορφωμένος κήπος. Οι Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες είναι μεμονωμένες ή σε σειρά ή σε συγκρότημα μονόροφες ή δύοροφες κατοικίες, που έχουν αυτοτέλεια λειτουργίας, ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση και ιδιωτικότητα.

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην αριθ. 530992/87 (ΦΕΚ 557/Β/87) απόφαση του ΕΟΤ.

Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός κλινών ανέρχεται σε 10.

ΣΤ. Ενοικιαζόμενα δωμάτια 4 «κλειδιών»

Πρόκειται για ενοικιαζόμενα δωμάτια σε συγκρότημα μέχρι 10 δωματίων που ιδρύονται με βάση τις προδιαγραφές που ορίζονται στο Π.Δ. 337 (ΦΕΚ 281/Α/28.12.2000).

Ο μέγιστος δυνατός αριθμός δωματίων είναι 10, ενώ ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δωματίων είναι 6 με αντίστοιχο αριθμό κλινών 12.

Ζ. Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα 4 «κλειδιών»

Πρόκειται για ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα σε συγκρότημα μέχρι 20 δωματίων που ιδρύονται με βάση τις προδιαγραφές που ορίζονται στο Π.Δ. 337 (ΦΕΚ 281/Α/28.12.2000).

Ο μέγιστος δυνατός αριθμός δωματίων είναι 20, ενώ ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δωματίων είναι 6 με αντίστοιχο αριθμό κλινών 12.

Άρθρο 3**Περιορισμοί στη χωροθέτηση και τις τάξεις τουριστικών καταλυμάτων**

Η ίδρυση τουριστικών καταλυμάτων του προηγούμενου άρθρου υπόκειται στους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

- α. Η μετατροπή χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα ενισχύεται κατά προτεραιότητα στις περιοχές εφαρμογής των προγραμμάτων χωρίς κανένα επιπλέον περιορισμό.
- β. Για όλες τις λοιπές λειτουργικές μορφές καταλυμάτων του άρθρ. 2 ισχύουν οι περιορισμοί που προβλέπονται στην με αριθ. 2647/ΥΠΕΘΟ /538866/ ΕΙΔ135/ ΕΟΤ/19.11.86 (ΦΕΚ 797/86/Β) απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας. Καθορισμός περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης», όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
- γ. Σε οικόπεδα ή γήπεδα ευρισκόμενα σε απόσταση μικρότερη των 3 χλμ. από τις ακτές είναι δυνατή η ίδρυση μόνο κυρίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων (ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, ξενοδοχεία τύπου Motel, ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων), τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων,

τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών, καθώς και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε καταλύματα.

- δ. Σε παραδοσιακούς οικισμούς, εκτός από τη μετατροπή σε κατάλυμα παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, είναι δυνατή η ίδρυση μόνο ξενοδοχείων κλασσικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων, τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών του εδαφίου β.
- ε. Η κατασκευή ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων είναι δυνατή, τηρουμένων σωρευτικά και των περιορισμών των εδαφίων β, γ και δ του παρόντος άρθρου, μόνο σε οικόπεδα που βρίσκονται εντός σχεδίου, εντός οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή εντός οριοθετημένων οικισμών με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων. Τα οικόπεδα αυτά θα πρέπει επί πλέον να βρίσκονται εκτός των περιοχών, που ορίζονται στην ΚΥΑ των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ 56616/2000 (ΦΕΚ 803/Β/00).

Άρθρο 4

Επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Ενισχύεται η επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων που ήδη λειτουργούν νόμιμα με ειδικό σήμα λειτουργίας, εφόσον ανήκουν στις λειτουργικές μορφές και τάξεις του άρθρου 2 της παρούσας και μόνον υπό τους όρους και περιορισμούς του άρθρου 3.

Άρθρο 5

Ποιοτικός Εκσυγχρονισμός κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

1. Ενισχύεται ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, που ήδη λειτουργούν νόμιμα με ειδικό σήμα λειτουργίας, ανεξαρτήτως λειτουργικής μορφής και τάξης.
2. Η χορήγηση της ενίσχυσης είναι δυνατή, εφόσον, με την ολοκλήρωση των σχετικών έργων, εργασιών και προμηθειών, που συνιστούν τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό τα καταλύματα κατατάσσονται σε λειτουργικές μορφές και τάξεις του άρθρου 2 της παρούσας και μόνο. Η δυνατότητα μετατροπής της λειτουργικής μορφής και η δυνατότητα κατά τάξη προαγωγής των καταλυμάτων, που δεν συγκαταλέγονται στο άρθρο 2, βεβαιώνεται από την αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΤ ή της οικείας Περιφέρειας, η οποία και εγκρίνει την τροποποιητική αρχιτεκτονική μελέτη για τη μετατροπή της λειτουργικής μορφής ή και την προαγωγή κατά τάξη. Η βεβαίωση της εν λόγω δυνατότητας μετατροπής λειτουργικής μορφής ή και προαγωγής κατά τάξη και η έγκριση της τροποποιητικής αρχιτεκτονικής μελέτης, όπου απαιτείται, αποτελούν προϋπόθεση για την χορήγηση ενίσχυσης των επενδύσεων ποιοτικού εκσυγχρονισμού στα οικεία προγράμματα, εφόσον πρόκειται για καταλύματα, που δεν συγκαταλέγονται στην απαρίθμηση του άρθρ.2 του παρόντος Κεφαλαίου.

Κεφάλαιο Γ΄

Άρθρο 6

Λοιπά καταλύματα και άλλες Τουριστικές Εγκαταστάσεις

1. Ενισχύεται η ίδρυση και επέκταση οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων Β΄ τάξης και άνω, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην αριθ. 530992/87 (ΦΕΚ 557β/87) απόφαση του ΕΟΤ. Επίσης ενισχύεται ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός τέτοιων κατασκηνώσεων, που λειτουργούν νόμιμα με ειδικό σήμα λειτουργίας, ανεξάρτητα από τάξη.
Επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων Β΄ τάξης μπορούν να υλοποιηθούν σε οικόπεδα - γήπεδα, τα οποία βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 3 χιλ. από ακτές. Τουριστικές κατασκηνώσεις Α΄ τάξης μπορούν να υλοποιηθούν οπουδήποτε μπορούν να χωροθετηθούν.
2. Λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις που περιγράφονται στην αριθ. 530992/87 (ΦΕΚ 557/Β/87) απόφαση του ΕΟΤ υλοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις λοιπές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

Κεφάλαιο Δ΄

Άρθρο 7

Νόμιμες εγκρίσεις και άδειες

Όλες οι ενισχύσεις των προηγούμενων άρθρων του Κεφαλαίου αυτού χορηγούνται υπό τον όρο, ότι έχει προηγηθεί η τήρηση των νόμιμων διαδικασιών και η λήψη των νομίμων αδειών για την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των αντίστοιχων καταλυμάτων και λοιπών εγκαταστάσεων από τους αρμόδιους φορείς.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

2. ΚΥΑ 450/ 2001

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Αθήνα, 29/08/2001
Αριθ. Πρωτ. 393393/5188
Αριθ. Απόφασης 450

ΘΕΜΑ: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006 ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. Του άρθρου 1 παρ. 1, 2 και 3 του Ν.1338/1983 Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου (ΦΕΚ 34 τεύχος Α), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του Ν.14440/1984 Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και του εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ (ΦΕΚ 70/84 τεύχος Α) και στο άρθρο 65 του Ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α).
2. Του άρθρου 22 παρ. 3 του Ν.992/1979 «περί οργανώσεων των διοικητικών υπηρεσιών για την εφαρμογή της Συνθήκης προσχώρησης της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές κοινότητες και ρύθμισης συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμάτων» (ΦΕΚ 280/79 τεύχος Α).
3. Του άρθρου 1 παρ. 4 του Ν.Δ.131/1974 «περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων εις την γεωργικήν, κτηνοτροφικήν, δασικήν και αλιευτικήν παραγωγήν» (ΦΕΚ 220/74 τεύχος Α), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.1409/1983 «τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.Δ.131/1974» (ΦΕΚ 199/83 τεύχος Α), το άρθρο 39 παράγραφος 10 του Ν.2065/92 (ΦΕΚ 113/92 τεύχος Α) και το Ν.2512/97 άρθρο 11 (ΦΕΚ 138/97 τεύχος Α).
4. Του άρθρου 29Α του Ν.1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/85 τεύχος Α), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν.2081/92 (ΦΕΚ 154/92 τεύχος Α) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν.2469/97 (ΦΕΚ 38/97 τεύχος Α).
5. Του άρθρου 8 παρ.19 και 20 του Ν.2601/1998 (ΦΕΚ 81/98 τεύχος Α) «περί ενίσχυσης ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις».
6. Του Ν.2860/2000 (ΦΕΚ 251/2000 τεύχος Α) «περί διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου στήριξης και άλλες διατάξεις».
7. Του Καν.(Ε.Κ.) 1257/1999 του Συμβουλίου της 27^{ης} Μαΐου 1999 για την στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών.
8. Του Καν.(Ε.Κ.) 1260/1999 του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουνίου 1999 «περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία», όπως ισχύει κάθε φορά.
9. Του Καν.(Ε.Κ.) 1750/1999 της Επιτροπής της 23^{ης} Ιουλίου 1999 «για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν.(Ε.Κ.) 1257/1999 του Συμβουλίου για την στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)» όπως τροποποιήθηκε με τον Καν.(Ε.Κ.) 2075/2000 της Επιτροπής.
10. Του Καν.(Ε.Κ.) 1159/2000 της Επιτροπής της 30^{ης} Μαΐου 2000 για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα Κράτη μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων.
11. Του Καν.(Ε.Κ.) 1685/2000 της Επιτροπής της 28^{ης} Ιουλίου 2000 για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων του Καν.(Ε.Κ.) 1260/99 του Συμβουλίου όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.
12. Τον Καν.(Ε.Κ.) 438/2001 της Επιτροπής της 2^{ης} Μαρτίου 2001 για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων του Καν.(Ε.Κ.) 1260/99 του Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων.
13. Του Καν.(Ε.ΟΚ) 2019/1993 του Συμβουλίου όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.
14. Των Κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στο τομέα της Γεωργίας (2000/С 28/02 της 1^{ης} Απριλίου 2000).
15. Το Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006» – Μέτρο 2.1.

16. Το Π.Δ. 344/29-12-2000 για άσκηση του επαγγέλματος του γεωτεχνικού.
17. Το Π.Δ. 402/88 Οργανισμός Υπουργείου Γεωργίας όπως ισχύει σήμερα.
18. Το άρθρο 17 του Ν.1647/86 όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 52 του Ν.1832/89 «Δαπάνες & εκτός έδρας κινήσεις & οδοιπορικά έξοδα και αμοιβές για ειδικές εργασίες πέραν από τα συνήθη καθήκοντα μονίμου και με σύμβαση αορίστου χρόνου προσωπικού κλπ.».
19. Την αριθ. ΔΙΟΚ/9.1/2/11187/12-05-2000 ΦΕΚ 630/Β/12-05-2000 Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού ΕΣΔΔΑ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων της Υπουργού ΕΣΔΔΑ στους Υφυπουργούς ΕΣΔΔΑ κ.κ. Λεωνίδα Τζανή και Κων/νο Καϊσερλή»

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στην παρούσα Απόφαση υπάγονται όλες οι επενδύσεις που αφορούν μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων του παραρτήματος 1 της Συνθήκης, εκτός αυτών της αλιείας. Οι επενδύσεις αυτές πρέπει να συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης του συγκεκριμένου βασικού κλάδου γεωργικής παραγωγής να παρέχουν δε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για τη δυνατότητα εξεύρεσης κανονικών διεξόδων στην αγορά για τα σχετικά προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς στην παραγωγή ή τα ανώτερα όρια της κοινοτικής στήριξης στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγοράς. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ικανοποιητική συμμετοχή των παραγωγών των βασικών προϊόντων στα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την επένδυση.

Στις διατάξεις της παρούσας απόφασης περιλαμβάνονται και τα τμήματα των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν καθετοποίηση γεωργικής εκμετάλλευσης και συμπεριλαμβάνουν εγκαταστάσεις μεταποίησης ή και εμπορίας των προϊόντων παραγωγής τους.

Άρθρο 2

Ενισχύονται οι επενδύσεις:

- α) που διευκολύνουν τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων και που με τον τρόπο αυτό συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αυτών,
- β) που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους στόχους: τον προσανατολισμό της παραγωγής σε συνάρτηση με τις προβλεπόμενες τάσεις των αγορών ή την ενθάρρυνση της ανάπτυξης νέων διεξόδων για τα γεωργικά προϊόντα, τη βελτίωση ή τον εξορθολογισμό των διαύλων εμπορίας ή των διαδικασιών μεταποίησης, τη βελτίωση της παρουσίας ή της προετοιμασίας των προϊόντων, των παραπροϊόντων ή των υπολειμμάτων, την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, την προώθηση καινοτόμων επενδύσεων, τη βελτίωση και την παρακολούθηση της ποιότητας, τη βελτίωση και την παρακολούθηση των υγειονομικών συνθηκών, την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α) Επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από Χώρες εκτός Ε.Ε.
- β) Επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.
- γ) Επενδύσεων στο επίπεδο λιανικού εμπορίου
- δ) Επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα

Ανά τομέα ενισχύονται οι επενδύσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' της παρούσας.

Άρθρο 3**ΕΙΔΟΣ & ΥΨΟΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

1. Η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή επιχορήγησης κεφαλαίου. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης (Δημόσιας Δαπάνης) εκπεφρασμένο ως ποσοστό του όγκου επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει, εκτός των περιπτώσεων της παραγράφου 2, το 50%.
2. Ειδικά για τις Νησιωτικές περιοχές του Αιγαίου το συνολικό ύψος της ενίσχυσης εκπεφρασμένο ως ποσοστό του όγκου επιλέξιμων δαπανών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 65%, όπως αυτό προσδιορίζεται από τον Καν.(ΕΟΚ) 2019/93 όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.
3. Εναλλακτική μορφή ενίσχυσης των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης θεωρείται και η δαπάνη που καταβάλλεται στον εκμισθωτή στα πλαίσια σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Η ενίσχυση αυτή χορηγείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27, σύμφωνα με τον κανόνα 10 του Καν.(Ε.Κ.) 1685/2000. Στα πλαίσια της παρούσας δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες και δεν χορηγείται ενίσχυση στον μισθωτή της χρηματοδοτικής μίσθωσης.
4. Το ύψος των συνολικών Επιχορηγήσεων που θα εγκρίνονται ετησίως, στα πλαίσια της παρούσας, θα καθορίζεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, θα εκδίδεται τον Ιανουάριο του αντίστοιχου έτους.

Άρθρο 4**ΦΟΡΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ**

1. Φορείς επενδυτικών σχεδίων είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που τελικά επιβαρύνονται με το κόστος της πραγματοποίησης του σχεδίου.
2. Η ενίσχυση παρέχεται σε φορείς:
  - α) των οποίων μπορεί να καταδειχθεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα,
  - β) που πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων,
  - γ) που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση της ίδιας τους συμμετοχής που δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 25% του επιλέξιμου κόστους πραγματοποίησης της επένδυσης.
3. Οι διατάξεις της απόφασης αυτής δεν έχουν εφαρμογή σε επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και κοινοπραξίας.

Άρθρο 5**ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ**

1. Δαπάνες για τις οποίες δύναται να παρέχεται ενίσχυση (επιλέξιμες δαπάνες) αφορούν:
  - α) Την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
  - β) Την κατασκευή ή την βελτίωση ακινήτων.
  - γ) Την προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων.
  - δ) Τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού.
  - ε) Την αγορά ειδικών καινούργιων οχημάτων αναγκαίων για την μεταφορά του βασικού πρωτογενούς προϊόντος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης.
  - στ) Τα γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών, και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άδειες πέραν των παραπάνω δαπανών και μέχρι ορίου 12% του συνόλου των.
  - ζ) Την απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (ISO 9000, HACCP κλπ).
  - η) Την αγορά telex, fax τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών (συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας κειμένων, software telescripteurs) και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
  - θ) Τον εξοπλισμό εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας.
  - ι) Την κατασκευή της κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι των 60.000 ΕΥΡΩ.
2. Δαπάνες που δεν ενισχύονται (μη επιλέξιμες) αναφέρονται κατωτέρω:
  - α) Αγορά οικοπέδου.
  - β) Αγορά ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα αν πρόκειται για παλιές ή καινούργιες και την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.

- γ) Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση του έργου (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κλπ).
- δ) Συμβολαιογραφικά έξοδα, και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα της επένδυσης.
- ε) Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, κλπ.).
- στ) Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
- ζ) Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (γραφομηχανές, αριθμομηχανές, φωτοτυπικά, έπιπλα κ.λ.π.) εκτός των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο 1 εδάφιο η.
- η) Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- θ) Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων.
Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά HACCP.
Διευκρινίζεται ότι η ασφάλιση του μηχανολογικού εξοπλισμού, η άδεια ανέγερσης των κτιρίων, οι αμοιβές των μηχανικών και αρχιτεκτόνων για τις μελέτες, καθώς και οι εδαφοτεχνικές μελέτες είναι επιλέξιμες και δύνανται να ενισχύονται.
- ι) Αποζημιώσεις που πληρώνονται από τους δικαιούχους (φορείς) σε τρίτους για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κλπ.
- ια) Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) των δαπανών της επένδυσης όταν παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση, από την νομοθεσία για ανάκτηση του.
- ιβ) Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- ιγ) Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- ιδ) Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κλπ.) καθώς και έργα διακόσμησης.
- ιε) Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας.
- ιστ) Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη ειδικά για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του.
- ιζ) Γενικά έξοδα άνω του 12 % επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.
- ιη) Σε κάθε περίπτωση, δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν την θετική εισήγηση της γνωμοδοτικής επιτροπής για την υπαγωγή της επένδυσης σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας, δεν συνυπολογίζονται στο ενισχυόμενο κόστος. Κατ' εξαίρεση συνυπολογίζονται στο ενισχυόμενο κόστος, ακόμα και αν έχουν πραγματοποιηθεί σε χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, οι αμοιβές μηχανικών και αρχιτεκτόνων και οι δαπάνες για την άδεια κατασκευής και εκπόνησης της οικονομοτεχνικής μελέτης υπό την προϋπόθεση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.

Άρθρο 6

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

1. Οι φορείς που ενδιαφέρονται να εντάξουν επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια της παρούσας, υποβάλλουν αίτηση – μελέτη :
στο Υπουργείο Γεωργίας, Κεντρική Υπηρεσία, Διεύθυνση Προγραμματισμού & Γεωργικών Διαρθρώσεων, τμήμα Δημοσίων και Ιδιωτικών Επενδύσεων, σε τρία (3) αντίτυπα καθώς και ένα πλήρες αντίγραφο σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ WINDOWS 95 ή 98, ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ WORD – ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΕ EXCEL – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ PROJECT).
2. Επενδυτικά σχέδια του ίδιου φορέα, περισσότερα του ενός, που αναφέρονται σε ίδιες ή διαφορετικές δραστηριότητες (τομείς), τα οποία υποβάλλονται ταυτόχρονα ή σχεδόν ταυτόχρονα στην αρμόδια αρχή για έγκριση και αφορούν μία ή περισσότερες περιοχές δεν θα τυγχάνουν όλα προτεραιότητας και θα καλείται ο φορέας να επιλέξει εκείνο το οποίο κρίνει ως απαραίτητο να υλοποιηθεί, ιεραρχώντας τις ανάγκες του.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού δύναται να ορίζονται και άλλες υπηρεσίες του Κράτους ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την παραλαβή των αιτήσεων.
4. Αιτήσεις που υποβάλλονται σε άλλους φορείς εκτός των οριζόμενων θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθείσες.

Άρθρο 7**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΑΙΤΗΣΗΣ - ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ**

1. Η αίτηση που υποβάλλει ο φορέας για ένταξη του επενδυτικού σχεδίου πρέπει να έχει την μορφή ολοκληρωμένης τεχνικοοικονομικής μελέτης. Οι μελέτες θα είναι δακτυλογραφημένες σε μέγεθος Α4, δεν θα είναι βιβλιοδετημένες και θα υποβάλλονται σε ντοσιέ (κλασέρ). Στην αρχή κάθε φακέλου θα υπάρχει πίνακας περιεχομένων, καθώς και πλήρη στοιχεία (τηλέφωνο, fax, διεύθυνση) του υπευθύνου εκπροσώπου του φορέα, με τον οποίο θα έρχονται σε επαφή οι υπηρεσίες του Υπουργείου και θα αναγράφεται ο Α.Φ.Μ. της επιχείρησης, θα συνοδεύεται δε απαραίτητα από τα κάτωθι δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία:
- α) Καταστατικό ή εταιρικό κατά περίπτωση του φορέα, εκτός και εάν η επιχείρηση είναι προσωπική. Αιτήσεις εταιριών υπό ίδρυση δεν θα λαμβάνονται υπόψη.
  - β) Τίτλοι ιδιοκτησίας οικοπέδου και πιστοποιητικό μεταγραφής και βαρών αυτού, στο οποίο πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επένδυση εφόσον πρόκειται για νέα μονάδα ή για μετεγκατάσταση ή επέκταση ήδη υπάρχουσας μονάδας. Γίνονται αποδεκτές και οι περιπτώσεις μίσθωσης οικοπέδων με συμβολαιογραφικό έγγραφο και πιστοποιητικό μεταγραφής, από το οποίο προκύπτει η μίσθωση του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι ετών από την υποβολή της αίτησης.
  - γ) Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως για τα τρία (3) προηγούμενα έτη αυτού της αίτησης, καθώς επίσης και η υποβολή των αντιστοιχών εκκαθαριστικών σημειωμάτων της Δ.Ο.Υ. ενός εκάστου των εταίρων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10%. Εάν πρόκειται για νεοσύστατη εταιρία υποβάλλονται μόνο τα εκκαθαριστικά σημειώματα της Δ.Ο.Υ. των τριών (3) τελευταίων ετών, ενός εκάστου των παραπάνω μετόχων. Στην περίπτωση που επενδυτικά σχέδια αναφέρονται σε μετεγκατάσταση ή εκσυγχρονισμό, θα πρέπει δια των ισολογισμών να αποδεικνύεται ότι η δραστηριότητα της μονάδας δεν είχε διακοπεί τα τρία (3) τουλάχιστον τελευταία έτη.
  - δ) Πρόσφατη Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτουν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
  - ε) Αναφορά της υφιστάμενης υποδομής, στις περιπτώσεις μετεγκατάστασης ή εκσυγχρονισμού ή βελτίωσης ή επέκτασης για υφιστάμενες μονάδες. Ιδιαίτερα για τον μηχανολογικό εξοπλισμό, θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του κατασκευαστή, ο αριθμός του μηχανήματος, το έτος κατασκευής και τα τεχνικά του χαρακτηριστικά (Ιπποδύναμη - δυναμικότητα κλπ).
  - στ) Τεχνικά σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα κάλυψης, κατόψεις, όψεις, τομές) σχέδια διάταξης μηχανολογικού εξοπλισμού και λεπτομερής τεχνική και λειτουργική περιγραφή του προτεινομένου επενδυτικού σχεδίου.
  - ζ) Αναλυτικός προϋπολογισμός κόστους κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (προμέτρηση, ανάλυση κατά μηχανήμα, κλπ) σε ΕΥΡΩ και στο εθνικό νόμισμα (δραχμή, με ισοτιμία 1 ΕΥΡΩ=340,75 δρχ.) με διαχωρισμό του καθαρού ποσού και του ΦΠΑ.
  - η) Προσφορές για την προμήθεια του μηχανολογικού εξοπλισμού που θα αποτελούν την βάση κατάρτισης του προϋπολογισμού στο μέρος που αφορά τον εξοπλισμό.
  - θ) Χάρτης περιοχής πραγματοποίησης της επένδυσης (κλίμακα 1:200.000) όπου θα σημειώνεται η θέση της μονάδας και με κύκλο θα εμφανίζεται η ακτίνα δράσης της όπου αυτό είναι δυνατόν.
  - ι) Επαρκής αιτιολόγηση των ευνοϊκών επιπτώσεων του επενδυτικού σχεδίου στους παραγωγούς των πρωτογενών προϊόντων και προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων όπου αυτό είναι πρόσφορο.
  - ια) Επαρκή στοιχεία, από τα οποία να είναι δυνατή η εκτίμηση της εν γένει επιχειρηματικής δράσης του φορέα και της ικανότητάς του για την διάθεση των τελικών προϊόντων (π.χ. συμβάσεις πώλησης προϊόντων κλπ).
  - ιβ) Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν την δυνατότητα του φορέα να καταβάλλει την υποχρεωτική συμμετοχή του με ίδια κεφάλαια (π.χ. αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κλπ).
  - ιγ) Αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ο φορέας πρέπει να τηρεί την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία (οδηγία 85/337/ΕΟΚ της 27^{ης} Ιουνίου 1985) που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και να προσκομίσει τα πιο κάτω απαραίτητα δικαιολογητικά:
    - ◆ Η προέγκριση χωροθέτησης
    - ◆ Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, και
    - ◆ Η προέγκριση της άδειας διάθεσης αποβλήτων.
  - ιδ) Άδεια λειτουργίας, όπου αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και στις περιπτώσεις Σφαγείων και Πτηνοσφαγείων, άδεια σκοπιμότητας (Ν.111/75 «Περί ίδρύσεως Σφαγείων και

Πτηνοσφαγείων» και Π.Δ. 490/76 «Περί όρων χορηγήσεως αδειας σκοπιμότητας ιδρύσεως και λειτουργία Πτηνοσφαγείου»). Γίνονται δεκτές αιτήσεις Επενδυτικών Σχεδίων υφισταμένων μονάδων των οποίων προσωρινά έχει ανακληθεί η άδεια λειτουργίας, εφόσον με το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο ικανοποιούνται οι όροι της ανάκλησης.

- ιε) Οικονομοτεχνική μελέτη, οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο της οποίας θα οριστούν με Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, υπογεγραμμένη από Γεωτεχνικό, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και στις περιπτώσεις που το κόστος υπερβαίνει τα 600.000 ΕΥΡΩ και από Οικονομολόγο, μέλος Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.
- ιστ) Έγγραφο πρόθεσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για σύναψη δανείου στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται και οι όροι χορήγησης αυτού (ύψος – διάρκεια – επιτόκιο – εξασφαλίσεις), όταν στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται η χρησιμοποίηση δανειακών κεφαλαίων.
- ιζ) Υπεύθυνη δήλωση ότι το ίδιο αντικείμενο επένδυσης δεν έχει προταθεί ή οριστικά υπαχθεί για ενίσχυση – επιχορήγηση σε άλλο αναπτυξιακό νόμο. Σε περίπτωση διαπίστωσης από τις υπηρεσίες ότι τα ίδια επενδυτικά αντικείμενα έχουν υποβληθεί για ενίσχυση και σε άλλον φορέα υπαγωγής, ή ότι στον ίδιο χώρο υλοποιούνται επενδύσεις συγχρηματοδοτούμενες από διαφορετικά προγράμματα ενισχύσεων, τότε αναιρείται η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου, οι εγγυητικές επιστολές του άρθρου 16 παράγραφος 2β καταπίπτουν, και εάν έχουν καταβληθεί ενισχύσεις αυτές αναζητούνται εντόκως και ο φορέας της επένδυσης δεν δύναται να υποβάλλει άλλη αίτηση πριν την παρέλευση τριετίας από την ημερομηνία αναίρεσης.
- Σε περίπτωση που το παραπάνω διαπιστωθεί προ της εισαγωγής στη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η αίτηση δεν εξετάζεται και τίθεται στο αρχείο χωρίς να επιστραφεί το χρηματικό ποσό που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο.
- ιη) Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού ως ο νόμος ορίζει, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπ. Οικονομικών και Γεωργίας για συμμετοχή του επενδυτικού σχεδίου του φορέα στη διαδικασία αξιολόγησης.
- ιθ) Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου όπως προσδιορίζεται στο Καταστατικό της επιχείρησης για τον ορισμό του υπευθύνου υλοποίησης του έργου και τον αριθμό Τραπεζικού Λογαριασμού στον οποίο θα καταβάλλονται οι πληρωμές. Το ανωτέρω πρόσωπο είναι το μόνο αρμόδιο για την υποβολή αιτήσεων πληρωμής, τροποποιήσεων, παρατάσεων του επενδυτικού σχεδίου.
2. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται οι Προδιαγραφές εκπόνησης και παρουσίασης των οικονομοτεχνικών μελετών του παρόντος άρθρου, προσδιορίζεται το ύψος της δαπάνης της Οικονομοτεχνικής μελέτης που θα λαμβάνεται υπόψη στις επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά τον τρόπο παρουσίασης της μελέτης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 8

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ – ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Οι φορείς μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις – μελέτες σε δύο περιόδους κάθε ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με την διαδικασία της επομένης παραγράφου μετά από πρόσκληση που δημοσιεύεται 15 ημέρες πριν την έναρξη κάθε περιόδου σε τρεις τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας και κοινοποιείται στις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και στις Περιφέρειες ή Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών του Κράτους.
2. Οι περίοδοι υποδοχής των αιτήσεων – μελετών των επενδυτικών σχεδίων ορίζονται:
  - α) από 2 Ιανουαρίου μέχρι 10 Μαρτίου,
  - β) από 1 Ιουλίου μέχρι 10 Σεπτεμβρίου,
3. Κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του Προγράμματος ενίσχυσης των επενδύσεων είναι δυνατή η πρόσκληση και υποβολή από τους φορείς επενδυτικών σχεδίων εκτός των περιόδων της προηγούμενης παραγράφου.
4. Οι αιτήσεις – μελέτες των επενδυτικών σχεδίων των φορέων ισχύουν για δύο εξεταστικές περιόδους. Οι φορείς έχουν δικαίωμα να επανέλθουν με νέα αίτηση – μελέτη το επόμενο ή τα επόμενα έτη με νεώτερα στοιχεία όπως ορίζονται στα άρθρο 7 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Άρθρο 9

Η εξέταση για την υπαγωγή ή μη των επενδυτικών σχεδίων σε πρόγραμμα ενίσχυσης πραγματοποιείται στα ακόλουθα στάδια:

1. Επιλεξιμότητα Πρότασης – Πληρότητα υποβαλλόμενου φακέλλου
  2. Εκτίμηση φερεγγυότητας – βιωσιμότητας του φορέα της επένδυσης – εκτίμηση βιωσιμότητας του προτεινόμενου σχεδίου.
  3. Βαθμολόγηση επενδυτικού σχεδίου-Προτεραιότητα υπαγωγής
- όπως αναφέρονται στα άρθρα 10, 11 & 12

Άρθρο 10**ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΑΚΕΛΛΟΥ**

1. Η αρμόδια υπηρεσία στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις, εξετάζει κάθε αίτηση επενδυτικού σχεδίου εάν εμπίπτει στις εγκεκριμένες ενέργειες και δραστηριότητες του Προγράμματος (επιλεξιμότητα της πρότασης) και την πληρότητα της ως προς τα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται σε αυτήν (άρθρο 7).
2. Στην περίπτωση που υπάρχουν ελλείψεις στα δικαιολογητικά της αίτησης – μελέτης η αρμόδια υπηρεσία ενημερώνει εγγράφως τον φορέα για αυτές και χορηγεί αποκλειστική προθεσμία 15 ημερολογιακών ημερών για την προσκόμισή τους. Σε περίπτωση παρέλευσης της πιο πάνω προθεσμίας κατά την οποία δεν προσκομίσθηκαν τα ελλείποντα δικαιολογητικά, η υπηρεσία συντάσσει πρακτικό απόρριψης της.
3. Αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που κρίνονται από την υπηρεσία ότι δεν είναι σύμφωνες με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες προγράμματος (επιλέξιμες) απορρίπτονται από την υπηρεσία με την σύνταξη αιτιολογημένου πρακτικού απόρριψης.
4. Τα πρακτικά απόρριψης τίθενται υπόψη της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 14 από την οποία και επικυρώνονται, οι δε αιτήσεις – μελέτες στην ηλεκτρονική τους μορφή τίθενται στο αρχείο και φυλάσσονται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας. Μετά την έγκριση των πρακτικών γνωστοποιούνται γραπτώς στους υποψήφιους επενδυτές οι λόγοι απόρριψης των αιτήσεων τους.

Άρθρο 11**ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ – ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ – ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.**

1. Για την εκτίμηση της φερεγγυότητας εξετάζονται τόσο στο επίπεδο του φορέα της επένδυσης όσο και στο επίπεδο των μετόχων ή εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία στις περιπτώσεις των Νομικών Προσώπων, τα εξής:
  - α) τα χαρακτηριστικά του υποψηφίου φορέα της επένδυσης και ειδικότερα η εμπειρία των μετόχων ή στελεχών σε τομείς σχετικούς με την προτεινόμενη επένδυση, η κλίμακα των δραστηριοτήτων κατά το παρελθόν,
  - β) η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων που είναι απαραίτητα για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και στο απαιτούμενο κεφάλαιο κίνησης. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να τεκμηριώνεται από την ύπαρξη διαθέσιμων ρευστών, χρεογράφων ή τίτλων ή άλλου είδους περιουσιακών στοιχείων ευκόλως ρευστοποιήσιμων στα χρονικά πλαίσια υλοποίησης της επένδυσης.
2. Η εκτίμηση της βιωσιμότητας του φορέα στις περιπτώσεις επενδύσεων σε υφιστάμενες μονάδες διαφοροποιείται ανάλογα με το ύψος του επενδυτικού σχεδίου ως εξής:
  - α) για ύψος επενδυτικού σχεδίου μέχρι και 300.000 ΕΥΡΩ, η βιωσιμότητα κρίνεται με βάση την κερδοφορία του φορέα της τελευταίας τριετίας. Φορείς με Θετικό Μέσο όρο τριετίας στα αποτελέσματα χρήσεως προ αποσβέσεων και φόρων τεκμαίρονται καταρχήν ως βιώσιμοι,
  - β) για ύψος επενδυτικού σχεδίου ανώτερου των 300.000 ΕΥΡΩ, η βιωσιμότητα εκτιμάται με βάση τις τιμές αριθμοδεικτών, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Β'.
3. Η εκτίμηση της βιωσιμότητας του προτεινόμενου σχεδίου διαφοροποιείται
  - α) για τα σχέδια ύψους μέχρι και 300.000 ΕΥΡΩ όπου εξετάζεται η ύπαρξη κερδοφορίας της επένδυσης που προκύπτει από τα προβλεπόμενα αποτελέσματα προ φόρων και αποσβέσεων,
  - β) για τα σχέδια ύψους μεγαλύτερου των 300.000 ΕΥΡΩ η βιωσιμότητα των επενδύσεων εξετάζεται από την εκτίμηση της Καθαρής παρούσας Αξίας και του Επιτοκίου Εσωτερικής Αποδοτικότητας σύμφωνα με το Παράρτημα Β'.

4. Η αδυναμία τεκμηρίωσης της φερεγγυότητας του φορέα και της βιωσιμότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο αυτό, αποτελούν αιτίες αποκλεισμού της επένδυσης από την βαθμολόγησή της, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο. Για τα αποκλειόμενα επενδυτικά σχέδια η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει αιτιολογημένο πρακτικό απόρριψης το οποίο θέτει για επικύρωση στην Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 14. Μετά την έγκριση των πρακτικών γνωστοποιούνται γραπτώς στους φορείς οι λόγοι απόρριψης των αιτήσεων τους, οι δε αιτήσεις – μελέτες στην ηλεκτρονική τους μορφή τίθενται στο αρχείο και φυλάσσονται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας.

Άρθρο 12

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ – ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

1. Οι επενδύσεις που κρίνονται βιώσιμες, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες επενδύσεων, ως εξής:
  - α) Ιδρύσεις νέων μονάδων ή επεκτάσεις παραγωγικής δυναμικότητας υφισταμένων, προϋπολογισμού κατά την αίτηση άνω των 300.000 ΕΥΡΩ στις οποίες εφαρμόζεται η βαθμολόγηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Γ' (Ομάδα κριτηρίων Α).
  - β) Ιδρύσεις νέων μονάδων ή επεκτάσεις παραγωγικής δυναμικότητας υφισταμένων, προϋπολογισμού κατά την αίτηση κάτω των 300.000 ΕΥΡΩ στις οποίες εφαρμόζεται η βαθμολόγηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Γ' (Ομάδα κριτηρίων Β).
  - γ) Μετεγκαταστάσεις ή Εκσυγχρονισμοί υφισταμένων εγκαταστάσεων χωρίς αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας προϋπολογισμού κατά την αίτηση άνω των 300.000 ΕΥΡΩ, στις οποίες εφαρμόζεται η βαθμολόγηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Γ' (Ομάδα κριτηρίων Γ).
2. Εξαιρούνται από την διαδικασία βαθμολόγησης:
  - α) Επενδυτικά σχέδια που αφορούν Μετεγκαταστάσεις ή και εκσυγχρονισμούς υφισταμένων εγκαταστάσεων προϋπολογισμού κατά την αίτηση κάτω των 300.000 ΕΥΡΩ
  - β) Επενδυτικά σχέδια:
    - ♦ που αφορούν αποκλειστικά και μόνο συμπλήρωση συνθηκών προστασίας της δημόσιας υγείας που προέκυψαν κατά τα δύο τελευταία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας από Κανονισμούς ή οδηγίες ή αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Εθνικής νομοθεσίας,
    - ♦ που αφορούν λειτουργούσες μονάδες που είναι υποχρεωμένες να προβούν σε επενδύσεις που προέκυψαν από πρόσφατη μεταβολή της νομοθεσίας (κατά τα δύο τελευταία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας) και επηρεάζουν τους όρους λειτουργίας τους,
    - ♦ που περιλαμβάνουν επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος ή βελτίωσης των υγειονομικών συνθηκών, άνω του 50% του συνολικού κόστους, όπως προσδιορίζεται από την αξιολόγηση της υπηρεσίας, και αφορά δαπάνες πέραν των υποχρεωτικών από την κείμενη νομοθεσία για την έκδοση αδειών λειτουργίας.

Τα επενδυτικά σχέδια του εδαφίου αυτού εξαιρούνται επίσης και από την εξέταση της βιωσιμότητας της πρότασης όπως ορίζεται στην παραγράφου 3 του άρθρου 11.

Άρθρο 13

1. Αρμόδια υπηρεσία για την αξιολόγηση – βαθμολόγηση των αιτήσεων των επενδυτικών σχεδίων είναι η Δ/ση Προγραμματισμού & Γεωργικών Διαρθρώσεων η οποία τηρεί φάκελλο για κάθε επενδυτικό σχέδιο, που περιλαμβάνει όλες τις εισηγήσεις και τις βεβαιώσεις των αρμοδίων υπηρεσιών.
2. Αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που κρίνονται πλήρεις και επιλέξιμες κατά το άρθρο 10, διαβιβάζονται μαζί με αντίγραφο της τεχνοοικονομικής μελέτης
  - α) στις αρμόδιες υπηρεσίες του γεωργικού τομέα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στη περιοχή των οποίων πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επένδυση και
  - β) σε άλλες συναρμόδιες Δ/σεις της Κ.Υ του Υπ. Γεωργίας,
 το αργότερο εντός 15 ημερών από την καταληκτική ημερομηνία της περιόδου υποβολής των. Οι υπηρεσίες της Ν.Α. και της Κ.Υ. του Υπ. Γεωργίας είναι υποχρεωμένες να απαντήσουν εντός 20 ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή των αιτήσεων – μελετών, επί των θεμάτων που τους τίθενται, σύμφωνα με τα υποδείγματα που καθορίζονται στο Παράρτημα Δ'.
3. Οι απόψεις της αρμόδιας επί γεωργικών θεμάτων υπηρεσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης αποστέλλονται και στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο για την έκφραση άποψης επί της σκοπιμότητας του είδους της επένδυσης στην περιοχή δικαιοδοσίας του. Οι απόψεις αυτές του Ν.Σ. οι οποίες δεν είναι δεσμευτικές για την Γνωμοδοτική Επιτροπή και το Υπ. Γεωργίας, αποστέλλονται εντός 30 ημερών στην

αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση μη αποστολής των απόψεων του Ν.Σ. εντός του προαναφερόμενου χρόνου, θεωρείται ότι το Ν.Σ. εκφράζει θετική άποψη για την σκοπιμότητα της επένδυσης στη περιοχή δικαιοδοσίας του.

4. Σε ειδικές περιπτώσεις και για αιτήσεις ένταξης επενδύσεων επιλέξιμου προϋπολογισμού ανώτερου των 3 εκατομμυρίων ΕΥΡΩ, είναι δυνατόν με απόφαση του Υπ. Γεωργίας να ανατίθεται η αξιολόγηση σε δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους αξιολογητές. Με αποφάσεις του Υπ. Γεωργίας καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης, προθεσμίες παράδοσης καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
5. Η Δ/ση Προγρ/μού & Γ.Δ. συντάσσει την τελική αιτιολογημένη εισήγηση, σύμφωνα με Υπόδειγμα που θα καθοριστεί με Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, η οποία θα περιλαμβάνει αναλυτικούς υπολογισμούς και εκτιμήσεις για κάθε επενδυτικό σχέδιο, συνεκτιμώντας και τις απόψεις των άλλων συναρμοδίων Υπηρεσιών. Οι προτάσεις – εισηγήσεις τίθενται υπόψη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής κατά κατηγορία και φθίνουσα σειρά βαθμολογίας.

Άρθρο 14

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

1. Στο Υπουργείο Γεωργίας συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδυτικών Σχεδίων, έργο της οποίας είναι:
  - α) Η γνωμοδότηση και η καταρχήν έγκριση των επενδυτικών σχεδίων, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του φακέλλου κάθε αίτησης υπαγωγής και τις αξιολογήσεις - εισηγήσεις της Δ/σης Προγρ/σμού & Γ.Δ., καθώς και η προώθησή τους για οριστική έγκριση από τον Υπουργό Γεωργίας.
  - β) Η γνωμοδότηση επί ορισμένων τροποποιήσεων όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 19 και 22 της παρούσας.
  - γ) Η γνωμοδότηση για την απόρριψη εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων λόγω αδυναμίας εκτέλεσής τους, την αντικατάστασή τους από άλλα και την προσθήκη επενδύσεων σε εγκεκριμένα Προγράμματα για την κάλυψη τυχόν διαθέσιμων υπολοίπων.
  - δ) Η γνωμοδότηση για την ολοκλήρωση της επένδυσης και την επιστροφή στους φορείς των εγγυητικών επιστολών.
  - ε) Η γνωμοδότηση επί θεμάτων μεταβίβασης των επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων κατά το στάδιο υλοποίησης των επενδύσεων.
  - στ) Η γνωμοδότηση για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και την επιστροφή των ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί.
2. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδυτικών Σχεδίων μπορεί να αναβάλλει την εξέταση κάποιων έργων για επόμενη συνεδρίαση, όταν διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι διερεύνησης ορισμένων στοιχείων που καλείται να προσκομίσει ο φορέας και τα οποία χρήζουν περαιτέρω εξέτασης.
3. Η γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδυτικών Σχεδίων δεν αποτελεί ανάληψη δέσμευσης για το Υπουργείο Γεωργίας μέχρι την οριστική έγκριση των επενδυτικών σχεδίων, η οποία πραγματοποιείται με την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Γεωργίας ή του εξουσιοδοτούμενου από τον Υπουργό οργάνου.
4. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδυτικών Σχεδίων αποτελείται από:
  - ◆ τον Γενικό Γραμματέα του Υπ. Γεωργίας, ως Πρόεδρο,
  - ◆ τους αρμόδιους Διευθυντές σε θέματα:
    - α) Προγρ/σμού & Γ.Δ.,
    - β) Μεταποίησης Φυτικής Παραγωγής,
    - γ) Μεταποίησης Ζωϊκής Παραγωγής,
    - δ) Χωροταξίας & Περιβάλλοντος,
 ως υπηρεσιακά μέλη και
  - ◆ δύο εμπειρογνώμονες οριζόμενοι από τον Υπουργό Γεωργίας.
5. Η σύνθεση της Επιτροπής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μη δημοσιευόμενη στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή ορίζονται επίσης οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών, οι εισηγητές, η γραμματειακή υποστήριξη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής καθώς και η διαδικασία λειτουργίας αυτής.
6. Δεν μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της επιτροπής μέλη που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στην διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν καταρτίσει ή συμμετέχουν στην κατάρτιση ή στην αξιολόγηση επενδύσεων ή επενδυτικών σχεδίων φορέων που

- υπάγονται στο άρθρο 4 κατά την τελευταία 5ετία ή υποβάλλουν αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις της παρούσας.
7. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου αυτού εξομοιούται με τις αντίστοιχες Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές του Υπ. Εθνικής Οικονομίας του Ν. 2601/98 όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Στον Πρόεδρο, στα μέλη, μετά ή άνευ δικαιώματος ψήφου, τους Γραμματείς και αναπληρωτές αυτών, καθώς και στους εισηγητές των θεμάτων, καταβάλλεται αποζημίωση όπως προβλέπεται από τις αντίστοιχες αποφάσεις Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τις αντίστοιχες Γνωμοδοτικές Επιτροπές του Ν. 2601/98, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.
  8. Η εξέταση των αιτήσεων των επενδυτικών σχεδίων πραγματοποιείται κατά κατηγορία με την εξής προτεραιότητα:
    - α) Επενδύσεις που αφορούν βελτίωση συνθηκών προστασίας της Δημόσιας Υγείας ή και του περιβάλλοντος στις οποίες δεν υπάρχει βαθμολόγηση και που εξετάζονται με σειρά προτεραιότητας την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
    - β) Επενδύσεις κάτω των 300.000 ΕΥΡΩ που αφορούν μετεγκαταστάσεις και εκσυγχρονισμούς.
    - γ) Επενδύσεις κάτω των 300.000 ΕΥΡΩ που αφορούν ιδρύσεις – επεκτάσεις.
    - δ) Επενδύσεις άνω των 300.000 ΕΥΡΩ που αφορούν μετεγκαταστάσεις και εκσυγχρονισμούς.
    - ε) Επενδύσεις άνω των 300.000 ΕΥΡΩ που αφορούν ιδρύσεις ή επεκτάσεις.
  9. Σε περίπτωση που κατά την διαδικασία έγκρισης, προκύψει ότι το εναπομείναν ποσό δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν επενδύσεων που ισοβαθμούν, εγκρίνονται στα πλαίσια των δεσμεύσεων του προγράμματος όλες οι ισοβαθμούσες επενδύσεις κατά υπέρβαση.
  10. Προτάσεις που συγκέντρωσαν τουλάχιστον την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία της αντίστοιχης κατηγορίας, παραπέμπονται για υπαγωγή στην επόμενη περίοδο, διατηρώντας την βαθμολογία που συγκέντρωσαν και κατατάσσονται σύμφωνα με τα άρθρα 11, 12 & 13. Επανακρινόμενες δε εάν δεν ενταχθούν, απορρίπτονται οριστικά.

Άρθρο 15

ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης Επενδυτικών Σχεδίων του Υπ. Γεωργίας Συνέρχεται για εξέταση και ένταξη των Επενδυτικών Σχεδίων σε Προγράμματα Ενίσχυσης το 2^ο Δεκαήμερο Ιουνίου για τις αιτήσεις της πρώτης περιόδου και το 2^ο Δεκαήμερο Δεκεμβρίου για τις αιτήσεις της δεύτερας περιόδου υποβολής όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 8. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να είναι συνεχόμενες, ή δε εργασίες τις ολοκληρώνονται εντός 10 εργασιμών ημερών με την εξέταση όλων των αιτήσεων.
2. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή συνέρχεται για εξέταση των υπολοίπων θεμάτων της αρμοδιότητάς της εκτός των αναφερομένων στη παράγραφο 1, εντός του 1^{ου} δεκαημέρου κάθε μήνα.

Άρθρο 16

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

1. Η Δ/ση Προγρ/σμού και Γ.Δ. με βάση την καταρχήν έγκριση των επενδυτικών σχεδίων από την Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 14, συντάσσει τα προβλεπόμενα από τους Κανονισμούς Τεχνικά δελτία, τα οποία αποστέλλει στη Διαχειριστική Αρχή του Επιχ. Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» για έγκριση και ένταξή τους στο αντίστοιχο Μέτρο. Μετά την έκφραση της σύμφωνης γνώμης της Διαχειριστικής Αρχής η Δ/ση Προγρ/σμού προωθεί εντός 2 μηνών Σχέδιο Απόφασης για Οριστική έγκριση των έργων αυτών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου 2. Με την έκδοση της οριστικής απόφασης αναλαμβάνεται η δέσμευση για την καταβολή των ενισχύσεων.
2. Οι φορείς υποχρεούνται το αργότερο εντός 2 μηνών από την ημερομηνία του εγγράφου με το οποίο το Υπ. Γεωργίας τους ειδοποιεί για την καταρχήν έγκριση του έργου, να υποβάλλουν τα κάτωθι δικαιολογητικά στην Δ/ση Προγρ/σμού και Γ.Δ. του Υπ. Γεωργίας:
  - α) Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 17 της παρούσας, στην περίπτωση που έγιναν περικοπές στο αρχικό κόστος του έργου.
  - β) Δύο Εγγυητικές επιστολές τραπεζικής καλής εκτέλεσης του επενδυτικού σχεδίου, για ποσό ίσο προς το 5% του επιλέξιμου κόστους του έργου εκάστη, η πρώτη των οποίων θα επιστρέφεται με την βεβαίωση υλοποίησης του 30% του εγκριθέντος έργου η δε δεύτερη με την βεβαίωση ολοκλήρωσης της επένδυσης.

3. Μη συμμόρφωση προς τους παραπάνω όρους, σημαίνει ακύρωση της καταρχήν έγκρισης και ο φορέας έχει το δικαίωμα να επανέλθει με νέα αίτηση για ένταξη μετά την συμπλήρωση διετίας από την προηγούμενη αίτηση.
4. Το Υπ. Γεωργίας με βάση την καταρχήν έγκριση του επενδυτικού σχεδίου και υπό τον όρο της ικανοποίησης των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου, προβαίνει στην οριστική έγκριση των έργων αυτών με απόφαση Υπουργού Γεωργίας, αναλαμβάνοντας δέσμευση για την καταβολή των ενισχύσεων.

Στην απόφαση του Υπουργού Γεωργίας προσδιορίζονται επακριβώς:

- Ο φορέας του έργου και ο Α.Φ.Μ.
- Ο τίτλος της επένδυσης
- Η τοποθεσία της επένδυσης
- Ο συνολικός προϋπολογισμός
- Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός
- Οι μη επιλέξιμες δαπάνες
- Οι χορηγούμενες ενισχύσεις
- Η ίδια συμμετοχή του φορέα και η προέλευσή της
- Ο αριθμός των δόσεων καταβολής των ενισχύσεων
- Οι όροι χορήγησης της συνδρομής
- Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου
- Αναλυτική Κατάσταση Εγκεκριμένων Επιλέξιμων Δαπανών.

Η μη τήρηση των όρων χορήγησης της συνδρομής μπορεί να επισύρει την ανάκληση της απόφασης και την κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών.

Οποιαδήποτε αλλαγή επέλθει στο επενδυτικό σχέδιο μετά την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας τόσο στα στοιχεία του φορέα ή της επένδυσης όσο και στο χρηματοδοτικό σχήμα του έργου αποτελεί αντικείμενο τροποποίησης της ανωτέρω απόφασης, η οποία θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 22 της παρούσας.

5. Περίληψη της απόφασης ένταξης του Επενδυτικού σχεδίου δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 17

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

1. Μετά την εξέταση του Επενδυτικού σχεδίου από την Γνωμοδοτική Επιτροπή εάν έχουν διαφοροποιηθεί κάποια στοιχεία του, ή και ο προϋπολογισμός των επιλέξιμων δαπανών, ο φορέας είναι υποχρεωμένος να προσαρμόσει το επενδυτικό του σχέδιο στα δεδομένα (δυναμικότητα, γραμμές παραγωγής, ύψος προϋπολογισμού κλπ) που του έχουν εγκριθεί.
2. Είναι δυνατόν με αιτιολογημένη πρόταση ο φορέας να διαφοροποιήσει σε μικρή κλίμακα τις επιμέρους δαπάνες της καταρχήν έγκρισης της αρμόδιας Επιτροπής που εξετάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του άρθρου 6.
3. Η αναμορφωμένη μελέτη και μόνον αυτή θα χρησιμοποιείται ως αρχικό σχέδιο της επένδυσης για τον έλεγχο των δικαιολογητικών πληρωμής της και την καταβολή των ενισχύσεων. Η καταβολή των ενισχύσεων θα πραγματοποιείται με βάση την ανάλυση των δαπανών όπως αυτή θα προσδιορίζεται στην Οριστική απόφαση έγκρισης της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Άρθρο 18

ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. Ημερομηνία έναρξης εργασιών θεωρείται η ημερομηνία της θετικής γνωμοδότησης της επένδυσης από την Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης των Επενδυτικών Σχεδίων του Υπ. Γεωργίας.
2. Δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν νωρίτερα της ημερομηνίας όπως καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο δεν θεωρούνται επιλέξιμες και δεν υπολογίζονται για ενίσχυση. Εξαιρούνται οι δαπάνες για την διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας, προπαρασκευαστικών μελετών (εδαφοτεχνική, προστασία περιβάλλοντος κλπ), μελετών κατασκευής (αρχιτεκτονική, στατική μελέτη κλπ), των δαπανών της οικονομοτεχνικής μελέτης, δαπανών γεώτρησης και εργασίες διαμόρφωσης και περίφραξης οικοπέδου.
3. Το αργότερο εντός δωδεκαμήνου (12) από την ημερομηνία της οριστικής έγκρισης του έργου (νομική δέσμευση), ο φορέας θα πρέπει να έχει υποβάλλει στην οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης του Επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 24 αίτηση πληρωμής που να αντιπροσωπεύει δαπάνες (χωρίς Φ.Π.Α.)

για εγκεκριμένες εργασίες τουλάχιστον ίσες με το 30% του εγκεκριμένου κόστους αλλά πάντως όχι μικρότερο του 20% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 26 του παρόντος. Μη τήρηση του παραπάνω όρου σημαίνει αυτόματα ακύρωση του έργου και κατάπτωση και των δύο (2) εγγυητικών επιστολών.

4. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή πλήρως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες που θα εξετάζονται από την Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης του άρθρου 14 θα χορηγείται παράταση για διάστημα το πολύ δώδεκα (12) μηνών χωρίς να πραγματοποιείται κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών. Με τη παρέλευση και του χρονικού διαστήματος της ως άνω εγκριθείσας παράτασης, κατά την οποία ο φορέας δεν υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3, το έργο ακυρώνεται και καταπίπτουν οι αντίστοιχες εγγυητικές επιστολές.

Άρθρο 19

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

1. Ο φορέας οφείλει να τηρεί πιστά το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4 της παρούσας.
2. Στην περίπτωση που αυτό παρεκκλίνει, τότε οι λόγοι της καθυστέρησης θα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένοι. Αιτούμενη παράταση ανώτερη των 12 μηνών από τον χρόνο ολοκλήρωσης που αναφέρεται στην αρχική έγκριση του Επενδυτικού σχεδίου εξετάζεται από την Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης του Υπουργού Γεωργίας η οποία και θα αποφαινεται για την τύχη του έργου. Ομοίως και σε περιπτώσεις διαδοχικών αιτήσεων παράτασης συνολικού χρόνου άνω των 12 μηνών από τον χρόνο ολοκλήρωσης που αναφέρεται στην αρχική έγκριση του Επενδυτικού σχεδίου, οι αιτήσεις αυτές εξετάζονται από την Γνωμοδοτική Επιτροπή. Σε περιπτώσεις αιτούμενης παράτασης μικρότερης των 12 μηνών, χορηγείται με απλή εισήγηση της υπηρεσίας χωρίς να απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

Άρθρο 20

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ

1. Ο φορέας οφείλει να εκτελέσει την επένδυση σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην αίτηση – μελέτη που υποβλήθηκε στο Υπ. Γεωργίας και έτυχε έγκρισης σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 14, 16 & 17 και μέσα στα χρονικά περιθώρια που προσδιορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (άρθρο 16, παρ. 4).
2. Πέραν της παραπάνω βασικής υποχρέωσης ο Φορέας υποχρεούται παράλληλα:
  - α) Να ενημερώνει απαραιτήτως για την ακριβή ημερομηνία έναρξης των εργασιών την αντίστοιχη Επιτροπή Παρακολούθησης του Επενδυτικού του Σχεδίου του άρθρου 24 και την Δ/ση Προγρ/σμού & Γ.Δ. του Υπ. Γεωργίας
  - β) Να υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επενδυτικού του Σχεδίου του άρθρου 24, την οριστική μελέτη του έργου (οικοδομική μελέτη και συγκεκριμένα από την αρμόδια πολεοδομία σχέδια) προκειμένου αυτή να διευκολύνεται στις εργασίες. Η οριστική μελέτη πρέπει να υποβάλλεται πριν την έναρξη των εργασιών, όπου όμως δεν απαιτείται οριστική μελέτη πρέπει να υποβάλλονται τα αντίστοιχα κατασκευαστικά σχέδια.
  - γ) Να παρέχει κάθε σχετική πληροφόρηση προκειμένου να διευκολύνει τις υπηρεσίες που παρακολουθούν την εκτέλεση του έργου του.
  - δ) Να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν και να παρέχει πρόσβαση στα λογιστικά του βιβλία από την Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου, τις υπηρεσίες του Υπ. Γεωργίας, τη Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος, την Αρχή Πληρωμής και τις άλλες Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της Ε.Ε.
  - ε) Να αναρτά κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης πινακίδα στο χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να επιδεικνύεται η συμβολή του αντίστοιχου Προγράμματος ενίσχυσης της Επένδυσης. Οι λεπτομέρειες του τρόπου επίδειξης και τα υποχρεωτικά αναφερόμενα στην πινακίδα, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας σύμφωνα με τον Καν.(Ε.Κ.) 1159/2000.
  - στ) Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και συνεταιριστικές εταιρίες ισχύουν οι διαδικασίες προμηθειών και εκτέλεσης των έργων που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 283/89. Για τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ είναι υποχρεωτική η τήρηση της Κοινοτικής Νομοθεσίας που διέπει την ανάθεση έργου.
3. Το ελάχιστο ποσοστό υποχρεωτικής συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, όπως καθορίζεται στην απόφαση υπαγωγής του άρθρου 16, θα αναλύσεται κατά προτεραιότητα για την αντιμετώπιση των πρώτων δαπανών του έργου.

Άρθρο 21**ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού, όπως αυτός προσδιορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Γεωργίας του άρθρου 16, παρ. 4 αιτιολογημένη ή μη, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο το φορέα.

Άρθρο 22**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ**

1. Για οποιαδήποτε παρέκκλιση από το αρχικό σχέδιο (τροποποίηση), θα υποβάλλεται αίτηση τροποποίησης στο Υπ. Γεωργίας, στην Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ. πριν από την έναρξη πραγματοποίησης των εργασιών στις οποίες αναφέρεται, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 3 του συνημμένου Παραρτήματος Δ' (συγκριτικός πίνακας) σε τρία (3) αντίγραφα των οποίων όλες οι σελίδες θα μονογράφονται από τον υπεύθυνο εκπρόσωπο του φορέα.
Η αίτηση θα συνοδεύεται απαραίτητως από τεχνική έκθεση πλήρως τεκμηριωμένη και υπογεγραμμένη από το φορέα του έργου επίσης σε τρία (3) αντίγραφα.
2. Η Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ. με επιφύλαξη των Διατάξεων της παραγράφου 2 άρθρου 19 και των παραγράφων 4 και 6 του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη αν το κρίνει απαραίτητο και την γνώμη άλλων Δ/νσεων του Υπ. Γεωργίας, εισηγείται στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης Επενδυτικών Σχεδίων του άρθρου 14 στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της για την αποδοχή των αιτουμένων τροποποιήσεων.
Οι Διευθύνσεις στις οποίες αποστέλλει η Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ. αιτήσεις τροποποίησης επενδυτικών σχεδίων, υποχρεούνται να απαντήσουν διατυπώνοντας την γνώμη τους εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών το αργότερο.
3. Ο φορέας με δική του ευθύνη μπορεί να προβαίνει σε εργασίες και πριν την λήψη απάντησης εκ μέρους του Υπουργείου, μεταγενέστερα όμως της ημερομηνίας πρωτοκόλλησης της αίτησής του για τροποποίηση στο Υπ. Γεωργίας.
Στην περίπτωση που ο φορέας προβεί σε εργασίες που αναφέρονται στην τροποποίηση πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης τότε η τροποποίηση δεν εγκρίνεται και ενημερώνεται σχετικά ο φορέας.
4. Τροποποιήσεις που αφορούν αλλαγές στα σημεία που προσδιορίζονται επακριβώς στην απόφαση οριστικής έγκρισης των επενδυτικών σχεδίων άρθρο 16, παρ. 4, απαιτούν απόφαση τροποποίησης από τον Υπουργό Γεωργίας μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 14, ενώ οι τεχνικές τροποποιήσεις εγκρίνονται από την αρμόδια Δ/νση του άρθρου 13.
5. Τροποποιήσεις που αφορούν αλλαγές στα σημεία που λήφθηκαν υπόψη για την βαθμολόγηση του σχεδίου και την προτεραιότητα υπαγωγής της στο πρόγραμμα ενίσχυσης δεν γίνονται δεκτές.
6. Τροποποιήσεις που δεν μεταβάλλουν το φυσικό αντικείμενο και μεταφέρουν πόρους μεταξύ των κατηγοριών των επιλέξιμων δαπανών που δεν υπερβαίνουν το 10% του εγκεκριμένου ύψους της δαπάνης από την οποία γίνεται η μεταφορά, δύναται να εγκρίνεται από την αρμόδια υπηρεσία χωρίς να απαιτείται εισαγωγή του θέματος στη Γνωμοδοτική Επιτροπή.
7. Κατηγορίες τροποποιήσεων και απαιτούμενα δικαιολογητικά:
  - α) Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου:
Όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 19.
  - β) Τροποποίηση του εταιρικού ή καταστατικού του φορέα:
Απαιτείται Καταστατικό της νέας εταιρίας (ακριβές αντίγραφο), Δημοσίευση του νέου καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Βεβαίωση από το Πρωτοδικείο της περιοχής της επένδυσης, όπου θα αναφέρεται η μη πτώχευση της παλαιάς εταιρίας.
  - γ) Αλλαγή δικαιούχου του επενδυτικού σχεδίου.
Απαιτούνται:
    - ♦ Παραίτηση του αρχικού δικαιούχου από το έργο και τις ενισχύσεις υπέρ του νέου (υποψηφίου) φορέα,
    - ♦ Δήλωση του νέου φορέα ότι αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απόφαση έγκρισης της επένδυσης,
    - ♦ Καταστατικό (ή εταιρικό) του νέου φορέα,
    - ♦ Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως των τριών (3) τελευταίων ετών, του νέου φορέα καθώς και τα εκκαθαριστικά σημειώματα της Οικονομικής Εφορίας των τριών (3) τελευταίων ετών αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο ή νεοσύστατη εταιρία (ενός εκάστου

των κυρίων μετόχων), τα οποία θα αποδεικνύουν την ικανότητα του νέου φορέα να εκτελέσει το έργο,

- ◆ Βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του νέου φορέα,
- ◆ Τίτλοι ιδιοκτησίας του οικοπέδου στο οποίο ο νέος φορέας πρόκειται να υλοποιήσει την επένδυση,
- ◆ Σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Γεωργίας

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά δεν υποβάλλονται όταν ζητείται αλλαγή φορέα λόγω κληρονομικής διαδοχής αν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο.

δ) Αλλαγή της θέσης της επένδυσης.

Διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

- ι) Εντός των ορίων της μικρότερης διοικητικής μονάδας (Δήμος ή Κοινότητα) στην περιοχή της οποίας έχει εγκριθεί. Δεν χρειάζεται τροποποίηση της απόφασης έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου.
- ii) Εκτός των ορίων της μικρότερης διοικητικής μονάδας (Δήμος ή Κοινότητα) που αναφέρεται στην απόφαση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αλλάζει η επηρεαζόμενη περιοχή. Η επηρεαζόμενη περιοχή δεν οριοθετείται σε επίπεδο Διοικητικής διαίρεσης του κράτους, Νομός ή Περιφέρεια. Είναι δυνατόν η επηρεαζόμενη περιοχή να ευρίσκεται σε γειτονικό Νομό που ανήκει και σε διαφορετική Περιφέρεια και να μην επέρχεται διαφοροποίηση της αρχικά επηρεαζόμενης περιοχής.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Διευθύνσεων Γεωργίας.

Και στις δύο πιο πάνω υποπεριπτώσεις (i) & (ii) απαιτούνται όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την νέα θέση – τίτλοι ιδιοκτησίας - περιβαλλοντικοί όροι κλπ.

ε) Τεχνικές αλλαγές.

Τροποποιήσεις που συνίστανται σε καθαρώς τεχνικές αλλαγές απόλυτα αιτιολογημένες χωρίς αύξηση του εγκριθέντος προϋπολογισμού και χωρίς αλλαγή του αποτελέσματος (π.χ. αλλαγή τρόπου κατασκευής κτιρίων), δεν απαιτούν την έκδοση νέας απόφασης τροποποιητικής της αρχικής. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέρους του μηχανολογικού του εξοπλισμού απαιτείται προσκόμιση προσφορών των νέων μηχανημάτων, αναλυτικά, όπου θα προσδιορίζεται και η τιμή ανά μηχανήμα. Επίσης απαιτείται προσκόμιση των τεχνικών χαρακτηριστικών του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού. Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης ή της καλυπτόμενης επιφάνειας των κτιρίων απαιτείται η προσκόμιση των νέων τεχνικών σχεδίων και της αναθεωρημένης οικοδομικής άδειας.

στ) Αλλαγές στον αριθμό των δόσεων.

Εγκρίσεις αύξησης δόσεων σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις με τροποποίηση της απόφασης έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου.

ζ) Αλλαγές στο χρηματοδοτικό σχήμα της απόφασης έγκρισης ως προς την συμμετοχή των φορέων με ίδια κεφάλαια.

Απαιτείται αιτιολογημένη αίτηση του φορέα Δεν είναι δυνατή η μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε επίπεδο κάτω του υποχρεωτικού 25%.

8. Τροποποιήσεις που συνεπάγονται μείωση της δυναμικότητας ή μείωση του μεγέθους ή των ποσοτήτων των προβλεπόμενων εργασιών υπό την αίρεση ότι οι μεταβολές δεν είναι τέτοιας έκτασης που να επηρεάζουν την βιωσιμότητα της επένδυσης συνεπάγονται και μείωση των ενισχύσεων ανεξάρτητα αν το προκύπτον κόστος μετά την τροποποίηση είναι μεγαλύτερο του αρχικά προβλεφθέντος.
9. Για τροποποιήσεις που συνεπάγονται αύξηση της δυναμικότητας εφόσον επιτρέπεται από τα κριτήρια, πρέπει να ληφθεί απόφαση από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Έγκρισης, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του άρθρου 13.
10. Αντικαταστάσεις μικρής κλίμακας επουσιωδών στοιχείων της επένδυσης με άλλα που κατά τον φορέα κρίνονται απαραίτητα κατά την φάση της υλοποίησης του έργου, είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτές μετά από επαρκή αιτιολόγηση που αξιολογείται από την αρμόδια Δ/νση του άρθρου 13 στο στάδιο ολοκλήρωσης της και πιστοποιούνται κατά την τελική πληρωμή.
11. Οι αναθεωρήσεις τιμών δεν αποτελούν αντικείμενο τροποποίησης και υπολογίζονται πάντοτε στο στάδιο ολοκλήρωσης της επένδυσης και αποδίδονται με την τελική πληρωμή του έργου.
12. Το εγκεκριμένο ποσό της κατηγορίας των απροβλέπτων είναι δυνατόν να μεταφερθεί στις άλλες κατηγορίες δαπανών σε επόμενα της έγκρισης στάδια.
13. Τροποποιήσεις που δεν γίνονται δεκτές:
  - α) Αλλαγή δικαιούχου στις περιπτώσεις που δεν υπάγονται στις κατηγορίες που προαναφέρθηκαν

- β) Αλλαγή της επηρεαζόμενης περιοχής
- γ) Αλλαγή του σχετικού τομέα
- δ) Κάθε αύξηση του κόστους που θίγει την βιωσιμότητα του έργου
- ε) Αδικοιολόγητες τεχνικές αλλαγές
- στ) Αυξομείωση της προβλεπόμενης δαπάνης για αναθεώρηση τιμών
- ζ) Τροποποιήσεις που αποβλέπουν στην αλλαγή της δυναμικότητας στη παραγωγή / εμπορία και που έχουν σαν αποτέλεσμα να επηρεάζεται η βιωσιμότητα της επένδυσης σε περιπτώσεις μείωσης της ή να έρχονται σε αντίθεση με τους στόχους και τις δεσμεύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Άρθρο 23

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

Εφόσον ο φορέας αδυνατεί να υλοποιήσει το εγκεκριμένο επενδυτικό του σχέδιο, οφείλει να προβεί σε παραίτηση υποβάλλοντας στο Υπουργείο Γεωργίας δήλωση σύμφωνα με το Υπόδειγμα 7 του συνημμένου Παραρτήματος Δ'.

Εάν ο φορέας μετά την οριστική έγκριση του επενδυτικού του σχεδίου υποβάλλει εντός ευλόγου χρόνου αίτηση παραίτησης, είναι δυνατή μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 14 να του επιστραφούν οι κατατεθείσες εγγυητικές επιστολές.

Η παραίτηση μπορεί να αφορά το σύνολο ή μέρους επενδυτικού σχεδίου. Στην δεύτερη περίπτωση και εφόσον το μέρος του έργου που πραγματοποιήθηκε κριθεί ότι δεν μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομα, το έργο ακυρώνεται, οι δε ενισχύσεις που έχουν καταβληθεί ανακτώνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Άρθρο 24

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης και η χορήγηση βεβαίωσης προόδου εργασιών κάθε επενδυτικού σχεδίου που περιλαμβάνεται σε Πρόγραμμα Ενίσχυσης ανατίθεται σε Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας μετά από πρόταση της Δ/νσης Προγρ/σμού & Γ.Δ.
2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Έργων συγκροτείται για κάθε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο – έργο – ή για το σύνολο των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων – έργων – μιας διοικητικής διαίρεσης που περιλαμβάνονται στην απόφαση της προηγούμενης παραγράφου.
Η Επιτροπή Παρακολούθησης Έργων συγκροτείται υποχρεωτικά από υπαλλήλους του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα με τις παρακάτω αναφερόμενες ειδικότητες (ένας για κάθε ειδικότητα με τον αναπληρωτή του):
Γεωπόνο, Πολιτικό Μηχανικό, Μηχανολόγο, Οικονομικό υπάλληλο και προκειμένου για έργα Ζωϊκής Παραγωγής, η Επιτροπή περιλαμβάνει και μέλος με ειδικότητα κτηνιάτρου.
Δεν μπορεί να συμμετέχει στην επιτροπή ως μέλος υπάλληλος ή οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στην αξιολόγηση των επενδύσεων.
Η Επιτροπή Παρακολούθησης Έργων συγκροτείται αμέσως μετά την θετική γνωμοδότηση – καταρχήν ένταξη – του Επενδυτικού σχεδίου από την Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 14. Η σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης κοινοποιείται στους φορείς υλοποίησης, σε αρμόδιες αρχές και στα μέλη της.
3. Αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης Έργων είναι:
Η τακτική παρακολούθηση των έργων με επιτόπιες μεταβάσεις
Ο έλεγχος της πιστής εκτέλεσης των έργων, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο (αρχικό ή τροποποιημένο).
Ο έλεγχος της πιστότητας των στοιχείων που παρέχει ο φορέας προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος του έργου.
Η χορήγηση της βεβαίωσης προόδου εργασιών που είναι απαραίτητη για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων.
4. Έργο της Επιτροπής είναι η πιστοποίηση των εργασιών που έγιναν και του κόστους τους σε σχέση με τις προβλεπόμενες εργασίες της εγκεκριμένης μελέτης ή της κατά το άρθρο 17 αναμόρφωσής της. Η Επιτροπή κατά την πιστοποίηση των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν, λαμβάνει υπόψη την ανάλυση που υπάρχει στην εγκεκριμένη μελέτη ή την τροποποίησή της. Εάν η τεχνική περιγραφή του έργου

παρουσιάζει κάποιες ελλείψεις, η Επιτροπή καταφεύγει στην αναζήτηση των απαραίτητων τεχνικών στοιχείων στις προσφορές που υπάρχουν στην εγκεκριμένη μελέτη. Η Επιτροπή πιστοποιεί με ακρίβεια όλες τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν (προβλεπόμενες και μη) και τις αντιπαραθέτει με εκείνες που προβλέπονταν στην εγκεκριμένη μελέτη ή στην τροποποίησή της.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Έργων πιστοποιεί το έργο και δεν το παραλαμβάνει και επομένως δεν φέρει ευθύνη για τις ποσοτικές ή ποιοτικές αποκλίσεις του, μπορεί όμως να διατυπώνει τις παρατηρήσεις της για οποιοδήποτε σχετικό θέμα στο πρακτικό που συντάσσει ή στην βεβαίωση που χορηγεί.
6. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Έργων θα πρέπει να ολοκληρώνει την εργασία της για κάθε αίτηση πληρωμής το αργότερο εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής της, υπό τον όρο ότι ο φάκελλος των δικαιολογητικών είναι πλήρης και ο φορέας έχει παράσχει όλα τα στοιχεία ή διευκρινίσεις που του έχουν ζητηθεί. Μετά την λήξη της περιόδου αυτής κατά την οποία δεν προσκομίσθηκαν τα αιτηθέντα στοιχεία, η Επιτροπή επιστρέφει τον φάκελλο στον φορέα, κοινοποιώντας την ενέργεια αυτή στην αρμόδια Υπηρεσία του άρθρου 13.
7. Εφόσον παρίσταται αιτιολογημένη ανάγκη, μετά από πρόταση της αρμόδιας κατά το άρθρο 13, υπηρεσίας, συγκροτείται δευτεροβάθμια Επιτροπή από υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπ. Γεωργίας αντιστοίχων ειδικοτήτων όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2, η οποία μετά από επιτόπιο έλεγχο συντάσσει πρακτικό για την πρόοδο του υπό εξέταση έργου το οποίο και λαμβάνεται αποκλειστικά υπόψη για τον υπολογισμό των οικονομικών ενισχύσεων.
8. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Επενδύσεων που εντάσσονται σύμφωνα με την Απόφαση αυτή, εξομοιούνται με τα αντίστοιχα Όργανα Ελέγχου των Επενδύσεων του Υπ. Εθνικής Οικονομίας, που αφορούν την εφαρμογή του Ν. 2601/98, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης των Επενδυτικών Σχεδίων Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων καταβάλλεται αποζημίωση, όπως προβλέπεται από τις Αποφάσεις Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τα μέλη των Οργάνων Ελέγχου των Επενδύσεων του Υπ. Εθνικής Οικονομίας.

Άρθρο 25 **ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ**

1. Η Δ/ση Προγρ/σμού & Γ.Δ. σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.Α.Α.Υ., ως τελικός δικαιούχος, αναλαμβάνει την υποχρέωση Δημοσιότητας και Πληροφόρησης για τους όρους και προϋποθέσεις ενίσχυσης των ενδιαφερομένων Φορέων των Επενδυτικών Σχεδίων και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον Καν.(Ε.Κ.) 1159/2000.
2. Ο φορέας υποχρεούται να ενημερώνει κάθε μήνα ανελλιπώς την Επιτροπή Παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία του έργου. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας για την πορεία του έργου, ακόμη και για τα έργα που δεν παρουσιάζουν καμία εξέλιξη, σύμφωνα με τις διατάξεις εφαρμογής του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Άρθρο 26

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

1. Η ενίσχυση για κάθε οριστικά ενταγμένο επενδυτικό σχέδιο – έργο – αποδίδεται σε ισάριθμες δόσεις όπως προσδιορίζεται στην απόφαση έγκρισης του έργου, απολογιστικά και ανάλογα με την πρόοδο κατασκευής του.
2. Η πρώτη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται από τον Φορέα της επένδυσης μετά την πραγματοποίηση δαπανών, για εγκεκριμένες εργασίες τουλάχιστον ίσων με το 30% του επιλέξιμου προϋπολογισμού και όχι μικρότερες του 20% του επιλέξιμου κόστους.
3. Η τελευταία αίτηση πληρωμής δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει ποσοστό ενίσχυσης μικρότερο του 20%. Ο αριθμός των δόσεων δύναται να κυμαίνεται από μία (1) έως πέντε (5) ανάλογα με το κόστος του έργου.
4. Για την καταβολή του κάθε τμήματος της ενίσχυσης, ο φορέας υποβάλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γεωργικού τομέα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα όρια της οποίας υλοποιείται η επένδυση, τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παράγραφο 5 με τα οποία θα αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι

χρηματοδοτικές προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (άρθρο 16) και ότι το έργο εκτελέστηκε σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη (αρχική ή τροποποιημένη).

Τα δικαιολογητικά πληρωμών θα υποβάλλονται από τον φορέα της επένδυσης δακτυλογραφημένα σε πέντε (5) αντίγραφα και τοποθετημένα σε κλασέρ, στην αρμόδια υπηρεσία όπως αυτή θα οριστεί με την απόφαση Υπ. Γεωργίας. Μετά τον έλεγχο από την Επιτροπή Παρακολούθησης, δύο (2) αντίγραφα αποστέλλονται στην Δ/ση Προγρ/σμού & Γ.Δ. για τον τελικό έλεγχο και την έκδοση απόφασης καταβολής των ενισχύσεων.

Τα τιμολόγια και τα λοιπά παραστατικά έγγραφα παραμένουν στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και φυλάσσονται για μια πενταετία τουλάχιστον από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου.

5. Ο φορέας υποβάλλει με αίτηση τα δικαιολογητικά πληρωμών στην υπηρεσία του Γεωργικού τομέα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα όρια της οποίας υλοποιείται η επένδυση, και τα οποία αναλυτικά είναι τα εξής:
  - α) Αντίγραφο πολεοδομικής αδείας
  - β) Επιμετρήσεις επιβλεπόντων μηχανικών για τις κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις (ένα αντίγραφο)
  - γ) Πίνακες προβλεπομένων – εκτελεσθεισών εργασιών σύμφωνα με τα Υποδείγματα 4, 5 και 6 του συνημμένου παραρτήματος (πέντε αντίγραφα).
  - δ) Νόμιμα παραστατικά που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. (εξοφλημένα τιμολόγια), εντάλματα πληρωμής, εκκαθαρίσεις τραπεζών, κλπ σε πρωτότυπα ή αντίγραφα (θεωρημένα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Γεωργίας). Τα παραστατικά προελεύσεως εξωτερικού θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση. Ο φορέας υποχρεούται να κρατήσει τα πρωτότυπα τουλάχιστον για μια πενταετία από την αποπληρωμή του έργου.
Ο έλεγχος θα γίνεται επί των πρωτοτύπων παραστατικών, τα οποία θα σφραγίζονται με ευθύνη της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης και θα επιστρέφονται στον φορέα. Στην αρμόδια Υπηρεσία Γεωργίας θα παραμένουν τα επικυρωμένα από τη ίδια αντίγραφα των πρωτοτύπων παραστατικών.
  - ε) Αντίγραφο του συμβολαίου συνάψεως δανείου στο οποίο θα αναφέρονται λεπτομερώς οι όροι του δανεισμού (ένα αντίγραφο).
  - στ) Απόσπασμα πρακτικών συνεδρίασης του Δ.Σ. (όταν πρόκειται για δικαιούχο Συνεταιριστική Οργάνωση, ΟΤΑ, ΑΕ, ΕΠΕ) για την κατανομή αξιωμάτων και Εξουσιοδότηση του Δ.Σ. της παραπάνω περίπτωσης του αρμοδίου προσώπου για την παραλαβή και είσπραξη επιταγών και υπογραφής κάθε απαραίτητου εγγράφου.
  - ζ) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 άρθρο 8, περί της εγκυρότητας των παρεχομένων πληροφοριών από τον ίδιο τον δικαιούχο (πέντε αντίγραφα).
  - η) Δήλωση για το υποκατάστημα της Τράπεζας και του αριθμού λογαριασμού στον οποίο επιθυμεί να κατατεθούν οι ενισχύσεις, κοινοτικές και εθνικές (πέντε αντίγραφα), καθώς και τον αριθμό του φορολογικού μητρώου.
  - θ) Βεβαίωση προόδου εργασιών υπογεγραμμένη και θεωρημένη από την Επιτροπή του άρθρου 24. Θα αναφέρεται πάντοτε η ημερομηνία του επιτοπίου ελέγχου της Επιτροπής (πέντε αντίγραφα).
  - Ι) Πιστοποιητικό Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, για τις περιπτώσεις των επενδύσεων που αφορούν μονάδες σφαγής ζώων – πτηνών ή μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης κρέατος (οδηγία 77/99 ΕΟΚ του Συμβουλίου της 31-12-1976 και οδηγία 64/433 ΕΟΚ της 26-06-1964).

Άρθρο 27

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

1. Ο εκμισθωτής είναι ο άμεσος δικαιούχος της ενίσχυσης του άρθρου 3 που αντιστοιχεί για πάγια στοιχεία που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης και χρησιμοποιείται για την μείωση των μισθωμάτων που καταβάλλει ο μισθωτής.
2. Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις οποίες καταβάλλεται ενίσχυση, περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς ή προβλέπουν ελαχίστη περίοδο χρηματοδοτικής μίσθωσης ίση με την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης της χρηματοδοτικής μίσθωσης.
3. Σε περίπτωση λήξης της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης πριν την λήξη της ελάχιστης περιόδου χρηματοδοτικής μίσθωσης χωρίς προηγούμενη έγκριση του Υπ. Γεωργίας, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Δ/σης του άρθρου 13 και γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 14, ο εκμισθωτής

αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει το τμήμα της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην υπόλοιπη περίοδο χρηματοδοτικής μίσθωσης.

4. Η αγορά του πάγιου στοιχείου από τον εκμισθωτή, η οποία αποδεικνύεται από εξοφλημένο τιμολόγιο, αποτελεί τη δαπάνη που είναι επιλέξιμη για ενίσχυση. Το ανώτατο ποσό που είναι επιλέξιμο για ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει την καθαρά αγοραία αξία του εκμισθούμενου πάγιου στοιχείου.
5. Δαπάνες, εκτός αυτών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, και σχετίζονται με την σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης όπως φόροι, περιθώριο κέρδους του εκμισθωτή, κόστος αναχρηματοδότησης, γενικά έξοδα, έξοδα ασφάλισης, κ.λ.π., δεν θεωρούνται επιλέξιμες.
6. Η ενίσχυση που καταβάλλεται στον εκμισθωτή χρησιμοποιείται εξ ολοκλήρου προς όφελος του μισθωτή μέσω μιας ομοιόμορφης μείωσης όλων των μισθωμάτων σε όλη την περίοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.
7. Ο εκμισθωτής αποδεικνύει ότι η ενίσχυση που καταβάλλεται βάσει της παρούσας απόφασης αποβαίνει πλήρως προς όφελος του μισθωτή υπολογίζοντας την κατανομή μισθωμάτων ή εφαρμόζοντας μια εναλλακτική και αξιόπιστη μέθοδο.
8. Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 είναι δυνατόν να τυγχάνουν των λοιπών ωφελημάτων και απαλλαγών που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.
9. Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ/ση του άρθρου 13 για έλεγχο πληρότητας των όρων της σχετικά με τις διατάξεις της παρούσας για γίνει αποδεκτή. Σε θετική περίπτωση ενημερώνεται ο Φορέας – μισθωτής, ο εκμισθωτής και η Επιτροπή του άρθρου 24 που είναι αρμόδια για την πιστοποίηση του έργου. Αναγνώριση ως επιλέξιμης της δαπάνης για την καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης για την χρηματοδοτική μίσθωση αποτελεί η εγκατάσταση του μισθωμένου εξοπλισμού στην μονάδα και η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του.

Άρθρο 28

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΥ ΠΟΣΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Η αρμόδια σύμφωνα με το άρθρο 13 υπηρεσία, πραγματοποιεί τον τελικό έλεγχο πληρότητας των στοιχείων των δικαιολογητικών εγγράφων, που στάλθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης και συμπληρώνει ένα χρηματοοικονομικό δελτίο, σύμφωνα με το Υπόδειγμα 8 του συνημμένου παραρτήματος. Κατά την εξέταση των φακέλλων, η Δ/ση Προγρ/σμού & Γ.Δ. τηρεί σειρά προτεραιότητας, με βάση την ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών, στο υπουργείο Γεωργίας
2. Το πληρωτέο ποσό των ενισχύσεων, προκύπτει από το πηλίκο των επιλέξιμων πραγματοποιηθέντων δαπανών δια του επιλέξιμου προβλεπόμενου κόστους των συνολικών εργασιών επί του συνόλου της εγκεκριμένης ενίσχυσης ήτοι:

$$\frac{\text{Επιλέξιμες δαπάνες}}{\text{Επιλέξιμο προβλεπόμενο κόστος}} \times \text{Εγκεκριμένη ενίσχυση}$$

Οι επιλέξιμες δαπάνες κατά την μερική πληρωμή του έργου υπολογίζονται αφού αφαιρεθούν από τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, οι δαπάνες για απρόβλεπτα και οι υπερβάσεις κόστους των επιμέρους εκτελεσθεισών εργασιών σε σχέση με τις αντίστοιχες του αρχικού ή τροποποιημένου σχεδίου

3. Κατά την τελική πληρωμή για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών, αφαιρούνται από τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες μόνον οι δαπάνες για τις μη επιλέξιμες εργασίες (άρθρο 6), ενώ είναι δυνατός ο συμψηφισμός δαπανών μεταξύ των διαφόρων κονδυλίων, ανεξαρτήτως κατηγορίας (οικοδομικά, μηχανολογικά κλπ.).
4. Κατά τις τμηματικές πληρωμές είναι δυνατή η πιστοποίηση και συνεπώς η επιδότηση δαπανών, που αφορούν σε προκαταβολή είτε για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού είτε για την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων στα πλαίσια εργοληπτικής σύμβασης, με βάση παραστατικά πληρωμής μέσω Τραπεζής.
Διευκρινίζεται ότι δεν αναγνωρίζεται για επιδότηση σε κανένα στάδιο, το άνοιγμα πίστωσης σε δεσμευμένο λογαριασμό σε Τράπεζα για την εισαγωγή εξοπλισμού, επειδή δεν αποτελεί καταβολή χρημάτων εκ μέρους του επενδυτή με βάση εξοφλημένα μέσω Τράπεζας τιμολόγια εκδοθέντα για δαπάνη αντίστοιχη προς την προκαταβολή. Το αυτό ισχύει και για τις προκαταβολές μηχανημάτων που αγοράζονται από το εσωτερικό.
5. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, οι προκαταβολές δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του συνόλου της τμηματικής πληρωμής. Το επιπλέον του 50% ποσόν προκαταβολής δεν επιδοτείται κατά την συγκεκριμένη τμηματική πληρωμή μπορεί όμως να ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό της κάλυψης της υποχρεωτικής συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής.
6. Με βάση τα ποσά ενίσχυσης που προκύπτουν από το χρηματοοικονομικό δελτίο που προαναφέρθηκε εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για την καταβολή των ενισχύσεων στον δικαιούχο (φορέα).

Το ποσοστό εκτέλεσης του έργου που αναφέρεται στην βεβαίωση της Επιτροπής Παρακολούθησης Έργων, είναι ενδεικτικό της πορείας του έργου και δεν διαμορφώνει τα ποσά των ενισχύσεων που πράγματι θα καταβληθούν στους δικαιούχους.

Η απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (παρ. 6.) διαβιβάζεται:

- α) σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες που αφορούν την παρακολούθηση των επενδύσεων και Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
- β) στις αρμόδιες υπηρεσίες ενταλματοποίησης των ενισχύσεων και
- γ) στον φορέα υλοποίησης της επένδυσης.

Άρθρο 29

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπ. Γεωργίας όπως αυτές καθορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τις σχετικές εγκυκλίους.
  2. Απαραίτητα δικαιολογητικά, εκτός αυτών που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, για την καταβολή της ενίσχυσης αποτελούν:
    - α) Η Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για έγκριση διάθεσης του συγκεκριμένου ποσού οικονομικής ενίσχυσης που θα προσδιορίζεται κάθε φορά στο χρηματοοικονομικό δελτίο
    - β) Απόσπασμα της Συλλογικής Απόφασης Έργων (ΣΑΕ) του ΠΔΕ του Υπ. Γεωργίας, στην οποία είναι ενταταγμένο το έργο, και σε βάρος του οποίου αντιμετωπίζεται η δαπάνη.
    - γ) Θεωρημένα αντίγραφα από τον φάκελλο δικαιολογητικών του άρθρου 26:
      - ι) της Βεβαίωσης προόδου εργασιών της Επιτροπής Παρακολούθησης Έργου του άρθρου 24,
      - ιι) του Αποσπάσματος των πρακτικών συνεδρίασης του Δ.Σ. (όταν πρόκειται για δικαιούχο Συνεταιριστική Οργάνωση, ΟΤΑ, ΑΕ, ΕΠΕ) για την κατανομή αξιωμάτων και
      - ιιι) της Εξουσιοδότησης του Δ.Σ. της παραπάνω περίπτωσης του αρμοδίου προσώπου για την παραλαβή και είσπραξη επιταγών και υπογραφής κάθε απαραίτητου εγγράφου,
      - ιιιι) της Υπεύθυνης Δήλωσης για το υποκατάστημα της Τράπεζας και του αριθμού λογαριασμού στον οποίο επιθυμεί να κατατεθούν οι ενισχύσεις, κοινοτικές και εθνικές (πέντε αντίγραφα), καθώς και τον αριθμό του φορολογικού μητρώου.
    - δ) Εξοφλητική απόδειξη ή γραμματίο είσπραξης του δικαιούχου για την οικονομική ενίσχυση.
- Τα με στοιχεία (α), (β) και (γ) δικαιολογητικά διαβιβάζονται από την Δ/ση Προγρ/σμού και Γεωργικών Διαρθρώσεων, ενώ το (δ) προσκομίζεται στον υπόλογο – διαχειριστή ή στην Τράπεζα από τον φορέα (δικαιούχο).

Άρθρο 30

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Η ενίσχυση – επιχορήγηση, καταβάλλεται απευθείας στον φορέα της επένδυσης. Η εκχώρηση της επιχορήγησης σε τρίτους απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε Πιστοληπτικούς οργανισμούς – Τράπεζες – για την παροχή και μόνον Βραχυπροθέσμου Δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης που χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για την υλοποίηση της επένδυσης. Στη περίπτωση αυτή η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί από το Φορέα επένδυσης ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του δανείου.
2. Οι συμβάσεις εκχώρησης κοινοποιούνται από την Τράπεζα με την οποία συναλλάσσεται ο φορέας στην Δ/ση Προγρ/σμού και Γ.Δ. του Υπ. Γεωργίας, προκειμένου να ελέγξει εάν η Τράπεζα που έχει ορίσει ο φορέας με δήλωσή του, όπου επιθυμεί να κατατεθούν οι ενισχύσεις, είναι αυτή στην οποία έχει γίνει η εκχώρηση των ενισχύσεων.
3. Οι συμβάσεις εκχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν.Δ. 321/1969, πρέπει να επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή στην αρμόδια Υπηρεσία που εκκαθαρίζει την εκχώρηση.
4. Η ύπαρξη εκχώρησης της ενίσχυσης για άλλους λόγους εκτός αυτού που αναφέρεται στην παρ.1 του παρόντος άρθρου, δεν υποχρεώνει το Υπ. Γεωργίας για την καταβολή της, αντίθετα είναι δυνατή, μετά από γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 14, η αναστολή ή η ανάκληση της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης και η αναζήτηση μερικώς ή ολικώς των ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί.

Άρθρο 31

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Η καταβολή των ενισχύσεων, κοινοτικών και εθνικών υπόκειται στην τήρηση των εξής προϋποθέσεων:

- α) Το ποσό της τελευταίας δόσης πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 20% των εγκεκριμένων ενισχύσεων, και καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης της. Με την ίδια απόφαση επιστρέφεται και η δεύτερη εγγυητική επιστολή του άρθρου 16 παρ. 2β που αφορά την καλή εκτέλεση του έργου.
  - β) Το ποσό της υποχρεωτικής συμμετοχής με ίδια κεφάλαια να έχει καταβληθεί και δαπανηθεί όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 20 της παρούσας απόφασης.
  - γ) Σε περίπτωση που υπάρχει μείωση του επιλέξιμου τελικού κόστους, σε σχέση με το προβλεπόμενο αρχικό επιλέξιμο κόστος, θα μειώνονται αναλογικά και τα ποσά των ενισχύσεων
  - δ) Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών της επένδυσης (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) θα επιφέρει αναλογική μείωση των ποσών ενίσχυσης, ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.
2. Τα έργα πρέπει να εκτελούνται χωρίς παρεκκλίσεις από τις εγκεκριμένες αρχικές ή τροποποιημένες μελέτες. Στην περίπτωση τροποποίησης προηγείται η έγκρισή της και ακολουθεί η καταβολή των ενισχύσεων.

Άρθρο 32

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Σε περίπτωση που έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης όπως ορίζεται στην αρχική απόφαση ένταξης ή στις τροποποιήσεις αυτής, και έχει παρέλθει εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία κατά την οποία ο φορέας δεν ενημερώνει την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 24 και την αρμόδια υπηρεσία του άρθρου 13 για την πορεία της επένδυσης, τους λόγους της καθυστέρησης υλοποίησης και δεν αιτείται παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση υπαγωγής του άρθρου 16 θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις – επιχορηγήσεις καθίστανται αμέσως απαιτητές στο σύνολό τους.
2. Τα πάγια στοιχεία των επενδύσεων που ενισχύονται δια της παρούσας απαγορεύεται:
  - α) να μεταβιβάζονται κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και
  - β) να χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ. 2

για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών από την απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης εάν το πάγιο στοιχείο αναφέρεται στον μηχανολογικό εξοπλισμό ή 10 ετών εάν το πάγιο στοιχείο αναφέρεται σε κτίρια και εγκαταστάσεις.

Σε αντίθετη περίπτωση το Υπ. Γεωργίας δύναται να αποφασίζει την ανάκτηση των ενισχύσεων

3. Σε περίπτωση ενίσχυσης επενδυτικού σχεδίου που περιείχε και ενίσχυση χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 27, και η επιχείρηση ή δεν αποκτά την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με την λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης ή η αρχικά εγκριθείσα σύμβαση τροποποιούμενη λήγει πριν την λήξη της ελάχιστης περιόδου χρηματοδοτικής μίσθωσης, είναι δυνατή η ανάκληση της απόφασης υπαγωγής του άρθρου 16 και οι καταβληθείσες ενισχύσεις – επιχορηγήσεις να αναζητηθούν άμεσα στο σύνολό τους.
4. Από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις της παρούσας (άρθρου 16) και μέχρι την παρέλευση 5ετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης, το σύνολο των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων των φορέων των επενδύσεων, δεσμεύεται ως προς τη μεταβίβαση του χωρίς την έγκριση του Υπουργού Γεωργίας. Μεταβίβαση τμήματος ή συνόλου των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων γίνεται μετά από υποβολή σχετικής αίτησης στην αρμόδια Δ/ση Προγρ/σμου & Γ.Δ., με αποκλειστική ευθύνη του φορέα και των μετόχων ή εταίρων του και δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 14, ούτε της Διοίκησης σχετικά με την έγκριση του αιτήματος μεταβίβασης.
Σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών ή μεριδίων πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης, επιστρέφεται αυτοδικαίως το 1% της τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.
Σε περίπτωση απόρριψης αιτήματος μεταβίβασης, είτε αυτό υποβληθεί πριν από την μεταβίβαση είτε μετά από αυτήν, επιστρέφεται αυτοδικαίως τμήμα της καταβληθείσας ενίσχυσης ανάλογο του ποσοστού των μετοχών ή των μεριδίων που μεταβιβάστηκαν. Η υποχρέωση για επιστροφή βαρύνει εις ολόκληρον και τους μετόχους ή εταίρους που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδιά τους. Η παραπάνω δέσμευση για μη μεταβίβαση των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων χωρίς έγκριση του αρμοδίου

οργάνου τίθεται ως όρος στο καταστατικό της εταιρείας και δεν μπορεί να απαλειφθεί πριν από την συμπλήρωση της 5ετίας από την απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή:

- α) για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, από της εισαγωγής των τίτλων τους σε αυτό και για όσο διάστημα είναι εισηγμένοι και
- β) σε περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής.

5. Επίσπευση πλειστηριασμού ή κάθε μορφής εκκαθάριση επιχείρησης που υπάγεται στις διατάξεις της παρούσας και μέχρι την παρέλευση 5ετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης, είναι άκυρη, αν η σχετική πράξη κατασχέσεως και το πρόγραμμα πλειστηριασμού ή η πράξη διορισμού εκκαθαριστή δεν έχουν κοινοποιηθεί εντός 20 ημερών από της συντάξεώς τους στην Δ/νση Προγ/σμού & Γ.Δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ

Άρθρο 33

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Το Υπουργείο Γεωργίας κατ' εφαρμογή των Κανονισμών της Ε.Ε. και της Εθνικής Νομοθεσίας που διέπουν την εφαρμογή Προγραμμάτων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διεξάγει τακτικούς και έκτακτους δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους τόσο δια των αρμοδίων οργάνων παρακολούθησης των έργων του άρθρου 24, όσο και δια των αρμοδίων υπαλλήλων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπ. Γεωργίας, προκειμένου:
  - Να εξακριβωθεί ότι οι ενέργειες που χρηματοδοτούνται έχουν διεξαχθεί σωστά.
  - Να προλαμβάνει και να διώκει τις παρατυπίες.
  - Να μεριμνά για την ανάκτηση των απολεσθέντων κεφαλαίων λόγω κατάχρησης ή παράλειψης.
2. Κάθε ποσό το οποίο αποτελεί αντικείμενο ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντος επιστρέφεται, εκτός αν ο φορέας αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την κατάχρηση ή παράλειψη
3. Στην περίπτωση που από τον έλεγχο, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο διαπιστώνονται παρατυπίες ή καταχρήσεις, τότε το Υπουργείο Γεωργίας για την ανάκτηση των ενισχύσεων προβαίνει στην έκδοση πράξης προσδιορισμού του προς επιστροφή ποσού, την οποία γνωστοποιεί στον υπόχρεο. Ο υπόχρεος με την λήψη της πράξεως αυτής οφείλει την άμεση καταβολή του ποσού. Στην περίπτωση μη επιστροφής του προσδιορισθέντος ποσού εντός δύο μηνών, το Υπουργείο Γεωργίας διαβιβάζει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας του υπόχρεου την πράξη προσδιορισμού με σκοπό την βεβαίωση και είσπραξη του χρέους. Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου θα εκδοθεί κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας.

Άρθρο 34

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΣ

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δια των αρμοδίων οργάνων της υπηρεσίας Γεωργίας παρακολουθεί τα έργα και στο στάδιο λειτουργίας τους για χρονικό διάστημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 32 παρ 2, κι ενημερώνει την Δ/νση Προγρ/σμού & Γ.Δ. για τυχόν παρεκκλίσεις στην χρήση τους πέραν του σκοπού για τον οποίο επιχορηγήθηκαν.

Άρθρο 35

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης καταργείται η Κ.Υ.Α. 415312/6255/29-9-94 σχετικά με την εφαρμογή του Καν.(Ε.Κ.) 951/97 με την εξαίρεση της επόμενης παραγράφου.
Η Κ.Υ.Α. 415312/6255/29-9-94 ισχύει για το μέρος που αφορά τα έργα που εντάχθηκαν κατά την περίοδο ισχύος του Π Κ.Π.Σ. στα πλαίσια του Καν.(Ε.Κ.) 951/97, έστω και εάν η υλοποίησή τους εντάσσεται στο Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006.

Άρθρο 36

ΕΞΟΥΣΙΟΛΟΤΗΣΕΙΣ

Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Γεωργίας όπως με Απόφασή του:

1. καθορίζει και τροποποιεί το ελάχιστο και μέγιστο ύψος προϋπολογισμού των Επενδυτικών Σχεδίων για τα οποία παρέχεται ενίσχυση στα πλαίσια της παρούσας απόφασης,
2. καθορίζει και τροποποιεί το ποσοστό ενίσχυσης κατά τομέα, υποτομέα, κατηγορία γεωργικών προϊόντων και κατά γεωγραφική περιοχή στα πλαίσια του άρθρου 3 της παρούσας και σύμφωνα με τις

δεσμεύσεις του Επιχ. Προγράμματος και τους Κανονισμούς 1257/99 και 1260/99, όπως αυτοί ισχύουν κάθε φορά,

3. καθορίζει τις προδιαγραφές εκπόνησης και παρουσίασης των οικονομοτεχνικών μελετών, όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 7 της παρούσας και προβαίνει σε τροποποιήσεις των συνημμένων παραρτημάτων,
4. ρυθμίζει κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

Άρθρο 37

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης θα αναληφθούν υποχρεώσεις για την περίοδο 2000-2006:

1. Για την υλοποίηση των επενδύσεων θα προκληθεί, Δημόσια Δαπάνη ύψους 349,90 εκατ. ΕΥΡΩ (119.228 εκατ.δρχ.) από την οποία 242,57 εκατ. ΕΥΡΩ (82.655 εκατ.δρχ.) θα αποτελεί την συνδρομή της Ε.Ε. μέσω του ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Προσανατολισμού, το δε υπόλοιπο 107,32 εκατ. ΕΥΡΩ (36.569 εκατ.δρχ.) αποτελεί την Εθνική Συμμετοχή.
2. Για καταβολή αποζημιώσεων στα μέλη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής, τους εισηγητές των θεμάτων και τα μέλη των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επενδύσεων θα απαιτηθεί Δαπάνη εκτιμώμενου ύψους 3.εκατ.ΕΥΡΩ (1,02 δισεκατ.δρχ.) η οποία θα καλυφθεί μέσω των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων Πιστώσεων. Νομική βάση για την ανάληψη αυτή αποτελούν το Άρθρο 17 του Ν.1647/86 όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 52 του Ν.1832/89.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ****1. ΤΟΜΕΑΣ : ΚΡΕΑΣ**

- Δράση 1.1.: Ίδρυση σύγχρονων σφαγείων σε αντικατάσταση υφισταμένων ακαταλλήλων σφαγείων, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Δράση 1.2.: Εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση της σφαγιοτεχνικής υποδομής με ή χωρίς μετεγκατάσταση.
- Δράση 1.3.: Ίδρυση νέων μονάδων σφαγείων σε απομακρυσμένες, ορεινές ή μειονεκτικές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και στα πλαίσια της καθετοποίησης μονάδων παραγωγής προϊόντων που πιστοποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα.
- Δράση 1.4.: Ίδρυση νέων χοιροσφαγείων σε αντικατάσταση δυναμικότητας μη σύγχρονης τεχνολογίας, στα πλαίσια καθετοποίησης της παραγωγής μεγάλων χοιροτροφικών μονάδων.
- Δράση 1.5.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων
- Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση (για πιστοποιούμενα προϊόντα) με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία – κονσέρβες κλπ).
- Δράση 1.7.: Εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση δύο κρεαταγορών (Αθηνών και Θεσ/νίκης).
- Δράση 1.8.: Ίδρυση – επέκταση ή εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων και υποπροϊόντων σφαγής.
- Δράση 1.9.: Προμήθεια κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων και ίδρυση μικρών εγκαταστάσεων ψυκτικών θαλάμων στα μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους για τη μεταφορά και συντήρηση ευπαθών και νωπών προϊόντων (κρέας και λοιπά προϊόντα κρέατος) με σκοπό την χονδρεμπορία των προϊόντων.
- Δράση 1.10.: Ίδρυση σύγχρονων δικτύων διακίνησης ζωικών προϊόντων – Ίδρυση Κέντρου διανομής σε εκτέλεση προγραμμάτων εφοδιασμού αλυσίδας καταστημάτων, υπεραγορών, με εφαρμογή Logistics από συλλογικές οργανώσεις παραγωγών ή από λοιπούς φορείς στους οποίους συμμετέχουν και συλλογικές οργανώσεις παραγωγών.

2. ΤΟΜΕΑΣ : ΓΑΛΑ

- Δράση 2.1.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση λόγω εκσυγχρονισμού τυροκομείων, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή ίδρυση σε αντικατάσταση υφισταμένων τυροκομείων.
- Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση εργοστασίων επεξεργασίας γάλακτος.
- Δράση 2.3.: Ίδρυση κέντρων συγκέντρωσης και πρόψυξης γάλακτος.
- Δράση 2.4.: Ίδρυση μονάδων παραγωγής γιαούρτης ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.
- Δράση 2.5.: Ίδρυση μικρών τυροκομείων σε απομακρυσμένες ή ορεινές ή μειονεκτικές και νησιωτικές περιοχές.
- Δράση 2.6.: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας γάλακτος – παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων στα πλαίσια καθετοποίησης της παραγωγής.
- Δράση 2.7.: Εκσυγχρονισμός, επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων – Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ, παραδοσιακών κλπ.
- Δράση 2.8.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός - επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων και υποπροϊόντων επεξεργασίας γάλακτος.

3. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΥΓΑ – ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ**3.1. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ**

- Δράση 3.1.1.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.
- Δράση 3.1.2.: ίδρυση – επέκταση ή εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας αυγών και μονάδων παραγωγής νέων Προϊόντων με βάση τα αυγά.
- Δράση 3.1.3.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών για προϊόντα που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κλπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

3.2. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΣΦΑΓΕΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ

- Δράση 3.2.1.: Ίδρυση σφαγείων σε αντικατάσταση παλαιών μη σύγχρονης τεχνολογίας ή εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.
- Δράση 3.2.2.: Ίδρυση σφαγείων πουλερικών σε ορεινές απομακρυσμένες ή νησιωτικές και μειονεκτικές περιοχές καθώς και μονάδων καθετοποίησης της παραγωγής προϊόντων που πιστοποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή προϊόντα (ειδικές εκτροφές).
- Δράση 3.2.3.: Ίδρυση σφαγείων ινδιάνων και στρουθοκαμήλων ή προσθήκη γραμμής σφαγής ινδιάνων και στρουθοκαμήλων σε υφιστάμενα πτηνοσφαγεία
- Δράση 3.2.4.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση υφισταμένων με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης και μεταποίησης κρέατος πουλερικών ή προσθήκη γραμμής τεμαχισμού – τυποποίησης και μεταποίησης σε υφιστάμενα πτηνοσφαγεία.
- Δράση 3.2.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης και μεταποίησης κρέατος πουλερικών – στρουθοκαμήλων - κουνελιών.
- Δράση 3.2.6.: Ίδρυση μονάδων σφαγής κουνελιών.
- Δράση 3.2.7.: Ίδρυση σύγχρονων δικτύων διακίνησης ζωικών προϊόντων – Ίδρυση κέντρου διανομής σε εκτέλεση προγραμμάτων εφοδιασμού αλυσίδας καταστημάτων, υπεραγορών, με εφαρμογή Logistics από συλλογικές οργανώσεις παραγωγών ή από λοιπούς φορείς στους οποίους συμμετέχουν και συλλογικές οργανώσεις παραγωγών.

**4. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ
ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΜΕΛΙ**

- Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση και ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής προϊόντων διατροφής – υγιεινής διατροφής με βάση το μέλι και άλλα προϊόντα της κυψέλης.
- Δράση 4.2.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης μελιού και λοιπών προϊόντων κυψέλης.
- Δράση 4.3.: Ίδρυση νέων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας μεταποίησης μελιού και λοιπών προϊόντων κυψέλης.

**5. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ
ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ**

- Δράση 5.1. Ίδρυση συγχρόνων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.
- Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση – επέκταση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.
- Δράση 5.3. Ίδρυση – επέκταση – εκσυγχρονισμός μονάδων αξιοποίησης προϊόντων σηροτροφίας.

6. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

- Δράση 6.1.: Ίδρυση – εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα (σε αντικατάσταση παλαιών ακαταλλήλων αποθηκευτικών χώρων).
- Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός – βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών
- Δράση 6.3.: Ίδρυση – εκσυγχρονισμός – μετεγκατάσταση ξηρατηρίων δημητριακών.
- Δράση 6.4.: Συμπλήρωση, εκσυγχρονισμό υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.
- Δράση 6.5.: Ίδρυση νέων – Εκσυγχρονισμός υφισταμένων μονάδων αποφλοιώσεως ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας.
- Δράση 6.6.: Ίδρυση αποθηκευτικών χώρων δημητριακών σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

7. ΤΟΜΕΑΣ : ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**Α) Ελαιόλαδο**

- Δράση 7.1.: Ιδρύσεις – εκσυγχρονισμοί, μετεγκαταστάσεις, συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων
- α) Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

- β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων για ορθολογικοποίηση της παραγωγής χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- γ) Ίδρυσες αποκλειστικά και μόνο σε απομακρυσμένες, ορεινές, ή νησιωτικές περιοχές όπου υπάρχει σημαντική δυσκολία πρόσβασης του ελαιοκάρπου για έκθλιψη.
- Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση ελαιοδεξαμενών.
- Δράση 7.3.: Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, τυποποιητηρίων συσκευαστηρίων ελαιολάδου.
- α) Ίδρυση, εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων συσκευαστηρίων ελαιολάδου σε άμεσα επώνυμες εμπορεύσιμες συσκευασίες
- β) Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων – συσκευαστηρίων ελαιολάδου σε άμεσα εμπορεύσιμες συσκευασίες (χωρίς αύξηση της δυναμικότητας) με την προϋπόθεση ότι θα αποδεικνύεται η λειτουργία τους κατά τα τρία τελευταία έτη.
- Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση πυρηνελαιουργείου, με προτεραιότητα σε περιπτώσεις που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος.
- Δράση 7.5.: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας ελαιοπυρήνων για την παραγωγή λιπασμάτων, καύσιμης ύλης και ζωοτροφών χωρίς παραγωγή πυρηνελαίου (gerasso) υπό προϋποθέσεις που θα καθοριστούν με απόφαση του Υπ.Γεωργίας.
- Δράση 7.6.: Εκσυγχρονισμός, μετεγκατάσταση ραφιναριών ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Β) Άλλα έλαια**
- Δράση 7.7.: Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση σπορελαιουργείων και βιομηχανιών σπορελαιουργίας χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

8. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΙΝΟΣ

- Δράση 8.1.: Μετεγκατάσταση, Εκσυγχρονισμός οινοποιείων, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για ορθολογικοποίηση της παραγωγής, βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:
- α) σε περιπτώσεις απόσυρσης υφιστάμενης αντίστοιχης δυναμικότητας,
- β) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε απομακρυσμένες, ορεινές και νησιώτικες περιοχές,
- γ) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελοργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91).
- Δράση 8.4.: Ίδρυση, εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης από οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών για την παραγωγή:
- α) ξυδιού από οίνο,
- β) συμπυκνωμένου γλεύκου
- γ) αποσταγμάτων από στέμφυλα.
- Δράση 8.5.: Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, επέκταση εμφιαλωτηρίων οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

9. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

- Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.
- Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα Νησιά του Αιγαίου.
- Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση ή/και μετεγκατάσταση ή/και συγχώνευση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών:
- Δράση 9.4.: Σύνδεση συσκευαστηρίων με το σιδηροδρομικό ή οδικό δίκτυο (για μήκος το πολύ 5 km) για την εξυπηρέτηση της εμπορίας των προϊόντων.
- Δράση 9.5.: Εκσυγχρονισμός λαχαναγορών για βελτίωση των συνθηκών εμπορίας των οπωροκηπευτικών.
- Δράση 9.6.: Μετατροπή υφιστάμενων μονάδων εμπορίας ή αγορών ή ίδρυση κέντρων διανομής για την τροφοδοσία μεγάλων αστικών κέντρων με προϊόντα φυτικής προέλευσης για τη βελτίωση

των διαύλων εμπορίας και την εκτέλεση προγραμμάτων εφοδιασμού, αλυσίδων καταστημάτων – υπεραγορών σε μικροσυσκευασίες με φορείς Ομάδες Παραγωγών ή εταιρείες στις οποίες μετέχουν οι Ομάδες Παραγωγών.

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

- α) Εκσυγχρονισμός ή/και μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- ◆ την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- ◆ την παραγωγή νέων προϊόντων

χωρίς αύξηση της δυναμικότητας εκτός εάν η επέκταση αντικαθιστά αποσυρόμενη δυναμικότητα στην ευρύτερη περιοχή.

- β) Ίδρυση νέων μονάδων σύγχρονης τεχνολογίας σε αντικατάσταση αποσυρόμενης δυναμικότητας ή ελλείπουσας δυναμικότητας στην περιοχή και για την εξυπηρέτηση της τοπικής παραγωγής.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λ.π.)

- α) Κονσερβοποιεία

- Εκσυγχρονισμός ή/και μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- ◆ την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- ◆ την παραγωγή νέων προϊόντων.

- Ίδρυση νέων μονάδων σύγχρονης τεχνολογίας σε αντικατάσταση αποσυρόμενης δυναμικότητας ή ελλείπουσας δυναμικότητας στην περιοχή και για την εξυπηρέτηση της τοπικής παραγωγής.

- β) Χυμοί φρούτων

- Εκσυγχρονισμός ή/και μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- ◆ την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- ◆ την παραγωγή νέων προϊόντων.

- Ίδρυση νέων μονάδων σύγχρονης τεχνολογίας σε αντικατάσταση αποσυρόμενης δυναμικότητας ή ελλείπουσας δυναμικότητας στην περιοχή και για την εξυπηρέτηση της τοπικής παραγωγής.

- γ) Αποξηραμένα φρούτων

Ίδρυση νέων μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κλπ).

Δράση 9.9.: Μεταποίηση εσπεριδοειδών (χυμοί)

- α) Εκσυγχρονισμός ή/και μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- ◆ την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- ◆ στην ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- ◆ την παραγωγή νέων προϊόντων.

- β) Ίδρυση νέων μονάδων σύγχρονης τεχνολογίας σε αντικατάσταση αποσυρόμενης δυναμικότητας ή ελλείπουσας δυναμικότητας στην περιοχή και για την εξυπηρέτηση της τοπικής παραγωγής

Δράση 9.10.: Μεταποίηση λαχανικών

- α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- ◆ στην χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- ◆ στην παραγωγή νέων προϊόντων

- β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση οπωροκηπευτικών για την παραγωγή Εδεσμάτων – Σαλτσών – Delicatessen

- α) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός, επέκταση και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για:

- ◆ παραγωγή προϊόντων ειδικής χρήσης π.χ. διάφορες σάλτσες, σακχαρώδη προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη μαγειρική, ζαχαροπλαστική, βιομηχανία γαλακτοκομικών

προϊόντων (σακχαρώδη προϊόντα από φρούτα και εσπεριδοειδή, σιρόπια, πάστες, κοκτέιλς, snacks κ.λ.π.),

- ◆ παραγωγή γλυκών και μαρμελάδων,
- ◆ παραγωγή εδεσμάτων – έτοιμων φαγητών σε ασηπτική συσκευασία.

β) Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης των προϊόντων και των υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων λαχανικών.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση ξηρών καρπών (ακρόδρυα, σπόροι σουσαμιού και άλλων)

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για:

- ◆ παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λ.π.,
- ◆ παραγωγή προϊόντων ειδικής χρήσης όπως μουστάρδες, σάλτσες, ταχίни, χαλβάδες κ.λ.π.

Δράση 9.13.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Επενδύσεις όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των μέσων και χώρων αποθήκευσης.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.14.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.15.: Συμπλήρωση εξοπλισμού υφισταμένων μονάδων με γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων

Δράση 9.16.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.17.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, επέκταση / εκσυγχρονισμός / συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- ◆ προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- ◆ τσιπς ή σνακς πατάτας.

10. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση μονάδων τυποποιημένων δρεπών ανθέων και γλαστρικών.

β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές – κέντρα διανομής)

α) Δύο νέες αναγορές (μία στην Αθήνα, σε αντικατάσταση υπάρχουσας παλαιάς και μία στην Θεσσαλονίκη).

β) Κέντρα διανομής.

Δράση 10.3.: Εκσυγχρονισμός και ορθολογική ανάπτυξη των υφισταμένων εγκαταστάσεων

Εκσυγχρονισμός αναγοράς Αττικής, με την προσθήκη συστήματος τηλεδημοπρασίας.

11. ΤΟΜΕΑΣ : ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Δράση 11.1.: Ορθολογική ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υφισταμένων εγκαταστάσεων.

- ◆ Εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση και εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής πλήρων τυποποιημένων μιγμάτων, προμιγμάτων προσθέτων ζωοτροφών καθώς και συμπληρωμάτων ζωοτροφών.

- ◆ Προαγωγή απλών παρασκευαστηρίων σε σύγχρονες βιομηχανικές ή βιοτεχνικές μονάδες παραγωγής πλήρων – τυποποιημένων μειγμάτων ζωοτροφών με αποδεδειγμένη κατάργηση απλών παρασκευαστηρίων αντίστοιχου δυναμικού της περιοχής.

- ◆ Αντικατάσταση ή μετεγκατάσταση απλών παρασκευαστηρίων με σύγχρονες μονάδες παραγωγής πλήρων – τυποποιημένων ζωοτροφών ίσης δυναμικότητας.

Δράση 11.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας.

Για την μερική κάλυψη των αναγκών ορισμένων περιοχών της χώρας (ορεινών – νησιωτικών) σε αποθηκευτικούς χώρους ζωοτροφών, προβλέπεται η ίδρυση αποθηκευτικών χώρων (SILOS ή οριζοντίων αποθηκών) με δυνατότητα απλής παρασκευής – τυποποίησης μιγμάτων ζωοτροφών.

Δράση 11.3.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ζωοτροφών από υποπροϊόντα και παραπροϊόντα του Γεωργικού τομέα.

- α) Ίδρυση μονάδων αξιοποίησης ειδικών κατηγοριών νομευτικών πόρων για την παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών, ενσιρωμάτων ή συμπληρωματικών ζωοτροφών.
- β) Ίδρυση μονάδων παραγωγής ιχθυοτροφών και μονάδων παραγωγής ζωοτροφών οικιακών ζώων.

12. ΤΟΜΕΑΣ : ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση νέων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης πολλαπλασιαστικού υλικού. Εκσυγχρονισμός, επέκταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης πολλαπλασιαστικού υλικού με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

13. ΤΟΜΕΑΣ : ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση 13.1.: Ίδρυση νέων μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και παραγωγής αιθερίων ελαίων.

Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός ή και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και παραγωγής αιθερίων ελαίων.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ:

- 1) Ενισχύονται Δράσεις που αφορούν προστασία περιβάλλοντος και προστασία καταναλωτή (βιολογικοί καθαρισμοί – υγειονομικές συνθήκες, επεξεργασία αποβλήτων, HACCP κλπ.
- 2) Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(Ε.Κ.) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.

**3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Ο.Τ.Δ. – ΤΕΛΙΚΟΥ
ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ Κ.Π.
LEADER+**

Στις Αρχάνες, σήμερα την ...../...../..... μεταξύ των εξής συμβαλλομένων:

1. της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία Αναπτυξιακή Ηρακλείου, η οποία καλείται στη συνέχεια «Ομάδα», εδρεύει στις Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης και εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Αρναουτάκη Σταύρο του Φωκίωνα και
2. του /της (όνομα ή επωνυμία τελικού αποδέκτη) ....., ο οποίος στη συνέχεια καλείται «τελικός αποδέκτης»,

έχοντας υπόψη:

1. Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ για την Ελλάδα και την Ε(2001)3562/19.11.2001 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τη χορήγηση συνδρομής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – Τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ - Π) για την έγκριση του Ε.Π. Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.
2. Το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού και τα κριτήρια ένταξης πράξεων, τα οποία εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.
3. Την αριθ. 830/1.8.2002 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας με την οποία εγκρίνεται η ένταξη της Ομάδας στο Ε.Π. Κ.Π. LEADER + και κατανέμεται σε αυτήν το ποσό της επιχορήγησης.
4. Την αριθ. 518/350/12.2.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας που καθορίζει το πλαίσιο εφαρμογής του Ε.Π. Κ.Π. LEADER +.
5. Την αριθ. 430/18.2.2003 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+.
6. Την αριθ. .... απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ σχετικά με τον καθορισμό δικαιολογητικών απόδειξης υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και των δαπανών των επενδυτικών σχεδίων – λοιπές ειδικές διαδικασίες υλοποίησης των κατηγοριών Υποέργων του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.
7. Την αριθ. .... απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ σχετικά με την οριστική έγκριση του τοπικού προγράμματος με βάση τα Τεχνικά Δελτία Έργων.
8. Την από ..... σύμβαση μεταξύ του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Γεωργίας και της Ομάδας.
9. Το φάκελο υποψηφιότητας που υπέβαλλε στην Ομάδα ο τελικός αποδέκτης.
10. Την αριθ. .... απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π.) LEADER+ που αφορά στον κατάλογο των επιλεγείσων και απορριφθεισών προτάσεων.
11. Την αριθ. .... απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π.) LEADER+ που αφορά στα αποτελέσματα της διαδικασίας εκδίκασης ενστάσεων (συμπληρώνεται εφόσον έχουν υποβληθεί ενστάσεις στη συγκεκριμένη δράση, σε διαφορετική περίπτωση διαγράφεται).
12. Το αριθ. .... έγγραφο της Ομάδας, με το οποίο αποστέλλει στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ το Τεχνικό Δελτίο Έργου/Υποέργων, στο οποίο εντάσσεται το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο.
13. Το αριθ. .... έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Γεωργίας σχετικά με την εκπλήρωση των κριτηρίων ένταξης πράξεων του Τεχνικού Δελτίου Έργου/Υποέργων
14. Την αριθ. .... απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π.) LEADER+ σχετικά με την ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα του επενδυτικού σχεδίου: ..... του τελικού αποδέκτη: .....
15. Τα περιεχόμενα του Παραρτήματος της παρούσας.

συμφωνούν, συνομολογούν και αποδέχονται αμοιβαία τα ακόλουθα που περιλαμβάνονται σε επτά (7) άρθρα ως εξής:

1. Αντικείμενο και διάρκεια της σύμβασης

2. Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου – ύψος ενίσχυσης – Ίδια συμμετοχή
3. Φάσεις υλοποίησης και διαδικασία καταβολής ενίσχυσης στον τελικό αποδέκτη
4. Εκτέλεση επενδυτικού σχεδίου από τον τελικό αποδέκτη
5. Τήρηση πλήρους φακέλου επενδυτικού σχεδίου – Λογιστική καταχώρηση
6. Έλεγχοι – Προβλεπόμενες κυρώσεις – Καταλογισμός ευθυνών
7. Τελικές Διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και διάρκεια της σύμβασης

1. Με την αριθ. 830/1.8.2002 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας εγκρίθηκε η εφαρμογή τοπικού προγράμματος LEADER+ από την Ομάδα, ενώ με την από 11/03/2003 σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ του Ειδικού Γραμματέα Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Γεωργίας και της Ομάδας, η τελευταία ανέλαβε να διαχειρισθεί την επιχορήγηση που της καταβάλλεται στα πλαίσια του προγράμματος αυτού.
2. Στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος LEADER+ η Ομάδα αναθέτει και ο τελικός αποδέκτης αναλαμβάνει με την παρούσα την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου με τίτλο: ..... (κωδικός .....), που εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας ....., Μέτρο ....., κατηγορία πράξης ....., δράση ..... του τοπικού προγράμματος με τα ειδικότερα στοιχεία και χαρακτηριστικά που περιγράφονται αναλυτικά στην εγκεκριμένη από την Ομάδα μελέτη (σημείο 12 του Παραρτήματος), η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας.
3. Η παρούσα σύμβαση, πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται σε θέματα: χρηματοδότησης, παρακολούθησης, υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ελέγχων, καταβολής ενίσχυσης, στις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κ.λπ των μερών και γενικά ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες που θα έχουν σαν τελικό αποτέλεσμα την ομαλή και επιτυχή υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.
4. Το επενδυτικό σχέδιο θα ολοκληρωθεί μέχρι την ..... και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης που επισυνάπτεται στο Παράρτημα της παρούσας.
5. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την υπογραφή της και λήγει, κατ' ελάχιστον, τρία (3) έτη μετά την ημερομηνία αποπληρωμής της ενίσχυσης του τοπικού προγράμματος από το Υπουργείο Γεωργίας.

Άρθρο 2

Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου – ύψος ενίσχυσης – Ίδια συμμετοχή

1. Ο συνολικός προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται σε ..... euro.
2. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται σε ..... euro.
3. Η συνολική ενίσχυση που χορηγείται στον τελικό αποδέκτη (δημόσια δαπάνη) ανέρχεται μέχρι ..... euro (ήτοι ποσοστό ...% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού) και αποτελείται από την κοινοτική συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ-Π) μέχρι ..... euro και την εθνική συμμετοχή (Υπ. Γεωργίας) μέχρι ..... euro.
4. Η ίδια συμμετοχή του τελικού αποδέκτη ανέρχεται στο ποσό των ..... euro.

Ο τελικός αποδέκτης, σύμφωνα με τα, επισυναπτόμενα στο Παράρτημα της παρούσας, δικαιολογητικά αποδεικνύει ότι διαθέτει την ίδια συμμετοχή, καθώς και τη διαφορά μεταξύ συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και του επιλέξιμου προϋπολογισμού αυτού, η οποία ανέρχεται σε ..... euro. (συμπληρώνεται κατά περίπτωση).

Συγκεκριμένα, ο τελικός αποδέκτης καλύπτει το/τα παραπάνω ποσο/ά εκτός επιχορήγησης, τα οποία συνολικά ανέρχονται σε ..... euro ως εξής:

α) ..... ή/και

β) ..... ή/και

(Όλα τα παραπάνω ποσά αναγράφονται αριθμητικά και ολογράφως).

Σημείωση: Στις περιπτώσεις που απαιτείται δημοπράτηση για την ανάθεση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον αυτή δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την υπογραφή της παρούσας, θα πρέπει **υποχρεωτικά** να αναφερθεί ότι μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοπράτησης και ανάθεσης αναμορφώνονται τα ποσά των παραγράφων 2 και 3 ως εξής: ο τελικός επιλέξιμος προϋπολογισμός διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση του ποσού της έκπτωσης και ότι στα πλαίσια του ποσού αυτού θα πρέπει να ολοκληρωθεί το προβλεπόμενο φυσικό αντικείμενο, ενώ η αναλογούσα ενίσχυση υπολογίζεται επί του τελικά επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Άρθρο 3

Φάσεις υλοποίησης και διαδικασία καταβολής ενίσχυσης

στον τελικό αποδέκτη

1. Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου διακρίνεται στις ακόλουθες φάσεις:

-α' φάση: αφορά στην υλοποίηση φυσικού αντικειμένου που αντιστοιχεί στο .....% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες εργασιών / ενεργειών: ..... (π.χ. καθαιρέσεις, χωματουργικά κ.λπ)

-β' φάση: αφορά στην υλοποίηση φυσικού αντικειμένου που αντιστοιχεί στο .....% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες εργασιών / ενεργειών: .....

-γ' φάση αφορά στην υλοποίηση φυσικού αντικειμένου που αντιστοιχεί στο .....% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες εργασιών / ενεργειών: .....

- .....

2. Η ενίσχυση καταβάλλεται από την Ομάδα στον τελικό αποδέκτη τμηματικά και ανάλογα με την εξέλιξη των φάσεων υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου ως ακολούθως:

- α' δόση, η οποία καταβάλλεται μετά την επιβεβαίωση από την Ομάδα της υλοποίησης της α' φάσης του επενδυτικού σχεδίου και η οποία ισούται με την αναλογούσα ενίσχυση που αντιστοιχεί στη φάση αυτή.
- β' δόση, η οποία καταβάλλεται μετά την επιβεβαίωση από την Ομάδα της υλοποίησης της β' φάσης του επενδυτικού σχεδίου και η οποία ισούται με την αναλογούσα ενίσχυση που αντιστοιχεί στη φάση αυτή.
- γ' δόση, η οποία καταβάλλεται μετά την επιβεβαίωση από την Ομάδα της υλοποίησης της γ' φάσης του επενδυτικού σχεδίου και η οποία ισούται με την αναλογούσα ενίσχυση που αντιστοιχεί στη φάση αυτή. ....
- Αποπληρωμή, σε ποσοστό ίσο με το 20% της αναλογούσας ενίσχυσης.

Στην περίπτωση που το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου (σημείο 1 του άρθρου 2) είναι μεγαλύτερο του επιλέξιμου (σημείο 2 του άρθρου 2), η αναλογούσα ενίσχυση για κάθε φάση υλοποίησης υπολογίζεται σύμφωνα με την αναλογία: επιλέξιμο προς συνολικό κόστος. (συμπληρώνεται εφόσον υπάρχει τέτοια περίπτωση ή διαφορετικά διαγράφεται).

3. Για την καταβολή των δόσεων της αναλογούσας ενίσχυσης, ο τελικός αποδέκτης υποβάλλει στην Ομάδα αίτηση, προκειμένου να επιβεβαιωθούν οι σχετικές δαπάνες και να ελεγχθεί το επενδυτικό σχέδιο στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής Έργων LEADER+ της Ομάδας.

Η αίτηση του τελικού αποδέκτη συνοδεύεται από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- i. κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών,

- ii. επιμετρήσεις εργασιών υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών.
- iii. εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο.
Για τη χορήγηση της πρώτης δόσης, εκτός των ανωτέρω, υποβάλλονται:
  - i. τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
  - ii. οι απαιτούμενες εγκεκριμένες μελέτες, νόμιμες άδειες, βεβαιώσεις και εγκρίσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

4. Η αίτηση του τελικού αποδέκτη για χορήγηση ενίσχυσης πρωτοκολλείται από την Ομάδα και διαβιβάζεται στην Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής έργων LEADER+, η οποία προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο εγγράφων δικαιολογητικών και στον επιτόπιο έλεγχο του επενδυτικού σχεδίου και συντάσσει εις τριπλούν σχετική βεβαίωση (Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών – Β.Ε.Π.Ε.).

Η βεβαίωση αυτή λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης, αποτελεί δικαιολογητικό παραλαβής των παραδοτέων και αναγνώρισης των επιλέξιμων δαπανών υλοποίησης και φυλάσσεται στο αρχείο της Ομάδας (στο φάκελο του συγκεκριμένου τελικού αποδέκτη), στο αρχείο του τελικού αποδέκτη, ενώ το τρίτο πρωτότυπο προσκομίζεται στην Τράπεζα..... (η τράπεζα στην οποία κατατίθεται η επιχορήγηση του τοπικού προγράμματος).

Παράλληλα, η Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής έργων LEADER+ σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: «ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την Ο.Τ.Δ LEADER+ Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ», αναπαράγει σε φωτοτυπίες όλα τα παραπάνω πρωτότυπα και με ευθύνη της φροντίζει για την επικύρωσή τους από οποιαδήποτε δημόσια αρχή «ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου». Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στον τελικό αποδέκτη, ενώ στα αρχεία της Ομάδας τηρούνται υποχρεωτικά τα ακριβή αντίγραφα αυτών.

5. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Ελέγχου Προόδου Εργασιών (Β.Ε.Π.Ε.), η Ομάδα καταβάλλει στον τελικό αποδέκτη, χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση, την αναλογούσα, στο υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, ενίσχυση.

Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης γίνεται αποκλειστικά με δίγραμμη τραπεζική επιταγή από το λογαριασμό που τηρεί η Ομάδα στα πλαίσια του προγράμματος.

Μετά την έκδοση της δίγραμμης επιταγής συντάσσεται εις διπλούν από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής των Έργων της Ομάδας Εκκαθαριστικό Σημείωμα - Βεβαίωση Πληρωμής, στο οποίο αναφέρονται οι συνολικές εγκεκριμένες δαπάνες, η συνολική αναλογούσα και καταβληθείσα ενίσχυση, η δαπάνη και η ενίσχυση που αντιστοιχεί στην παρούσα φάση, καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία της δίγραμμης επιταγής. Το Εκκαθαριστικό Σημείωμα – Βεβαίωση Πληρωμής υπογράφεται κάθε φορά και από τον τελικό αποδέκτη και το πρώτο πρωτότυπο αυτού φυλάσσεται στο αρχείο της Ομάδας (στο φάκελο του συγκεκριμένου τελικού αποδέκτη), ενώ το δεύτερο στο αρχείο του τελικού αποδέκτη.

Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης είναι ΟΤΑ, ο οποίος δεν διαθέτει ίδια ταμιακή υπηρεσία τα παραπάνω διαμορφώνονται ανάλογα από την Ομάδα.

6. Για τη χορήγηση της αποπληρωμής ο τελικός αποδέκτης, εκτός από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 4 ανωτέρω υποβάλλει τις απαιτούμενες άδειες λειτουργίας (Σήμα ΕΟΤ, κ.λπ – διαμορφώνεται ανάλογα από την Ομάδα).

Η αποπληρωμή καταβάλλεται από την Ομάδα στον τελικό αποδέκτη μετά την παραλαβή του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με το πρωτόκολλο παραλαβής που συντάσσει η Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής των Έργων της Ομάδας.

7. Ο τελικός αποδέκτης, με την είσπραξη του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης κάθε φάσης εκδίδει τιμολόγιο επιδότησης σύμφωνα με τον ΚΒΣ.

Άρθρο 4

Εκτέλεση επενδυτικού σχεδίου από τον τελικό αποδέκτη

1. Η εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου από τον τελικό αποδέκτη πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του επενδυτικού σχεδίου και τη φύση του τελικού αποδέκτη νομοθεσία με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων της παρούσας σύμβασης, καθώς και αυτής που η Ομάδα έχει υπογράψει με το Υπουργείο Γεωργίας.

2. Η Ομάδα εξασφαλίζει ότι ο τελικός αποδέκτης αναθέτει την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου ή των επιμέρους ενεργειών αυτού με τους ευνοϊκότερους δυνατόν όρους. (συμπληρώνεται εφόσον ο συγκεκριμένος τελικός αποδέκτης δεν υποχρεούται σε διενέργεια διαγωνισμού)

ή

Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Συνεταιριστικές Εταιρείες ισχύουν οι διαδικασίες προμηθειών και εκτέλεσης των έργων που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 283/89.

ή

Για τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ είναι υποχρεωτική η τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που διέπει την ανάθεση έργου.

ή

Για ΝΠΔΔ, Συλλογικούς Φορείς, Σωματεία, ΜΚΟ, οι οποίοι υλοποιούν σχέδιο που εξυπηρετεί δημόσιο συμφέρον ή παρέχει δημόσια ωφέλεια και εκτελείται σε δημόσια έκταση (π.χ. για δράσεις του μέτρου 1.4) είναι υποχρεωτική η διενέργεια διαγωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

(διαμορφώνονται και συμπληρώνονται ανάλογα με το είδος του τελικού αποδέκτη ή διαγράφονται)

3. Πριν την ενεργοποίηση της παρούσας σύμβασης, ο τελικός αποδέκτης καλεί την Ομάδα για επιτόπιο έλεγχο, ώστε να διαπιστώσει την υφιστάμενη κατάσταση ή και το στάδιο που υλοποιήθηκε πριν την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στο τοπικό πρόγραμμα (η δεύτερη περίπτωση συμπληρώνεται εφόσον υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο). Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιείται από την Επιτροπή παρακολούθησης, ελέγχου και παραλαβής έργων LEADER+, η οποία, μετά τον έλεγχο, συντάσσει σχετική έκθεση (η παράγραφος συμπληρώνεται, εφόσον προβλέπονται κατασκευαστικές εργασίες στο επενδυτικό σχέδιο).

4. Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται να προσκομίσει στην Ομάδα όλες τις απαιτούμενες, για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, εγκεκριμένες μελέτες, νόμιμες άδειες, εγκρίσεις, βεβαιώσεις και λοιπά έγγραφα Δημοσίων αρχών μέχρι την ..... (επισημαίνεται ότι η υποβολή τους πρέπει να γίνει το αργότερο πριν την καταβολή της α΄ δόσης της επιχορήγησης).

5. Απαγορεύεται κάθε κατάτμηση του επενδυτικού σχεδίου. Ο περιορισμός αυτός αφορά και την περίπτωση ένταξης σε άλλα προγράμματα διαφορετικού ή συμπληρωματικού φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου.

6. Το επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να εκτελεσθεί χωρίς παρεκκλίσεις από τη μελέτη που έχει εγκριθεί από την Ομάδα και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της παρούσας (σημείο 12 του Παραρτήματος) και τηρώντας όλες τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Στην περίπτωση, που κατά την υλοποίηση, υπάρξει η αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης θα πρέπει, προκειμένου να συνεχίσει η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την Ομάδα η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, την αποτελεσματικότητα του επενδυτικού σχεδίου, τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής, καθώς και ότι αυτή θα είναι σύμφωνη με τις σχετικές ρυθμίσεις που θα καθορισθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.Κ.Π. LEADER+.

Τροποποιήσεις που οδηγούν σε αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού, όπως αυτός αναφέρεται στο άρθρο 2 της παρούσας, δεν γίνονται αποδεκτές.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αναλογική μείωση των ποσών ενίσχυσης, ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.

Ουδεμία υπέρβαση του επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.

7. Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης προτίθεται να προβεί στην προμήθεια του συνόλου ή μέρους του προβλεπόμενου εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε. θα πρέπει προηγουμένως να δηλώσει στην Ομάδα την πρόθεση αυτή, τεκμηριώνοντας ότι δεν είναι δυνατή η προμήθειά του από χώρες της Ε.Ε., προκειμένου να λάβει σχετική έγκριση από την Ομάδα, η οποία προηγείται της προμήθειας. (συμπληρώνεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται η προμήθεια εξοπλισμού ή διαγράφεται).

8. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης και με την επιφύλαξη του σημείου 6 ανωτέρω, δεν είναι δυνατή η τροποποίηση της χρήσης, του σκοπού, του τόπου εγκατάστασης του επενδυτικού σχεδίου. Σε διαφορετική περίπτωση, η Ομάδα απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη την επιστροφή του συνολικού ποσού της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί ως αχρεωστήτως καταβληθείσας, προκειμένου να αποδοθεί στις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές.

9. Η μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που έχουν επιχορηγηθεί δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μέχρι τη συμπλήρωση **πενταετίας** από την ολοκλήρωση και παραλαβή του, εκτός εάν αυτά έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται, κατά περίπτωση από την Ομάδα, ολική ή μερική επιστροφή της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί στον τελικό αποδέκτη. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου.

10. Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον **3 ετών** από την ημερομηνία του πρωτοκόλλου παραλαβής του επενδυτικού σχεδίου να διατηρήσει τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης, όπως αυτές προβλέπονται στην εγκριμένη από την Ομάδα μελέτη του Παραρτήματος παρούσας (σημείο 12 του Παραρτήματος). Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται από την Ομάδα αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης που έχει λάβει ο τελικός αποδέκτης. (συμπληρώνεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται η δημιουργία θέσεων εργασίας ή διαγράφεται για μη παραγωγικά σχέδια, όπως για παράδειγμα καταρτίσεις, προβολή- προώθηση, έργα υποδομής κ.λπ).

11. Η επιχορήγηση που καταβάλλεται στον τελικό αποδέκτη δεν επιτρέπεται να εκχωρείται σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση σε πιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση της επένδυσης.

Εκχώρηση της επιχορήγησης δεν μπορεί να γίνει για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής που απαιτείται για την υλοποίηση της επένδυσης.

12. Το επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ολοκληρωμένο μετά την έκδοση του σχετικού πρακτικού οριστικής παραλαβής που εκδίδεται από την Ομάδα με την προϋπόθεση παραλαβής και του τελευταίου σταδίου υλοποίησής του, πλήρως εξοφλημένου από τον τελικό αποδέκτη. Στο πρακτικό αυτό, εκτός των άλλων αναφέρεται ότι το επενδυτικό σχέδιο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και ότι έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα σχετικά με τη δημιουργία ή / και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης.

13. Οποιαδήποτε επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών δημόσιας επιχορήγησης γίνεται **εντόκως** από την ημερομηνία καταβολής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δημοσίων Εσόδων.

14. Ο τελικός αποδέκτης, κατά την έναρξη υλοποίησης των εργασιών και οπωσδήποτε πριν την επιβεβαίωση από την Ομάδα της α' φάσης υλοποίησης, μεριμνά για την ανάρτηση πινακίδας σε εμφανές σημείο του επενδυτικού σχεδίου. Το κόστος της πινακίδας θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη, ενώ η μορφή της (διαστάσεις, αναφερόμενα στοιχεία κ.λπ) θα είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις και οδηγίες της Ομάδας.

15. Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται στην παραχώρηση των αναγκαίων στοιχείων για τη διευκόλυνση υλοποίησης του έργου της Ομάδας, όπως φωτογραφικό υλικό, προϊόντα κλπ της επένδυσης για την οργάνωση ή συμμετοχή σε εκθέσεις, εκδόσεις κλπ προβολής του προγράμματος ή άλλων στοιχείων που απαιτούνται για την αξιολόγηση του προγράμματος.

Άρθρο 5

Τήρηση πλήρους φακέλου επενδυτικού σχεδίου – Λογιστική καταχώρηση

1. Για τη διευκόλυνση του ελέγχου και της επαλήθευσης των δαπανών από την Ομάδα και τα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά όργανα, ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται να τηρήσει πλήρη φάκελο του επενδυτικού σχεδίου, στον οποίο τηρούνται:

- i. τα σχετικά έγγραφα της επιχορήγησης: απόφαση ένταξης στο τοπικό πρόγραμμα, τη σύμβαση με την Ομάδα, λοιπά έγγραφα (καθορίζονται από την Ομάδα)
- ii. τις εγκεκριμένες μελέτες του επενδυτικού σχεδίου,
- iii. τις βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου (συμπληρώνεται εφόσον απαιτούνται),
- iv. τα έγγραφα που αφορούν τις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων (συμπληρώνεται εφόσον απαιτούνται),
- v. τις επιμετρήσεις του φυσικού αντικείμενου από τον επιβλέποντα μηχανικό του σχεδίου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών (συμπληρώνεται, εφόσον προβλέπονται άυλες ενέργειες)
- vi. τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της Ομάδας
- vii. τις σχετικές Β.Ε.Π.Ε. και Εκκαθαριστικά Σημειώματα – Βεβαιώσεις πληρωμής,
- viii. τα παραστατικά έγγραφα είσπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης

2. Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και λοιπά έγγραφα του αρχείου του τελικού αποδέκτη υποχρεωτικά φυλάσσονται με ευθύνη του σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1260/1999, άρθρο 38, παρ. 6 και είναι στη διάθεση των Εθνικών και Κοινοτικών ελεγκτικών οργάνων επί τρία (3) έτη μετά το οριστικό κλείσιμο του Εθνικού Προγράμματος LEADER+, ήτοι **μέχρι το 2012**.

Η παραπάνω χρονική υποχρέωση τήρησης των εγγράφων εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο τελικός αποδέκτης απέκτησε το δικαίωμα καταστροφής των παραπάνω εγγράφων μετά από φορολογικό έλεγχο.

Η καταστροφή των παραπάνω εγγράφων και στοιχείων που έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου του επενδυτικού σχεδίου από Εθνικά και Κοινοτικά όργανα ελέγχου, οδηγεί σε ανάκληση της σχετικής απόφασης ένταξης και επιστροφή (διόρθωση) του συνόλου της Δημόσιας Δαπάνης.

3. Ο τελικός αποδέκτης υποχρεούται να τηρεί τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Στην περίπτωση που υποχρεούται στην τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρεί και παρακολουθεί την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία του, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνει καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με ειδική γραμμογράφηση του βιβλίου εσόδων εξόδων (η παράγραφος διαμορφώνεται από την Ομάδα, ανάλογα με τη μορφή του τελικού αποδέκτη).

4. Η απουσία λογιστικών στοιχείων, εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 448/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 6

Έλεγχοι – Προβλεπόμενες κυρώσεις – Καταλογισμός ευθυνών

1. Η Ομάδα είναι συνολικά υπεύθυνη για την ορθή εφαρμογή του τοπικού προγράμματος, εντός των χρονικών πλαισίων και σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία. Με την ιδιότητά της αυτή και με την επιφύλαξη των ελέγχων που προβλέπονται στην παρ. 2 κατωτέρω η Ομάδα διενεργεί συνεχείς διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης, για τη διαπίστωση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης του επενδυτικού σχεδίου, την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων του τελικού αποδέκτη και της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών και των πληρωμών αυτών.

Η Ομάδα εποπτεύει, παρακολουθεί την υλοποίηση του αντίστοιχου φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου και προβαίνει σε κάθε απαραίτητη ενέργεια πρόληψης των παραλείψεων, παραβάσεων, παρατυπιών. Σε περίπτωση εντοπισμού σοβαρών παρατυπιών προβαίνει στα απαραίτητα μέτρα καταστολής και θεραπείας αυτών και ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

2. Ο τελικός αποδέκτης υπόκειται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, που έχει υπογράψει η Ομάδα με το Υπ. Γεωργίας, σε ελέγχους που διενεργούνται, σύμφωνα με τις Εθνικές και Κοινοτικές διατάξεις από εντεταλμένα όργανα του Υπ. Γεωργίας, του Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι έλεγχοι αφορούν στη διαπίστωση της ορθής υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και κάθε παραμέτρου που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους, την επιλεξιμότητα, τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα του επενδυτικού σχεδίου.

3. Ο τελικός αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να δέχεται και να διευκολύνει τους ελέγχους από την Ομάδα και τα εντεταλμένα εθνικά και κοινοτικά όργανα και να παρέχει σε αυτούς ακριβή φωτοαντίγραφα εγγράφων, δικαιολογητικών, λογιστικών καταχωρήσεων και λοιπά έγγραφα εφόσον αυτά ζητηθούν.

4. Η παράβαση των υποχρεώσεων που ο τελικός αποδέκτης αναλαμβάνει με την παρούσα, κάθε παράβαση κοινοτικής ή εθνικής διάταξης σε βάρος του εθνικού και του κοινοτικού προϋπολογισμού, κάθε απόκλιση που επηρεάζει τη φύση, τα χαρακτηριστικά, το σκοπό, τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η ύπαρξη κεκρυμμένων ή μη ελαττωμάτων συνεπάγεται την καταγγελία της παρούσας εκ μέρους της Ομάδας, τη διακοπή των επόμενων πληρωμών, εφόσον υπάρχουν και την επιστροφή των καταβεβλημένων ποσών επιχορήγησης. Έλεγχος σε σχέση με τα παραπάνω μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις υπεύθυνες αρχές και τα εντεταλμένα όργανα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης.

5. Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης δεν περατώσει από υπαιτιότητά του το επενδυτικό σχέδιο στον παραπάνω συμφωνημένο χρόνο (άρθρο 1, σημείο 4), η Ομάδα, κατά την κρίση της, μπορεί να δώσει παράταση χρόνου περάτωσης του επενδυτικού σχεδίου μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του τελικού αποδέκτη, η οποία οπωσδήποτε είναι μέσα στα χρονικά περιθώρια υλοποίησης του τοπικού προγράμματος. Εάν το επενδυτικό σχέδιο δεν περατωθεί, ανεξαρτήτως λόγου, στην ταχθείσα τελική προθεσμία, η Ομάδα απαιτεί από τον τελικό αποδέκτη την επιστροφή της τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθείσας και ακυρώνει την παρούσα σύμβαση.

6. Ο τελικός αποδέκτης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή βλάβη προκαλείται σε τρίτους ή στο προσωπικό του κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Άρθρο 7

Τελικές Διατάξεις

1. Η παρούσα τροποποιείται ή συμπληρώνεται μόνο με έγγραφο της Ομάδας, το οποίο αποτελεί και συστατικό της τύπο. Η μη άσκηση κάποιου δικαιώματος ή ανοχή της μη εκπλήρωσης κάποιας υποχρέωσης από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση του μέρους αυτού από το δικαίωμά του ή απαλλαγή από τις υποχρεώσεις του αντίστοιχα.

2. Η παρούσα σύμβαση ακυρώνεται στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης δεν προσκομίσει στην Ομάδα όλες τις απαιτούμενες εγκεκριμένες μελέτες, νόμιμες άδειες, εγκρίσεις, βεβαιώσεις και λοιπά έγγραφα δημοσίων αρχών μέχρι την ημερομηνία που καθορίζεται στο άρθρο 4, σημείο 4 της παρούσας.

Τυχόν δε οικονομικές επιβαρύνσεις που υπέστη ο τελικός αποδέκτης από την ακύρωση της σύμβασης για τους παραπάνω λόγους βαρύνουν αποκλειστικά τον ίδιο και ουδεμία οικονομική απαίτηση αυτού από την Ομάδα νομιμοποιείται (συμπληρώνονται στην περίπτωση που αυτά δεν ζητηθούν ως προαπαιτούμενα για την υπογραφή της σύμβασης ή διαγράφεται).

3. Η παρούσα συντάχθηκε σε τρία πρωτότυπα, αναγνώσθηκε και υπογράφηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος πήρε από ένα πρωτότυπο, ενώ το τρίτο θα κοινοποιηθεί με επιμέλεια της Ομάδας στο Υπουργείο Γεωργίας – Ειδική Γραμματεία Γ' ΚΠΣ – Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για την Ομάδα

Ο τελικός αποδέκτης

(ή για τον τελικό αποδέκτη, εφόσον
πρόκειται για νομικό πρόσωπο)

.....

Πρόεδρος Ε.Δ.Π. Leader+

(Υπογραφή και Ονοματεπώνυμο)

Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Στο Παράρτημα της Σύμβασης σε γενικές γραμμές περιλαμβάνονται:

1. Εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ίση με **το 5% της δημόσιας δαπάνης**.
2. Θεωρημένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
3. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης.
4. Θεωρημένο καταστατικό με τυχόν τροποποιήσεις του και τα σχετικά ΦΕΚ δημοσίευσης (σε περίπτωση εταιρειών – συλλογικών φορέων).
5. Στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης.
6. Έγγραφο ορισμού νόμιμου εκπροσώπου για τις Ανώνυμες Εταιρείες (ΦΕΚ δημοσίευσης και συγκρότησης του ΔΣ σε σώμα).
7. Απόφαση του αρμόδιου οργάνου (για εταιρείες – συλλογικούς φορείς) για την αποδοχή της χρηματοδότησης και των όρων της σύμβασης.
8. Πιστοποιητικό μη λύσης και μη πτώχευσης για τα νομικά πρόσωπα.
9. Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.
10. Άδεια λειτουργίας για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις.
11. Αποδεικτικά στοιχεία για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, καθώς και την κάλυψη της τυχόν διαφοράς μεταξύ συνολικού και επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
12. Στοιχεία ιδιοκτησίας ή μίσθωσης ακινήτου εγκατάστασης / λειτουργίας της επιχείρησης. Τα στοιχεία αυτά θα είναι σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο αντίστοιχο σημείο του φακέλου υποψηφιότητας.
13. Εγκεκριμένη από την ΟΤΔ μελέτη του επενδυτικού σχεδίου (περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα απαιτούμενα σχέδια: τοπογραφικό, διάγραμμα κάλυψης κατόψεις, όψεις τομές, αναλυτικό προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου: συνολικό και επιλέξιμο, εφόσον υπάρχει απόκλιση, τα χαρακτηριστικά και προδιαγραφές του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, τις δημιουργούμενες θέσεις εργασίας).
14. Βεβαίωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή ΥΠ. Πολιτισμού σε περίπτωση χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων.
15. Βεβαίωση της ΔΟΥ έναρξης εργασιών του τελικού αποδέκτη με τις τυχόν τροποποιήσεις, από την οποία προκύπτει το καθεστώς ΦΠΑ.
16. Έγγραφα, βεβαιώσεις κ.λπ που απαιτούνται για την επαλήθευση στοιχείων που αναφέρονται στην υπεύθυνη δήλωση του φακέλου υποψηφιότητας (π.χ. βεβαίωση στρατολογίας κ.λπ)
17. Απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες (αρχιτεκτονική μελέτη, ειδικές δασοτεχνικές μελέτες εγκεκριμένες από την αρμόδια δασική υπηρεσία, εγκεκριμένες ειδικές τεχνικές μελέτες, εγκεκριμένες ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες ή διαχειριστικά σχέδια περιβάλλοντος, εγκεκριμένες οικονομοτεχνικές μελέτες κ.λπ).
18. Απαιτούμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις και βεβαιώσεις (έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου και έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης από ΕΟΤ, έγκριση της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας για τις παρεμβάσεις σε δάση / δασικές εκτάσεις ή για παρεμβάσεις που χρησιμοποιούν φυσικούς πόρους, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, προέγκριση της άδειας διάθεσης αποβλήτων, προέγκριση χωροθέτησης, πολεοδομική άδεια, άδεια ίδρυσης, άδεια εγκατάστασης βιοτεχνίας κ.λπ).
19. Για ιδιόκτητη έκταση χαρακτηρισμένη μερικώς ή ολικώς από την αρμόδια δασική υπηρεσία ως δάσος /δασική έκταση ή για ιδιόκτητη έκταση που είναι δάσος/δασική μη χαρακτηρισμένη, ο τελικός αποδέκτης υποβάλλει την προβλεπόμενη πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης από την αρμόδια δασική υπηρεσία, πρόσφατης επικύρωσης από αυτή, από την οποία, μεταξύ των άλλων, προκύπτει ότι μέρος ή όλη η έκταση δεν διεκδικείται από το Δημόσιο.
20. Τα δικαιολογητικά της διαδικασίας δημοπράτησης και σύναψης της σχετικής σύμβασης εκτέλεσης του επενδυτικού σχεδίου, όπου απαιτείται.

Το Παράρτημα της σύμβασης διαμορφώνεται από την Ομάδα κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση του επενδυτικού σχεδίου και τη μορφή του τελικού αποδέκτη.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.

ΑΡΧΑΝΕΣ 701 00 ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΗΛ. 2810-752.111 FAX 2810-752 431

E-MAIL: info@anher.gr WEB-SITE: www.anher.gr

Χρηματοδότηση:

Υπουργείο Γεωργίας - Ε.Ε. (ΕΓΤΠΕ –II)